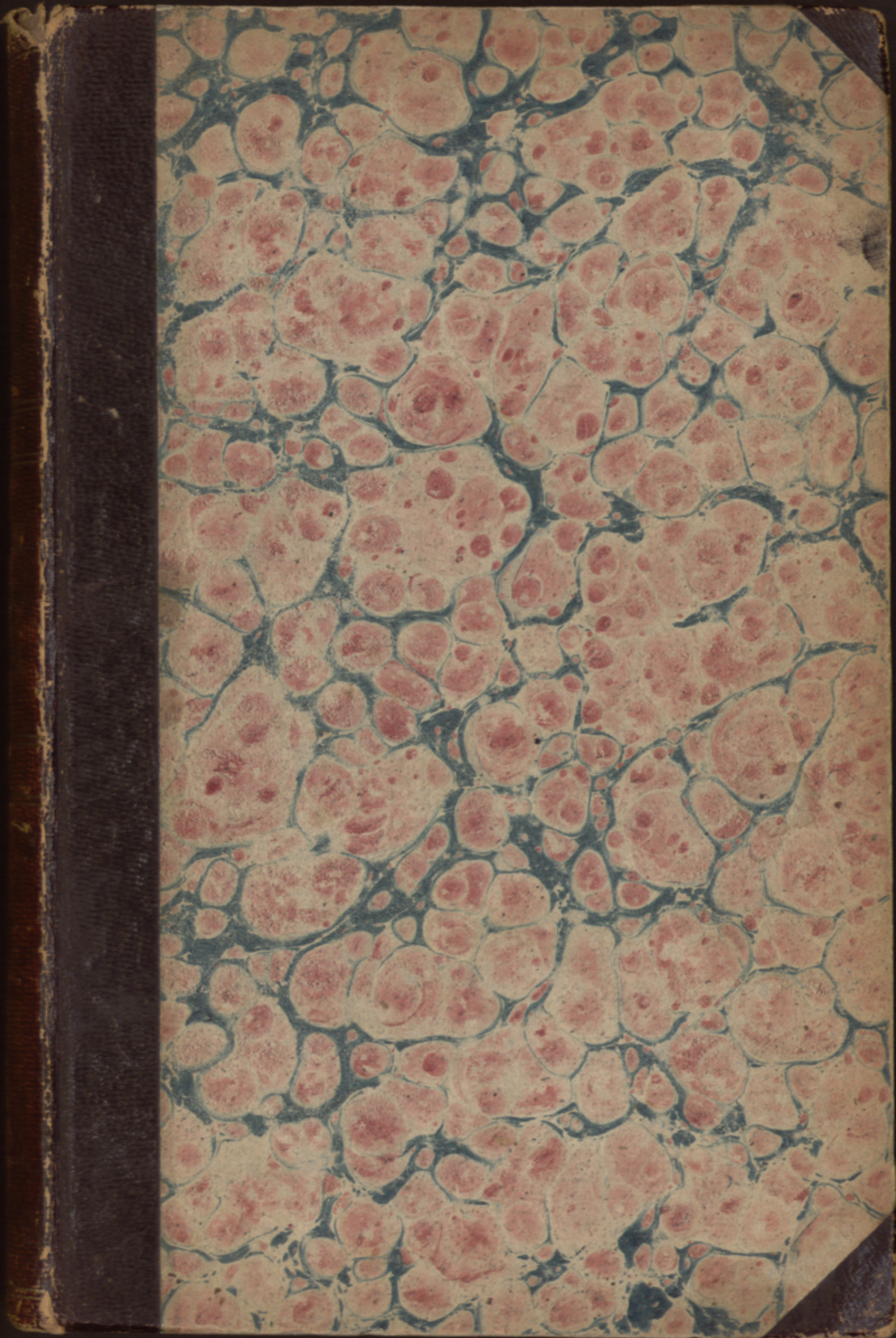
LIDNERS

ARBETEN.

[illegible]

Прага 13. VII. 03.

Edla Bergenstråhle.

LIDNERS
NYARE
ARBETEN.

STOCKHOLM,

Tryckt hos Johan Pehr Lindh, 1793.

FÖRETAL.

Herr Lidner hedrade mig i flere år med ſit förtroende och gaf mig deraf et lika rörande, ſom ſmickrande prof, då han på ſit ytterſta förklarade ſin önſkan at jag med et Företal ſkulle förſe de Skrifter han författat, men ännu icke utgifvit. Deſſa Skrifter öfverlemnas nu åt Almänheten. De äro de ſiſta lämningar af en Skald, hvars ſtämma, älſkad af alla ömma Sinnen, nu för altid tyſtnat. De äro at anſe ſåſom denna Skaldens afſked från en verld, der briſt och motgång ſatt des känſlofulla hjerta på de hårdaſte prof. De äro tillika det enda arf han lemnat en Maka och en Dotter, ſom lärt honom känna at det gifves en Sällhet, ſom icke beror af lyckan, och ſom tröſtar under de ſtörſta vidrigheter.

Deſſa omſtändigheter, ſå tjenlige at väcka Läſares benägenhet, böra, jag vet det, icke ſtadga deras omdöme öfver Skrifterne; et omdöme, ſom endaſt bör bero af deras värde och Läſarenas pröfning. Men för inga arbeten är denna pröfning vanſkligare och vådeligare än för de Vittre. Om än en Vitterhets Idkare har ſtyrka at ſätta ſig öfver den mängd,

fom föraktar des yrke, återftår tilräckligt nog at frukta från Vitterhetens Älfkare. Skillnaden emellan de Vetenfkaper, fom underföka det fynliga och dem, fom hafva det ofynliga til föremål, är utan tvifvel ftor. Det oagtadt är afftåndet emellan en Aftronom, fom mäter Himla-kropparne och en Pfycholog, fom forfkar i männifko-fjälen, helt vifst mindre, än ftundom emellan Älfkare af olika Vitterhets flag. Ockfå vifste Newton och Locke at värdera hvarandre; då Boileau icke kunde fördraga läsningen af Tasfo och Quinault. Vitterhets Slagen äro få många, fom det gifves medel at röra och behaga Männifkor, få fkiljagtige fom männifkans känflor det äro. Deras antal är icke ftort, åt hvilka Naturen gifvit den fullkomlighet i Organer och känflor at röras af alt, hvad i Naturen och konften är fkönt, behagligt eller väckande. De fläfte röras endaft af viffa flags fkönheter. Härifrån den enfkilde fmaken, hvars ftämpel merändels är at vara uteflutande; men härifrån upkommer äfven hos den rätte männifko-kännaren och Granfkaren en varfamhet at fördöma, och en färdighet at gjöra all flags Talent rättvifa.

Denna anmärkning är det enda förefpråk jag tror mig böra gjöra i anfeende til närvarande Samling, fom helt vifst med nöje fkall emottagas af alla Läfare, fom veta at värdera

Snil-

Snillet i hvad drägt det ock visar sig, städad eller fri, högtidlig eller mindre vårdad. En lycklig och lekande inbildning, känsla och värma i hjertat, ömhet och medlidande, ökade genom erfarenhet af egna olyckor, frihet och behag i uttrycken, en ovanlig lätthet at författa äro egenskaper, som utmärka Herr Lidners Skrifter, hvilka mera varit Snillets och Känslans, än mödans foster. Dessa egenskaper visa, at Författaren af naturen varit danad at intaga et rum bland lycklige Skalder och född til det yrke, han mindre kan sägas hafva valt, än följt genom en oemotståndelig böjelse. Och hvad annat, än en sådan böjelse, hade kunnat gifva honom styrka at icke tröttna under en beständig vidrighet; styrka at under kropps-plågor och vid sjelfva dödens annalkande offra åt Sång-Gudinnorne; styrka at blanda Inbildningens löjen och ömhetens tröstande språk med de smärtefulla tårar, dem lidandet utpräsfade. Virgilii

Cantantes minus via lædet

synes hafva varit des valspråk. Ingen behöfde bättre än han förljufva en med törnen beströdd väg. Måtte ej eller någon, som läser Lidners Skaldestycken glömma, at de utgjorde des egen tröst! Granskaren skall då känna sit vapen falla ur händerne, om han någon gång skulle tro sig berättigad at

tilgripa det ſamma. Philoſophen ſkall finna et nytt och hedrande bevis af möjligheten at på en gång vara olycklig och glad. Men af alla ſkall männiſko-vännen mäſt värdera Lidner och älſka des minne, då han i des arbeten igenkänner ſamma anda, ſom målade året 1783 och ſjöng Spaſtaras död.

Stockholm den 30 September 1793.

NILS VON ROSENSTEIN.

SKÅMTSAMA POËSIER.

Öfver en Ros. *)

Ja, täcka Ros, Du lycklig är,
Som så blir älskad af de Sköna.
Ack om jag fick Dit Öde röna!
Ack om min Daphne blefve kär
I mig och ville mig belöna
Med samma eld som mig förtär!
Men nej — Jag Henne kall och obeveklig finner
Mot alt, som ej bär namn af Ros:
Hon mer för dennes fägring brinner,
Än det kan tros.

A Den

*) Skrifvet på en vacker Flickas begäran, som älskade en vacker Karl med namnet Ros.

Den Sköna röjer, ack! at Hon mit sällskap skyr:
Hon öm och snabb ifrån mig flyr,
Med vällust i sin själ och sina ögon båda,
Då Hon Din pragt på något fält får skåda.
Hvad fält —! ack nej - Du växer aldrig där,
Du ingen buskes prydnad är,
Du ej Din barm med någon välluckt höljer,
Om icke den, som Hessen sälja plär;
Och ingen knopp och inga blad Du bär.
Din fägring (som jag tror) ej döljer
Det minsta gift, den minsta tagg.
Ej Himlens gråt, den klara dagg,
Dig med sin ljufva nektar sköljer;
Om icke den som tilrar ner
Ifrån de himlar, dem man ser
I Daphnes ögon - par sig måla
Och af Dess Ängla - ömhet stråla.
Den lätta Fjäriln aldrig tör
Uti sin yra kring Dig leka,
Och Dig, som andra Rosor, smeka:
Du Honom grymt på flygten kör.
Nej, det är Daphnes hand, hvars smek Din vällust gjör:
Nej, det är Daphnes mun, hvars kyss så ömt Dig rör.
Hvad! mån Du då til blomstren räknas bör? —
Nej, Du til andra växter hör.
Den som Dig ville rätt beskrifva,

Han borde af Dig juſt en ſådan målning gifva:
Han lefver och Han rörs och månſko-anda drar,
Och af en Ros ej mer än blotta Namnet har.
Den ſom en Lycka ville njuta,
Som på vår jord all Lycka öfvergår,
Han ſkulle ſit begär i denna önſkan gjuta,
Om man få fjolligt önſka får:
Låt, lille Gud, Din ſlaf och Daphnes öme träl
Få bli en Ros, med kropp och ſjäl!

Kungs - Trädgården.

Ren dagens Ocean på rymden länge ſvallat,
Ren Lärkans fria ſång til lifvets nöjen kallat.
Jag vaknar. Glädjens Gud mig med ſin ſpira rör
Och minnet af förtryck mig mer ej miſslynt gör.
Må ängslan fritt ſit gift på Laſtens trälar gjuta!

Det lugn ſkal följa mig, ſom ej Tyranner njuta.
Skall mig en framtid bry, ſom oviſs hör mig til?
Nej — timman jag har qvar, jag ſorglös nyttja vil.

Min Frihet, Hår-friſeur! må du mig ej betaga;
Förän jag kallar dig, jag ſjelf vil håret laga.
Hvarföre pudra mig? — jag vet hvad mången tror,
Ju mera vårdslöſt klädd; ju mera lärd och ſtor.
Min ſann! min gamla Frack ej ſitter juſt få illa,
Faſt näſtan ſliten mer än Salig Bålds Poſtilla.
Kan jag med heder ej på Promenaden gå?
Min ſko är à la ſpa, min hatt är vid och grå.

Bedrog mig väl mitt hopp? ſe porten öpnad blifver,
Och för få ſtort beſvär jag ſex-örs ſlanten gifver.
Ack! hur han bugar ſig och nog ej tacka vet —
Köps för få litet mynt få mycken höflighet?

O! hvilket Lazarett kring deſſa buſkar ſväfvar!
Där vid et Selzer-krus en mager ſkepnad bäfvar;
Tre veckor hälſans Gud af honom offer får,
För det han Aſtrild tjent i mer än tjugu år.

Jag darrar . . . i hvar lem ſig ſjelfva faſan ſprider —
Där på en liten käpp en Alexander rider,

Här

Här ses en två-års Mars med ros af gula band
Marchera Numro 1, ledd af sin Ammas hand.
Den förre yr och rask igenom hopen tränger
Och sin Bucephalus kring Gubbars skenben svänger;
Den andre mindre djerf . . . tro ej han lärt at fly;
Ack nej . . . han kryper opp en ny point de vüe.

Tyst! med en bladrik bok en köttfull Man jag skådar;
At han är Philosophe, hans långa Jacka bådar.
Han grubblar, blir förtjust, och stundom ropar: *mårk!*
Hvad! läser han Homer! nej — Lotta Frölichs verk.
Må med så höga ting han fritt sin hjärna bråka!
Jag går en annan trakt at någon Skönhet råka.

Hvad lycka! En . . . ja Två . . . om syn mig ej bedrar,
Jag just de samma mött, då än et barn jag var.
När solen ljungar fram, när hon i böljan brinner,
I åska, regn och slask, Mamseller! Er jag finner.
Men det jag undrar mäst, at Ni ej tröttnen ut
Ifrån den första Maji och til Septembers slut.
Kan Hufvudstadens pragt ej Edra nöjen skifta?
Sex år Ni vandrat här . . . sex år . . . och än ej gifta?

O Tapperhet! din Son! Hvad galoneradt sken!
I bröstet bär han Mars, men Venus i sitt ben.

Hvad letar han så grant? — Jag måste Hjelten följa;
Han skyndar til en häck — Plär Phryne där sig dölja?
Jo! af en svart Saloppe en flygtig skymt jag ser —
Det hviskar . . . suckar . . . ack! där äro säkert fler.
Hjelp Himmel! hvilken Man med en högvördig maga!
Han höres öfver köld och öfver hårdhet klaga.
Med svarta Kåpan prydd jag tror han liknar mäst
Hvad på vårt tungomål vi vördsamt kalla *Präst.*
Til denna Moralist jag läna vil mit öra:
"*Vid Himlen sjelf jag svär* — Det bör ock Prästen göra;
"*Upriktig är min själ* — Det hör ock Prästen til.
"*Kom! kom!* — På Lifsens väg han henne föra vil.
"*Du mina suckar hör* — Hvad hjerta! tänk! han gråter,
At få et vilse Lamm til sina Hjordar åter.
"*Tag denna beurse*—Guds Man! din hand (nu må jag le)
Är för at gripa gjord, men icke för at ge,
Nu Nymphens bröst beveks; hon rörd ur häcken smyger.
Mit Barn! gå du förut och jag i spåren flyger.
Tänk, han vil okänd bli! jag nu en hyrvagn ser. —
De resa. Nå farväl! Guds änglar följe Er!
Hvad sannolikast är och hvad naturligt händer,
"Han denna Fjollan nog på flera sätt omvänder.

Se där en mjuk Figur — för hvem han går förbi
Han hatten af sig tar, at middagssnylting bli.

Väl-

Välkommen Väftanfläckt! fom flor och fjädrar fkakar —
En Fröken träder fram ... Jag lifvets vällust fmakar.
För hennes kinders fmink blir bleka liljan röd:
Natur! när alt du mist, har konften öfverflöd.
Behaga, täcka kön! det är alt hvad du föker;
Du länar dig en pragt, din längd med torn förököer;
Men Evas Dotter hör! är fkönhet ej din lott?
Så var dock öm och god — du ju et hjerta fått.
... Men jag Magister blir, den vackra jag förglömmer,
Som under trädens hvalf fig med fit fällfkap gömmer,
Hon fkrattar, pratar högt — och jag på afftånd hör
Hur hon i störfta haft en adlig mönftring gör.
Se hvilket garnature; det borde brokot vara.
Kors! fvarta klackar ... kors! få hit i trågåln fara ...
Min mor! fe hvad för flor, det ju ej prickadt är ...
Coufine! den på fin hals et band af årter bår ...
Och Roben utan flåp — ack! fe det Våpet nicka!
Min Tante! en fitsferkoft.. kartun! .. O! hvilken Flicka!
Min Gud! en Kåpmansfru ... ack! hvilken fyn .. jag dör -
Jouveler har hon nog ... men årmen fkilnad gör -
Du Hofårm ... lifvets tröft .. du mig i fjälen glåder.
— Plats! hatten af! Juft hit *en Högvålboren* träder.
Straxt Fröken af fin hand den Skånfka handfken drar
Och ftraxt på famma hand han tufen kyffar tar.
Til lycka kom en Klok, den jag i tyfthet frågar:

 Hvad

Hvad om så hög Person hans Ringhet tänka vågar.
Jo, svarar han, "et hus hvars yta lysa plär,
"Det öfverst ofta nog helt slätt meubleradt är.
"Om Juden någon gång Förnämas hufvud ägde,
"Jag tror han pudret blott, men aldrig hjärnan vägde.
"En Hofman marmorn lik, för andra glatt och hård,
"Bär blott för eget Väl den konstigaste vård."

Den karln är rätt besatt . . Bevars! han mig förskräcker!
Han med et suddadt ark sin arm mot högden räcker,
— Hur han anfägtar sig! än för sit bröst sig slår,
Än grinar han, än ler, än tar et skutt, än står.
Aj — hvilket grufligt slag! i det jag honom möter,
Sin panna emot min han obarmhärtigt stöter.
"*Kom!* ropar han, *ack kom! kom för at hänryckt bli;*
"*Sätt er på denna bänk och hör min poësie — !*
Ja så — Han rimma lärt — men för hans Autors yra
Har jag ej någon håg min hälsa äfventyra;
Med bunten i sin hand det spöket följer mig
Och skriker: *Vers-fabrique! jag lefver blott af dig*,
Et illslugt Hökar-skrå, som efter vigten dömmer,
Så litet hans förtjänst som sin avance förglömmer.

Hvad möte! — en Fransos — hur kan han lefva här?
Han? som vid bär och gräs och soppor upfödd är.

Men

Men ſolen börjar nu at mera lodrätt brinna . . .
Jag törſtar, jag är matt — jag går til min Hjeltinna;
Hon nyſs Bellona var ſom nu en Ceres är
Och trött på ärans bädd här fredens frugter ſkär.
"På räkning bäſta du — från Templet där du prålar
"Ack! må jag få en blick utaf Creditens ſtrålar!
"Guds folk ſom ſitter här! och hvem ſom björnar har,
"Ni veten hvad det är at ſvälta fyra dar.
"Mamſell gif Mandelmjölk, befall at man mig gifver,
"Och inom en minut en vers jag åt Er ſkrifver,
"Bär fram en ſup Regal och underſåtligt bröd
"Och Er jag ſjunga ſkal i glädje och i nöd.

Här inom ſluten borg jag blandadt ſällſkap råkar;
Där en om Ryſslands krig, och en om flickor ſpråkar.
"*Ja Liffland ha vi haft* — "*Hon hade vackert ben;* –
"*Säg huru dyr hon var?* — "*Vår grâns til hvita ſten* –
"*Du tror att Turken ſlåſs* — "*Det koſtar nio daler* –
"*Då gå vi förſt åſtad* — "*För hvar perſon på Baler* –
"*Så känn vår Hjeltehop* — "*I natt, ſå må det ſke* –
God Herrar! ſkriker jag "*Reſpect för Schackare.*
Et ſådant prat och ſtoj dem i ſin andagt ſtörer.
Tänk! om en orätt piece vår Algebraicus förer,
Tänk! om han blefve matt, juſt då han ſegra bordt,
—Nej — tacka vil jag ſpel med Tärning och med Kort;

Må Banquer läggas opp! må ej Punctörer tryta! . . .
Men nu det mörknar til — ren målnens källor flyta.

Alt hvad som springa kan, från bord och bänkar far
Och jag med mit esprit . . . jag ej den sista var.
Et så välsignadt rägn — ack! hvad det kan hugsvala!
Vi tackade vår Gud, och glömde at betala.

Skalde-Bref til mina Björnar. *)

Högvälborne, Välborne, Hög-ädle, Hög-ärevördige, Högaktade och Konstförfarne Herrar, Män och Mästare.

Ännu jag skottfri är för Gillstuns skarpa pilar,
Så länge i Er fäng en lycklig Vallmog hvilar;

Än

*) I Författarens namn til Tryckfriheten den Välsignade.

Än midt i höſtens ſlaſk J ſugen på Er ram
Och än min Svenſka Björn är ſedig ſom et Lamm.
Men jag ſom qväda bör: *Nu hvilar hela jorden*,
En Paulus lik i Saducéers krig
För gapet ruſar fram. (Hvad djerfhet griper mig?)
Jag ropar deſſa orden:
O! Tålamodets Björn! Din Gud vålſigne Dig.
Men ſtraxt de vakna opp — ack hör från alla kanter:
Triumf! Contanter ja Contanter!
Tretuſende Prænumeranter – – – –
Och med femhundrade hans tryck betalas kan.
Men äta ſkall jag ſom en ann.
Hvad! äta? Moſes bröd i torra öknen fann.
Lägg hundra til, med dem en yr och vacker ſjolla
Ni på et år kan underhålla.
Min ſann! Min ſann!
För en i krig ſå afklådd man
Går det nog an.
Straxt gif oſs reſten bit—Ack mer förſkräckt jag blifver,
Än ſtrids-banerets barn, ſom ſtå i främſta led,
Om emot dem, (Dock frid oſs Himlen gifver)
En Preusſiſk Todtenkopf arg och Muſtaſchiſk red,
Se hvilken ſkock opp i mitt loft ſig ſamlar
Meubleradt med et timglas för et ur!
Hålt — det var ſant! — maculatur – –

Cer-

Cerberus ren med fasans nycklar skramlar.
Ack! Björnar! Ej förhasten Er!
Lät nästa ark på trycket föras!
Jag där den sista Sanning ger,
Hvaraf en tiger skulle röras,
Om något underverk kan ske.
Då Örnen högt mot molnen ljungar,
Han fångar alt hvad han får se.
Men Björnar! och J Örnens ungar!
Hvi kommen J förſent? Han bort med rofvet for;
Den redan gripit alt som har de längsta klor.
Ja! ja! J ägen dock et hjerta - - -
Och det är det som väcker smärta
Hos et af ödet krossadt bröst,
Ej hårda kopparn likt för tacksamhetens röst.
Du kan ej dem den godhet vedergälla,
Som de så ömt ha visat Dig.
Det mine Herrar plågar mig - - -
Dock — Bödeln må väl tårar fälla.
Åt Björn på Eriksberg har hela staden lett;
Och skulle jag mig fattig ställa?
Jag som från mit förlag så ofta papper gett?
J veten på de blad som andre åt mig skrifva
Har aldrig ännu stått: *At den skal uphängd blifva*
Som detta efterapa tör.

Bör man åt mina ark ej företräde gifva?
För deras ſkull i galge ingen dör.
Så magra, ſkriken J, och tunga axlar höjen.
Min Gud! Hvad oförrätt J gode Herrar röjen!
Jag hemma ſatt i går vid en förträfflig bål,
Blott at den äran ha at dricka få Er ſkål.
Mig Pigan half-full ſåg; ſtraxt började hon vinka
Åt ſängen? – – Nej åt Caſſan flög deſs blick,
Då hon tre Sexmarksſtycken fick
At köpa Spiklax, Smör och Skinka.
Välan! hon neg och gick,
Kom åter, då jag ſtraxt af Hökar - Societeten
Inveckladt ſåg min Lax, min Skinka och mit Smör
I trenne ark af *Tryckfriheten*
Så feta - - - at det mig i ſjälen hugnad gjör.
Och deſſa blad J vågen magra kalla - - - - ?
Men redan jag Er gäſpa ſer;
Alt väl! jag vil då Er
Til rolig ſömn åt Himlens vård befalla,
Som nog en annan tid betalning för mig ger.
Tack då för hvarje ſteg jag får i frihet vandra
På Cour och på Levéer hos Majeſtätet *) gå!
Tack, at jag utan ſkärm kan i min vindsglugg ſtå,
Och ingen tittar opp, och ingen ropar ſå:

Kom

*) Konung Pharao.

Kom ner, kom ner; Hur blir det med det andra?
Likväl jag flere vet, ſom hvarje månads ſlut
Ge blott af hämnd ſex plåtar ut,
At dem i bojor få behålla,
Som ſjelfve ej ſin ofärd vålla.
Men om en Faderlös vil deſſe Buſar be,
Då ha de ingen ſtant at ge.
Jag ſlutar — må på Er ſit ljufva välde viſa
Den tunga ſömnens Gud,
Til deſs J väckens opp af Domsbaſunens ljud,
Med Abraham at middag ſpiſa.

Förläggaren.

P. S. Ännu et ord – Ni ſom har ſett min fara,
Hvarföre upväcks Er förtret?
Bland fel, ſom äro uppenbara,
Är det — at borga den, ſom endaſt rimma vet;
Men bra urſinnigt tycks det vara
At vilja björna en Poët.

Compliments - Bref til Prænumeranter, Insåndare och Köpare, ifrån Förläggaren af Tryckfriheten den vålsignade.

Ja Ödet vare lof! Från Björnar är jag fri.
Nu säge den som törs: *Hvad! med din Poësi*
Vil Du i Sverje lycklig bli?
Är Du förnöjd med Bröd och Vatten
För det Du grålar hela natten?
Mån nog Din årelystnad får
Om man för Dig tar af sig Hatten
Och hviskar fram: "Se hvar han går?"
Hör Sotarn uti Skårsten sjunga;
Han blir betalt för qvast och tunga
Och åter klåckan tolf och sju . . .
Men Rimmare! När åter Du?

En Amphion jag blef, o Skaldkonst! genom Dig,
Då Varelser af sten min lyras toner lydde:
Jag skref, jag sjöng, jag vann—Straxt alla Björnar flydde.

Blott jag får ny Credit: Et Tempel ſkall af mig
Vid Gillſtun reſas opp och jag i marmor ſkära:
För Björnars pengar byggdt til Skalde-Gudens åra.
Det heter lefva ſom en Prins.
Med nyckeln uti dörrn ſin flaſka långkork dricka
Och ſpela Lotteri med en Theater-flicka,
Då ſimpelt utdrag ſäkert vins —
Är lyckan icke där, hon ej på jorden fins.

Den ſälle är juſt jag, ſom löſt från ſkräck och ſorg
Er hälſa kan, Prænumeranter!
Af Tromän, Levi Barn, Punctörer och Drabanter,
Så blandade kring alla kanter,
Från Torneå til Helſingborg.
Och Ni! ſom mina blad Er vittra penna länen
Och mig med vers och proſa tjenen;
Förutan hvilken hjelp, förſälgningen blef ſvag,
Er alle hälſar jag i dag!
Knapt kommen än ifrån de dyſtra ſtränder,
Där ſällan någon återvänder;
Ja, än jag är i Fattig-Doctorns händer —
Til honom talte Döden ſå:
"*Hur länge ſkall den Rimmarn gå?*
"*Nej, Rimmare har Sverje nog ändå.*
Skrif et Recept och på Aptheket ſkicka,

At

At han ſit respaſs måtte få.
Barbaren ſkref — jag måſte dricka
Och ſamma afton mig hos Fader Caron ſåg,
Som af ſin roning trött i färjan ſtupad låg.
Snart af den ſtora flock, ſom gruſligt ſårla hördes,
Han utur hvilans famn förſtördes
Och ſkrek: *Gå fort om bord . . Dock ſåg mig ho Du åſt?*
Straxt ſvartes om hvaran: *Jag Mjölnare—Jag Pråſt-*
Jag Jude—Jag en Mö, ſom trögt ur verlden klifvit,
Faſt man mig hoppande ſeck ſe
Inom den ſtolta borg ſom nyſs har helgad blifvit
Åt Muſis . . Muſis Patriæ.
Och jag år en Förlåggare
Af det Apollos Barn i Tryckfriheten ſkrifvit. —
Hvad! ropte Caron vred, *at veta jag begår,*
Hur många ark ſom Du utgifvit? —
Det ſjuttonde från Präſſen är.
Och dock för femtio Du en Riksdaler tagit
Och ſådant hedersfolk bedragit:
Nej, nej, min Vän! Vånd om! Vånd om!
Gjör hvar man rått, ſen återkom!
Faſt kanſke, ſade han, juſt då jag tänkte ſvara,
Det båttre år i dödens mörka Rike vara,
Ån lefva af ſå torra blad.

Den ſtygge Gubben gick, och jag blef hjertans glad;
Men Pluto om ſitt rof ſå faſligt angelägen,
Då han mig mer ej fann, til Doctorn genaſt for:
Där trätte han och grufligt ſvor
Och frågade, *hvar f . . tog den Förläggarn vägen?*

Prænumeranter hundra ſju!
Er tackar jag at mina pulſar än ſig röra
Och därför ber jag Ödet nu,
At, om det ſkulle Er til ſamma ſtränder föra,
Den grymme Charon må, ſå ſnart han någon ſer,
Til verlden honom återſända,
At läſa mina ark til ända.

Men Du! ſom hvarje gång en ſkilling ſaklöſt ger,
För hvilken ofta Du, at värma up Din maga,
En liten ſup på Källarn kunde taga,
Må aldrig bränvin tryta Dig!
Ack! vore jag Prophetiſk ſom Eliſa,
Jag ſkulle ſamma knep i Dina kannor viſa,
Som Änkans kruka ſkedt, där oljan ökte ſig.

Så när jag Er har glömt, J Sköna och J Fula!
Som köpen viſſa ark, och tron Er om förſtå:

Jag önſkar Er i år ſå eftertryckligt jula,
At ſen til näſta höſt må alla vaggor gå.
Må under dans och lek ſin Julgröt Hvarje äta,
Dock innan des ej någon dag förgäta
At köpa ark ſå det förſlår . . . .
J ſkolen finna näſta år,
Hur alt hvad roligt är, jag ärnar ſammanleta,
Än dikta ſjelf, än gjöra lån;
Faſt man (af *Allebanda* vi det veta)
Faſt man *honettement peut demander d'aumône.*

P. S. Snart Er jag hade glömt, Minervas ſturſke Söner!
Som aldrig ſänden in . . men len åt mina böner.
Jag väntar då från Linköping
Från Nyköping och Falköping
Jag väntar . . . . *ingen ting.*

Det lyckliga Bytet.

Uti en ſvartklädd Sal, uppå ſit Caſtrum ſtod
Den döde Cleons öpna kiſta.
Han ſyndat jämnt från vaggan til ſit ſiſta,
Men likväl dödt med utmärkt hjeltemod.
"Ack! (ropar huſtrun) Ack! mit hjerta vil mig briſta;
"Min Gubbe! ſkulle jag Dig miſta?
"Och hvad mig qväljer mäſt, Du död i ſynder är.
"Ack ve! Ack ve! Du ſäkert lär
"För dem i eld och ſvafvel brinna."
Straxt af den hvitlök hon i ſorgeduken bär
Man ſer ſå ſtrida tårar rinna,
At ingen dem beſkrifva kan.
... Då Himmel! .. hörs et lik ſkenbarligt henne ſvara:
Gråt ej! det är väl ſant — bland plågo-andars ſkara
I mörkrets djup jag måſte vara;
Men jag har ſluppit Dig, och jag på bytet vann.

Det

Det ſena Bröllopet.

Än fanns på jorden ſällhet qvar,
Än icke hjertat lärt at darra,
Än kunde ingen Älſkling narra,
Än Älſkarinnan trogen var;
Då bland Herdinnors täcka ſkara
Alexis möta får Glicere.
För älſka tycks hon ſkapad vara,
At henne ſe och blifva kär,
Det et och ſamma altid är.

Sin eld knapt Herden yppa vågar,
Förr'n ögat redan talat har,
Och då han djerft den Sköna frågar,
Ge hennes ömma blickar ſvar.
Natur! hvad är din enfald ſkön!
De vid den krökta hvaſs ſig ſätta,
Med mer än kyſſar de ſig mätta,
Och få af Hymen ſnart ſin lön.
Tolf veckor ſom en blixt förſvinna
Från deras glada bröllops dag,

Då Herden får af sin Herdinna
En liten Son, *sin andra jag.*
— Hvad, ropar Damon, Gud bevara!
Alexis! hvad! — tolf veckor blott!
Och ren en Son Glicere har fått.
Det var med Extra post at fara —
"Ja ja! hörs straxt Alexis svara,
"Tolf veckor, sen vi oss förent;
"Men herde! om du rätt betänker,
"Hon ej för fort mig gossen skänker:
"*Vårt bröllop gjordes blott för sent.*"

En Flickas fyra Åldrar.

Nej, hör hur girig Cephis är,
Som fem och tjugu Lam begär,
Om hon en kyss skal Damon gifva;

Den ſtackars Herden ger på ſtund.
Hvartil kan man ej narrad blifva
Utaf en vacker Flickas mun?

Jag ofta til mig ſjelf har ſagt:
Hvi ger Du Laura denna magt,
Hvaraf Dit ſinnes - lugn Du miſter?
Som Philoſoph och ſom Magiſter
Dig öfver kärleks - griller ſätt;
Men juſt då jag ſå viſligt tänker,
En Himmelſk blick mig Laura ſkänker —
Ja! Då blir Segren ej ſå lätt.
Jag Leibnitz läſa må til ända;
Kan för en kyſs Hon dock mig vända,
Som vore jag en Marionette.
At icke glömſkans offer blifva,
Jag tänker Folianter ſkrifva
De Quadratura Circuli;
Men knapt jag Cirkeln rita hinner,
Förr'n jag det Centrum mig påminner,
Dit Kärleks - Aganippen rinner —
Straxt faller jag däri . . . däri
Med hela min Philoſophi.
Se dock hur kärlek kan bedraga!
Jag redan är i hjärnan yr

 Hur

Hur bödeln blef det med min Saga
Och med Herdinnans äfventyr?
Tyst! Må jag litet mig besinna . . . .
När Lau . . Besatt! — När en Herdinna . .
Des namn var Cephis — när hon nyss
Åt Damon skänkte bort en kyss,
Hon fem och tjugu Lam begärde.
Mån Hofvens Ninon mera värde
Uppå de kyssar sätta plär,
Som hon en vacker Page förär
Sen Prinsarne gått sina färde?

Den andra dagen — Hör nu på
Hur Cephis sig i hast betänker,
Som fem och tjugu kyssar skänker,
At blott et Lam af Herden få.

Den tredje — Damon Henne ser,
Då — hvilken oförmodad lycka!
At få sin mun mot Herdens trycka,
Hon alla Lammen återger.

Af eldens lågor vattnet sjuder,
En kyss den samma verkan har;

Ty knapt förſvinna tvänne dar,
Förr'n Cephis, ſom ſå girig var,
Sin hela hjord åt Damon bjuder,
Sin trogna hund, ſin blomſterſtaf
Blott för en kyſs — "Du ſer min ånger."

Nej! ropar han, tar Hatten af
Och kyſſer Cloe tuſend gånger.

Så går det til J ſpotſka Sköna!
Ja — Glömmen aldrig mina ord . . .
"Den alratvärſta Höna
"År blott för Tuppen gjord."

Den belönta Sparsambheten, eller Catholska Pråsten i Sjette Seculum. *)

Mässhakius, en girigbuk,
För en misslyckad bryggd blef sjuk.
Pastorskan ryser för sin maka,
Dock vänligt på Adjuncten ser.
En sup hon åt Patienten ger;
Men himlar! ack! han kan ej mer —
Han kan en gång ej Bränvin smaka.
Man då hans kista hemåt för;
Och denna stora utgift gjör,
At Pastor Loci hastigt dör.
Hans själ . . . ack! var det ej besatt?
Föll ner uti Tartarens natt. **)
Där ser han tusen eldar brinna
Och nya vedlass tända bli;
"Ack! ropar han, hvad slöseri!
"Herr Beelsebub, Er dock besinna!

"Tro

*) Öfversättning utur et Dagblad, som kommer ut i Rom.

**) Skärs-elden, enligt Catholska Religion.

"Tro mig, vår tid är mer än fvår;
"Vet Courfen högre, högre går,
"Ej utan pengar ved man får:
"Jag köpte blott et lafs hvart år —
"För min fkul icke Er befvära.
"Jag är ej van vid fpifen ftå,
"Släck hälften ut . . . ja, på min ära!
"Det blir förmycket varmt ändå.
"Hvad! fruktar Ni ej ftank och fnufva?
"Håll! fe Caftan i fkörtet bräns!
"Kän, ofar ej min fvarta lufva?
"Det går ej an Ers Excellence.
Jo, fvarar F - - din fparfamhet
Mit ädelmod belöna vet:
Nog får jag ved - - lät Courfen rafa —
J andar! tänden än en brafa;
Och värmen hans Högvördighet!

Den Naiva Bekännelsen.

Hör Flicka! sade salig Mor;
(Jag mins det än helt väl)
Om några år, när Du blir stor,
Då smyges i Din själ
Til något obekant en drift,
Et trånande begär;
Men hjertans Barn, fly detta gift!
Betänk! det kärlek är.
Bed Gud och lyd Din Moders röst!
Du äljest qväljas får.
Ack vet, min Far, at detta bröst,
Alt sen förledet år,
Sig pris åt dylik ängslan gett.
Det nog mig ångrat har;
Men fast jag Gud af hjertat bedt,
Så sitter plågan qvar.

Klago-Visa öfver Könet.

Hvad synda-straff at ha hos sig
Af Fruntimmer en hop!
Hvad hufvud - värk! hvad Katte - krig
Och tusen klago - rop!

Där måste Mannen stå tilreds,
Om Han vil hus - fred få,
Än med et band, en ros, en spets,
Än med en Caracau.

Ack, Adam! hvarför ville Du
Ej evigt ensam bli?
Om Du på jorden lefde nu;
Du tänkte, liksom vi.

I Paradiset gick det an;
Din dryck ju floden bar,
Din spis Du uppå träden fann
Och Eva naken var.

Då jordens krets förbannad blef
För Hennes lystna blick,
Vår Herre saken så bedref,
At Hon en Skin - kjol fick.

Men ack! i dessa mödans dar
Man intet gratis får;
Blott den, som boursen späckad har,
Blott den förträffligt mår.

Et hjertans täckt, men kostsamt bruk
Bland Qvinnor herrskar nu;
Uti en Kjol af Nättel - Duk
Går sjelfva Sotarns Fru.

Imitation af Grecourt

eller

Den Husville Poëten

til

En Tryckeri-Factor.

"Fördömdt! – Nu ſtår jag här, et mål för hagel-ſkurar,
"För ſnö-glopp, köld och blåſt – Du, ſom på Zions murar
"Predikar tungan hes mot verldens flygtighet,
"Ack, ſäg, Ers Vördighet,
"Säg, om Ni aldrig dundra vågar
"Emot en laſt, ſom gjort mig tuſen ſlags förtret,
"Som, ſalva venia, faſtän jag är Poët,
"Jag ej för ljudets ſkuld i Vers uttrycka vet
"Stor ſak! — det är *Nyſikenhet.*
"Fördömda Laſt! mot Dig min vrede häftigt lågar;
"Du, ſom från dukadt bord min förſte Stam-Far ſlet,
"När Eva förd af Dig uti deſerten bet.
"Du mig förledne dag - - - Kan jag mig det påminna! - -
"Uti det mörka djup, där Beelſebubbar brinna,
"Där brinne du, i evighet!
"Sjung Amen, fruſna Sång-Gudinna!"

Men,

Men, hvarför' denna önſkan? Frågar Ni . .
Vet då, at mig min Värd i går på porten körde,
Blott för en liten ſak, ſom han begrep och hörde,
At all min egendom jag i mit Jack - ſkört förde.
Hvad det var Nationelt! — O hämnd! O raſeri! -
Men hör hvad hände!
På gatan möter jag en Man, ſom mig ej kände;
Och förſta gång jag lycklig var.
Til honom jag mit tal ſå vände:
"En Kammare jag nödig har"
—Med caffe, värma, mat och vin, om Herrn behagar,-
Gaf denne Heders - Man til ſvar,
Och det på et quartal — — O! Ödets blida Lagar!
Så driſtigt hopp mit hjerta aldrig bar.
Vi följdes hem til Frun, en liten munter Fjolla,
Högſt öfver nitton år, fem veckor, fyra dar;
Och då mit öga föll mot Hennes ögon-par,
Så började Tracteurn at i peruken hålla
Och til ſin ſpegel gick, at ſe, om den ſatt qvar.
Hvad rummet det var gladt! Hvad Taflor och Fauteuiller!
Jag redan bordet dukas ſer;
Straxt man en ſup Liqueur mig ger:
En Holländſk Sill på ſupen följer:
Bouillon och Gös, en Hjerpe extra god.
Ren Tortan är förtärd - - Jag nu i Bacchi flod

Mig, lik den drömmarn Jäppe, sänker;
Och såleds yttrar, hvad jag tänker,
I detta Soliloquio:
"Stor, som et Senaps-korn, ja större är min tro.
"Har nånsin någon natt, då jag af sömn betagen
"(Och kanske utaf vin) åt hvilans vård mig gett,
"Har man bouteillen ej til botten uttömd sett,
"Och har jag nånsin gömt en sup för morgon-dagen?
"Det heter tro en slags Försyn.
"Ja, då jag dikta skall och pennan tar, at skrifva
"Så börjar jag med O!--Men hvad skall resten blifva?"
— Det lämnar jag åt Änglarne i skyn —
Just då jag talte så ock hvad jag talte skref,
Herr Värden in i Kammarn klef.
En mössa utaf Filt hans hufvud djupt betäckte;
Och då jag dennes mine och mössa varse blef
Hvar enda ådra i mig kläckte;
Med bäfvan sade jag: "sitt ner!
"Jag hoppas, det står väl med Er;
"Men hur mår Frun? — Han svarade: jag ber,
At veta få min Herres Caracter. —
Hur då? – Jag ber – – den hostan! –. Secreter —
Och engagerad hvar? – Min Vän, hvad gjör det mer? –
(Nyfikenhet!) - - - Hvad lön min Herre äger? –
Hvem jag?---Men à propos: man nu med visshet säger
At Käjsarn vänder om til Wien — —

Och fjelf jag varit där - - Hvad Fêter och hvad Baler!
– – Blott et förfkott af tjugu-fem Riksdaler —
Den Aërostatifka Machin —
Det blir en prägtig fyn, när den från Lo-gåln fvingar,–
Min Herre har fått rum, fått caffe, mat och vin.
— Hur lätt Franfofen är, fom förs på vädrets vingar!
— Ej fådant angår mig; min Herre fäga bör
Sit Namn, fin Tjenft. Jag är väl ej bedragen?
— Apollo tjenar jag — Är han Entrepreneur?
Då har Ni ej en flant om dagen.
Men väntar Ni er inga arf? — —
Se utom fenftret där en Sparf!
Förutan Fars och Mors och någon flägtings möda,
Tror jag mig få, fom han, af Guds Förfyn min föda.
Straxt Himlar! med förtviflad fyn
Fick mig i armen denne Satan
Och il-fkrek, då jag kom på gatan:
Se där en Sparf! och lef, fom han, af Guds Förfyn!
Hvar är jag? Hvilken dröm! — Klockan är tio flagen!–
Kamrat! - - - Dock fkall jag mig til Brand-Vakt ge?
Jo, Jag då Kappråck får: kan fofva hela dagen
Och fen på Kronans ftat - - må fke! ja men, må fke!
O Gudar! Åfkan hörs och hela Skepps-Bron gungar,
En vigge utur molnen ljungar,
Jag hör Minervas röft: "Mifsfofter utan hopp!
"För dig jag länge fynts en Moders ömhet hyfa;

"Blygs

"Blygs! kan du utan Kappråck frysa,
"Du som af Gudar eldas opp?
"Du Oss ju likna bör; Vårt eget språk du talar
"Hvi klagar du: jag har ej skor;
"Mercurius ju barbent skalar
"Kring Himlar, haf och berg och törnbeväxta dalar:
"Du har ej mat; — När äter Guden Thor?
"Du har ej ljus; — Af mig du uplyst blifver;
"Du har ej rum; — Och jag dig hus-rum gifver
"I himmelen, där sjelfve Jofur bor."
Hå! hå! hå! hå! Min Herr Factor!
Jag lyder Ödets Lag; — Om Operor och Baler
Jag frysande skall skrifva än;
Men, men — — —
J tysthet, län mig en Riksdaler!
När, frågar Ni, Min kära Vän,
När tänker Ni betala den?
O Herr Factor! i Himmelen.

Den Lycklige Skol-Goſſen.

En dum Magiſter (Gud ſke låf!
Man Lagrar, likſom Kragar ſäljer)
Förrän han ger i Skolan låf,
Den ſkönaſte bland Goſſar väljer,
Raſk, munter, ſjutton år och qvick;
Och honom til ſin Chloë ſänder:
"Gif detta Bref i Hennes händer!
"Då Hon det tar; märk Hennes blick!
"Viſs om en ſtrut med ſåcker-Candi,
"Får du det ſvar, ſom jag begärt."
Ack Ve! *Ovidii ars amandi*
Du illa explicera lärt.
Hvad händer? Vår Adonis ſkyndar,
At ſkaffa ſin Magiſter ſvar;
Men då han uppå vägen var,
Sig kärlek med hans ſjäl befryndar;
Och inan Chloës hus han når,
Hans tanke ljuft med Henne ſyndar.
Den Unga Sköna Brefvet får,
Men mindre ſer, hvad däri ſtår,

Än på den blick, ſom himmelſk lågar
Från Den, åt Henne Brefvet bär;
Tils darrande Hon honom frågar:
Om än han vet, hvad Kärlek är?

Ack! J förflutne ſälle dagar!
Jag mins min afunds-värda Lott:
Knapt jag vår Goſſes ålder nått,
Förrän i alla Aſtrilds Lagar
Jag ſträng examen undergått.
Om ſamma fråga man mig gifvit,
Som föreſtäld af Chloë blifvit,
Man ſvar inpromtu hade fått.

Nu på hans kind, där hälſan lyſer,
En blygſam rodnad höjer ſig,
Han darrar, brinner, tjuſas, ryſer,
Och mot den dygd, Hans hjerta hyſer,
Naturen ſjelf förklarar krig.
Han ſer två half-klot ömt ſig häfva
I Hennes alabaſter-famn,
Och Löjet på Des läppar ſväfva,
Som tjus-fullt ſtappla Kärleks namn.
Den afundsvärde äntlig haſtar
Til Chloës knän, tar hennes hand:
Och nu en trån-matt blick Hon kaſtar

På fängen - - nöjets Fosterland.
En arm kring Hennes lif han vrider,
Den andra til den trackt han bär,
Där Edens Ros i blomstring är.
Han sen til fängen hänryckt skrider;–
Nu låg Magisterns Chloë där.
Hvad vällust ifrån Adams tider
Njuts ej på denna jord - rymd än?
Men jag drar Säng - gardin igen.
Här skall jag på en trä-stol sitta
Och dikta om så mycket skönt,
At alla hjertats pulsar spritta,
Fast ingen verklighet jag rönt.
Förrän jag död af ämnet blifver,
Jag slutar straxt och blott beskrifver,
Hur Gossen skyndar hem sin väg,
Och Herr Magistern skriker: "säg
"Hvi har du förr ej återhunnit?
"Af hopp och längtan har jag brunnit;
"Säg, käre Gosse, fick du svar?
"Och til förtviflan mig ej tvinga!
Jo! Brefvet jag til Chloë bar;
Men svaret? – – Det så ömsint var,
At jag det ej kan återbringa.

Prologue vid öpnandet af en på Söder inrättad Théatre de Societé, där La Mort de César ſpeltes.

At öma hjertan til ſig draga
Är det ej dygdens Guda - lott?
Men månne hon ſin önſkan nått,
Om hon ej Skaldens lyra fått,
At öfvertala och behaga?
Och månne Skaldens djerfva röſt
Det väldet öfver ſjälen vunnit,
Om aldrig ur de Skönas bröſt
Han himla - känſlor ſmyga hunnit?
Voltaire! Du ſåleds rodna bör,
Som Ceſars värf och död beſkrifver;
Men honom ingen ſkönhet gifver,
Som på hans graf Cypreſſer ſtrör.
Hvad! Cleopatras Älſkling dör,
Och man Soldaters buller hör;
Men ingen älſkarinnas ſmärta,
Som gråtande vid grafven ſtår,
Beredd at hämma med ſit hjerta

Det blod, fom ftrömmar ur hans får?
Ack nej! Ack nej! den pärle - tår,
Som från en Skönhets öga rinner,
Förevigar ju Hjelten mer,
Än om han tufen fegrar vinner,
Än alla lagrar Äran ger.

Du, fom på de Pharfalfka Fält
Från Segrar och från Krigets låga
Flög til Din Flicka i et tält,
At vifa Hjeltarnes förmåga,
Gläds! upfyldt är Dit djerfva hopp,
Och fkiften trotfande Din ära,
Då tvänne Gracer blommor bära
I Templet vi Dig refa opp.
Sin klarhet folen äfven målar
Uti den lägfta Mirten - dal:
Så himmelfkt pragtfull denne fal
Af Edra Guda - blickar ftrålar.
Än i fin linda fpäd och fvag
Vår lilla Skådeplats J finnen:
Men Rom ej byggdes på en dag;
Och Ädelmodige befinnen,
Han är hvad Paradifet var,
När fordom vår högft-falig Far

Fick af vår Herre detta fvar:
"Det är ej godt at enfam vara."
Ack! enfam är ännu vår fkara,
Som många Evor nödig har!
Må våra Fäders Gud ofs gifva
Hvad utur Adams refben gick!
Då fkulle i et ögnablick
Et Paradis på Söder blifva:
Då fkulle Svenfke Skalder fkrifva
Långt bättre, än i Noachs tid,
Faft Bacchus vore mindre blid.
Ack! ville blott de Sköna höra — —
Dig, Skaldmö! åt Din framtid gläd;
Vårt Paradis fkal ingen ftöra,
Och ingen Satan ofs förföra,
At en gång morgon-daggen röra
På frukten af Förbudets Träd.

Lysning efter den Ålſkvärde Rymmaren.

Et tidens under - - - - korrt, en Vän
Vek från min hydda härom dagen,
På böljans rygg af Zephirn dragen;
Och ſom han kommit ej igen,
Och Neptuns magt vi frukta böra,
Och Flickors konſt, ſom gärna föra
En artig Gåſſe i ſin famn;
Ty vil jag låta trumman röra,
I Stockholms Kyrkor kunnigt gjöra,
At han, (Scholander är hans namn)
Med Mirten - band må gripen blifva,
Då jag vil rik belöning gifva,
Blott min Oreſt jag återfår;
Och därför ſkall jag nu beſkrifva
Hur han ſer ut, hur klädd han går.

Mäſt ſlurfvig i ſit mörka hår,
Som af en dammig hatt betäckes,
Uti hans upſyn ſkrifvet ſtår,
At han för tio ej förſkräckes.

Uti hans qvicka ögon - par
Sin urbild mänſkligheten målar:
Där brinna ſnillets ſkarpa ſtrålar
Och där ſit ſäte hjertat har.
En rodnad på hans kinder flöder,
En rodnad ſkänkt af Hälſans Gud.
Ve, Kärlek Dig! om Du föröder
Hans ungdoms bäſta purpur - ſkrud.
Med ſvarfvad fot och haſtig gång
Han ljungar fram, likt Nordanväder,
I det en ſtump han ſagta qväder
Af Ulla Vinblads Spinhus - ſång.
Uti en jacka korrt och blå
Man merendels ſer Rymmarn gå,
Då med et ſpö han tankfull hviftar.
Hans ſkor af puder äro grå;
Och ſpännets färgor då och då
Imellan ſmuts och ſilfver ſkiftar.

Men denne min bortlupne Vän
Käns bäſt på umgängs-ſätt igen.
Ej för at på et ögnablick
Få väcka ſkratt och hälſas qvick,
Plär han med infall andre ſvärta;
Den reglen han i minnet bär:

Et

Et redligt, ömt och troget hjerta
Långt mer än Voltairs snille är.

Dock, om den trognaste bland vänner
Man ej på min beskrifning känner,
Se här ännu et nytt förslag:
Så snart man hör min stackars *jag*
Bli nämnd uti et vittert lag,
När på den pål'n, dit skockvis tränga
En hop af usle Rimmare
Och andre Stockholms stackare,
Man börjar Lidners ryckte hänga,
At sina fyrti' par det ge:
Och just då man så ädelt täflar,
At kalla honom kättare,
Nöt, utskum, gal'n, bedragare,
Man får en man i hopen se,
Som ropar: "Ta mig tusen dj....
"Det är ej sant, Ert satans pack!
"Men vet hañ ler åt alt Ert klander." – – –
Du, som det hör, til honom gack!
Jag ger mig Fan, det är Scholander.

Bref

Bref
til
Herr Stats-Secreteraren Schröderheim,
ifrån
Lidner, Informator hos Herr Öfverste-Lieutenant - - -.

Dig, Kungens Vän och Statens Ära,
Och Svenska Snillets Ljus och Pragt,
(Fast de, som Lifvets tråd afskära,
Mig i en gruflig Feber lagt)
Min hälsning vågar jag frambära:
Med mera, som en Skald förmår,
Frid, frögd och många sälla år!

Omöjligen, min Nådige Herre, kan för et så ömt och ädelmodigt hjerta en olyckligs öde vara indifferent.

Här täres jag i qvalens sköt:
Kring hjertat blodet ovant gäser:
Min enda spis är vatten-gröt:
Och Biblen jag för Pojkar läser.

Mina

Mina omſtändigheter äro rätt bedröfliga. Bland Barbarer, där ömhet är en obekant känſla, förföljd, utan Vänner, ſjuk, trånar jag efter en lyckligare ort och lyckligare ögnablick. Man gjör mig åtſkilliga förſlag, i anſeende til min tilkommande lycka. Man har äfven fått det narragtiga infallet at vilja hafva mig til Präſt; men

Hur kan jag Herde bli för fåren?
Ofrälſe - Man! Det paſſar ej.
Nej, Gud är hög; och Hans Lakej
Bör äfven vara hög - välboren.

Men ve mig! Jag leker bort mina plågor; och denne ro är korrt. Innelyckt vågar jag ſända början til et Poëm, kalladt *Ytterſta Domen.* Efter planen blir det vidlöftigare, än Skalde - Stycket öfver Året 1783. Behålles exemplaret, få vågar jag ſmickra mig därmed, at det med en Uplyſt Granſkares öga genomläſes, och at jag får den äran at ſkicka Continuationen. Herr Stats - Secreteraren ſkall ock framdeles, då Domen kommer at gå för

ſig,

ſig, ſtällas bland Männiſko - ſlägtets Välgjörare: men icke deſto mindre

Ni harmſen blir och likſom flat,
När den Ni nyſs ſkänkt Paſtorat,
Blott med en ſtor Peruks förtjenſter,
Til Domarns högra ſida går,
Och honom Fan i armen får,
Och drar hans Vördighet til vänſter.

Men tuſende gånger ber jag om tilgift för mit alt för fria Bref. Blif ej Onådig! Jag är olycklig och rådlös. Med djup vördnad &c. &c.

Et

Et annat til Herr Stats-Secreteraren Schröderheim.

När — ropade Horace til Mæcenas — när ſkall Du uphöra at gjöra mig godt? Nådige Herre! Jag har oändeligen ſtörre ſkäl än han, at fråga det ſamma. Hela qvällen i går fantiſerade jag til kl. 12; men när i min ſäng, där tyſtnaden och natten ſtörta

Et plågadt bröſt i vilda qval,
Jag på min framtid tänkte,
Straxt undan dem mig ſömnen ſtal,
Och uti glömſkans flod mig ſänkte — —
I drömmens ſköt, hvad feck jag ſe?
Ack! Hennes Nåd i negligée;
Så ſkön ej morgonrådnan varit,
Då förſta gången, blek och rädd,
Hon ſteg utur naturens bädd — —
Nej, ingen ſalig har erfarit
Mer vällust, än jag rönte då:

At

At Henne se ur sängen gå
Uti en Stubb — — O Eva! Eva!
Om Du ej halfva äpplet slukt,
Man hade aldrig Stubbar brukt — —
At i en svartsjuk mantel vefva
De bröst - det lif - - Hvar är jag? Hvar?
En Jungfru skyndar djerf och snar.
Må hon en evig Jungfru blifva!
Ej dessa marmor-glober mer,
Med hugnad blick, jag hvälfva ser;
Dock högre upp mit öga hastar,
Där fladdrar vårdslöst Hennes hår;
Då Hennes öga strålar kastar,
Som, när sin fyllnad månan får
Och utur nattens tökn ilar — —
Nu Hon vid toiletten hvilar,
Och straxt en fot förråder sig — —
Som — Påfve! ägde Du hans maka,
Jag skulle Luther promt försaka,
Och endast tro på Gud och Dig.

Hvar är — ropade jag i ifvern — den lyckli-ge? Är det nu tid at öfverväga Sveriges interesse, eller jämnvigten i Europa? Ack om jag vore så säll som Han!

Jag lät de gamla Seraphimer,
Som hafva gikt och ſura miner,
Vid Rikets koppar-ſtoder ſtå; — — — —
Men jag i känſlors djup mig ſänkte;
Min Gudoms hand jag endaſt höll —.
Ja, om en thron mig Himlen ſkänkte,
Och mig min granne öfverföll;
Mån på förſvar och krig jag tänkte?
Nej ſådan ſvaghet öfvervinn!
I vrede Himlen kronor gifver;
Men den Hans egen gunſtling blifver,
Ger Han en maka öm ſom Din. —
Snart ringes i en ſilfverklåcka,
Straxt kommer Jungfrun klipſk och tvär,
Och denna Veſtas fönſter-docka
En garderobe på armen bär,
Och nattens ſlöja nu upknäppes:
Jag ville vara fingret där;
Men hvilken röſt och ſlöjan ſläppes,
Och jag vaknar

Herr Stats-Secreterarens &c. &c.

Til

Til Fru Schrôderheim.

Nådigsta Fru!

Här träder fram et långt register,
En kanske okänd Rimets Son,
Som ifrån Rostock är Magister
Och Secreterare i mån. — — —
Det är uti de Skönas bröst,
Som öma känslor hemligt paras,
Som den förtrycktas klago-röst
Af suckar under tårar svaras.

Jag vågar därföre alraödmjukast anhålla om tilgift för detta mit Bref. — Af mina Föräldrar har jag fått tvänne Testamenten i mina dar, det Nya och det Gamla; af det senare, jag menar Salomos Höga Visa, har jag lärt at

Då Bruden hos sin Brudgum ligger,
Och Hon en blick på Honom slår,

Och til Hans fäng en ufling går,
Och blundande af Honom tigger,
Gjör Brudgumen hvad Han förmår.

Därföre fupplicerar jag i ödmjukhet: at,

Då morgon - rådnans purpur - strålar
Sig bryta genom fönstrets is;
Och när i nöjets Paradis
Des återfken på Dina kinder prålar,
Och lif åt all den blekhet ger,
Som öfver natten Dig betäckte,
Då kärleken fin fackla släckte;
Och kogret fäldes magtlöst ner;
Då med et half-fpändt öga än
Du rufkig under täcket gäspar;
Och, fkön fom Dagens gryning, läspar:
Hvad! fofver Du ännu min Vån?
Och Han af denna Guda - fläckt,
Lik Adam, blir ur fömnen väckt,
Och fer – – (Men håll jag blunda glömmer)
Dig där i Änglars fina drägt;
En hand Du under kudden gömmer,
Hvarpå Dit hufvud lutar ner;
Den andra mot hans hjerta fträcker.

Du

Du kyssar får — Du kyssar ger —
Men håll! om detta längre räcker,
Jag - Jag förgås - Ers Nåd jag ber,

At då, aldraödmjukast fast half-yr ber jag, at då Ers Nåd med den ton, som så ofta bevekt sjelfve Himlarne, vänder sig til sin Stats-Secreterare, och säger:

Ack! hjelp den stackars Lidner då;
Du kan i dag til Kungen gå.

Åtföljer en klapp dessa orden; Hvem är då väl lyckligare än jag?

Han, som så lättrördt hjerta har,
Han vore ju en grym barbar,
En Tiger, en Tyran, om Han Dig vägra kunde.
Gud! om så skön, så öm och fri
Du Änglarne en blick förunde,
Det skulle bal i himlen bli!

Med djupaste vördnad &c. &c.

Til Fru Koſchell.

Nådiga Fru !

Oförlåtlig vore min djerfhet, om icke det Sköna Slägtet alt ifrån min Poëtiſka varelſes början gynnat mig.

Damer hafva mäſt prenumererat på de af mina arbeten, ſom i näſta månad utgifvas. Straxt efter Titelbladet tryckas deras namn; och blir ſåledes min Bok den vackraſte i verlden. — Men, för at vinna en fullkomlig Skönhet;

Et dock, et enda återſtår:
At en Prenumerant jag får,
Som jämte fägring, ſom förſvinner,
Har et med känſlor upfyldt bröſt;
Så at, vid mänſklighetens röſt,
En tår ur ſamma öga rinner,
I hvilket morgon-ſtjernan brinner.

At

At förr än uslingen begär,
Den hand, som gjord för kyssar är,
Han til sin räddning öppen finner;
Och at den fot, som undran vinner,
Och up til Fjärilns snabbhet hinner,
Uti en dans, där nöjet rår,
Til kojan lika hastigt går,
Där tröst och hjelp åt nöden delas;
Och, at man snillet flamma ser.
Från samma blick, där kärlek ler:
Se, den Prenumeranten felas.

Nådiga Fru! Emottag dessa Prenumerations-Sedlar, och han felas ej mer.

---

*Til * * .*

---

* *, hvad aldrig Dig kan ſke,
Sen nu med Muſis Patriæ
Ren tio år för Dig förflutit,
Då under ſamma tak, ſom De,
I lampor och på altare
Du ömnighetens horn utgjutit:
Se det, ſe det, — Hur ſtålt jag är!
I deſſa dagar mig ſkall hända:
Min huſtru ramlat öfverända,
At Skalden, hon i ſkötet bär,
Til Herrar Aderton få ſända.
Men om Du ej förbarmar Dig,
Och reſten af penſion mig gifver;
Des Mor då hon ſkall viſa ſig
I fängen ogardinad blifver;
Och får ej Präſten guld af mig,
Han Satan ej ur Gåſſen drifver.
Betänk, hvad jag på halſen fått,
Då Du - - - (hur lycklig är Din lott!)
Från ros til ros lik Biet flyger;

Och, när uppå ſin canapé
Herr Grefven ligger ſofvande,
Til Hennes Nåd i fängen ſmyger.
Faſt än Du enſam ej förmår,
Du nöjet likväl njuta får,
Då glad calaſet han betalar,
Och tackar Gud, ſom ſå hugſvalar
Med vackra barn vid ſjutti år.

Aller-underdånigſte Memorial at få blifva Spö-Gubbe i Svenſka Academien; författadt år 1791.

Monark! det Du och Åran var,
Som mod i Krigarns hjerta väckte,

Då til ſit Foſterlands förſvar
Sin arm mot dödars gap Han ſträckte,
At ädelt ſluta ſina dar,
Där Segern Dina ſpår betäckte.
Men ſen Du ſtormen ſtillat har –
Och Dina Kämpar ſeglen refva;
I hamnens lugn från åſk-full ſjö
Med Rang och Lön i mak at lefva
Långt roligare är, än dö.
Och därför' Gråhårs-Män ej vilja
Från denna Verlden ſnart ſig ſkilja,
Åt Ynglingen ſit rum at ge.
Hvad annat för oſs ſtackare,
Än nu på ſurvivancer tänka?
Och bedja Ödet, hungrige,
At deſſe Heders-Gubbar ſkänka
En evig frögd i himlarne.
Dock utaf hjeltar hvilande
På Lagrar, at et blad begära
Ej vågar jag, ſom Deras Ära
Blott ſjungit, gömd bland buſkarne:
Och ledſen vid en brödlös Lyra
Af Lyckan dårad, aldrig mer
Jag drömmer at bli Hand-Sekter;
Jag lärt min Ärelyſtnad ſtyra.
Ej högre med mit hopp jag går,

Ej

Ej högre (hören Skalders ſkara!)
Än om jag blott kan ſäker vara,
At inom några tjugu år
Jag dock en Spö - Gubbs - Syſla får.
Lång, med min ſtaf jag taket räcker;
Och när med Lagens Thor - döns - knall
Min Paſtor Bönderne förſkräcker,
Jag dem med ſtöten tukta ſkall,
Alenaſt tjenſten jag ej miſter.
Det ofta mig i Kyrkan händt,
At några ord af en Magiſter
I ſömnens armar mig ha ſändt.
Til porten då af Snillets Tempel
Vil jag med ſtaf och kapp - råck gå,
En dylik Syſla, til exempel,
Hos Herrar Aderton at få.
Där ſkall mit nit ſig uppenbara,
Om vid en Vers, om vid et Tal,
De tunge Vallmogs - dunſter fara
Utur den djupa Sömnens dal,
Skall ej min ſtöt Perſonen vörda.
Ers Majeſtät är endaſt fri,
Som trött af ſin Regerings - börda,
Af Snillet kunde inſöfd bli.

Min Milde Kung, snart Träden knoppas;
Mån ej min framtids lycka gror?
Det vore brott at icke hoppas,
Då af Dit hjerta hon beror.

Til Högstsalige Konungen, då Han efter Kriget steg om bord på Amphion, för at göra Sin utrikes Resa.

Nej! med min Staf jag Amphion möter,
Kallar en motvind från skyarne ner,
Slår uppå vågen, befallande stöter,
Ropar och lydes — Håll! segla ej mer!

O, Dyre Kung! Du kan ej fara
Ifrån Dit Folk — — och det olyckligt se;

Hvi

Hvi ſkall då jag den ende vara
Den ende icke lycklige?

Nej! med min Staf jag Amphion möter,
Kallar en motvind från ſkyarne ner,
Slår uppå vågen, befallande ſtöter,
Ropar och lydes — Häll! ſegla ej mer!

Til Konungen, då Han efter Kriget viſtades i Spaa.

Faſt vid Svenſk - Sund Du ſtörtat har
Fler Hjeltar i Tartarens bölja;
Gudomlige! hvar hälſt Du far,
Dig Rimmare likväl förfölja.

Sin arm Soldatens Son - Son räcker
Mot hans i Kriget märkta bröſt:
Mot Änkans Barnet ſin utſträcker:
De fråga ömt med ſaknans röſt:
Hvar är Vår Kung, Vår Far, Vår Tröſt?
Och Sång - Gudinnors ſorgsna ſkara
Med redan half - ut ſläckta bloſs
I flor - ſvep lyrorna bevara,
Tils GUSTAF återſkänkes oſs.
Då dårar tro mig Snille vara,
Och en Prophetiſk Anda ha;
På allas frågor ſkall jag ſvara.
Hur mår Vår Konung nu i Spaa?
Vår Konung ſkulle ej må bra – – ?
Hvad! ſkulle, faſt än Riken digna,
Där pöblen ſvärd mot Spiran bär,
En Gud den Konung ej välſigna,
Som älſkad och Hans afbild är?

Min pligt (Ers Majeſtät förlåter)
Är ſäga nu, hur Sverige mår.
Likt Blomman, ſom i torka ſtår,
Och önſkar rägn och ſolen åter.
Men nu är frågan: hur mår jag?
Ack! Konung! min Finnance är ſvag.

Jag

Jag ville i en Epifk flygt
Til ftjernan med Din Lager ljunga;
Men af Behofvens grymhet tryckt,
Och med en half - förvifsnad tunga,
Som låder vid en torftig gom,
Och Magen tjutande och tom,
Är fvårt at Hjeltars Storverk fjunga.

Ack ägde, i min Skalde - fart,
Jag blott Camoeleontens art,
At lefva utaf Vind och Väder!
Men nej - Jag fkulle ej må bra;
Om jag ock Vatten fick - från Spaa:
Jag älfkar Öl, fom mine Fäder.

Som prof, at jag kan fkicklig blifva
Til Eders Majftäts Hand - Sekter,
Et Kunga - Bref jag nu vil fkrifva,
Som fkickas lär med en Courier.

"Vi GUSTAF hälfe Er med Nåd,
"Vår Tro - Man och Regerings - Råd
"Vår vilja är, at Ni ftraxt gifver

"Åt Lidner, Vår Tro - Tjenare - - - -

— — — — — —

"Och därmed, Gud befallande,
"Affectionerad blifver.

Nu är min lycka gjord, – Jag vet,
At ändtlig' jag min önskan vinner;
Min Kung! om Du mig tokig finner,
Så Nådigst tänk, jag är Poët.

Et annat til Konungen.

O dyre Kung, Dit Folks Förfvar,
Bland Hjeltar Störst och Snillets Ära,
Som Svensk, en rättighet jag har,
At skydd af Sveriges Kung begära.

Til mig en plump, beväpnad Karl
Kom, at min Hustru så förfära,
At Skalden, som des sköte bar,
Åt Änglar blott kan offer bära;
Men aldrig rima, som hans Far.

Med eder och med hiskligt dån
Han kom til Autorn af Spastara.
Hvem skulle Ni, min Herre, vara? —
"En Secreterare i Mån."
— Jag kunde ju ej annat svara.
"Jag länge Spö - Gubbs - Syslan sökt,
"Förgäfves rimmat dar och nätter,
"Förgäfves för den Gudom rökt,
"Som sina Barn på Gillstun sätter."
Då är Ni en Lösdrifvare —
Soldat - - Er långd recommenderar.
O Konung, fräls en Rimmare,
Som stolt på Fröjas fält marcherar;
Men vid Svensk - Sund är stackare!
I ljudet från Horatii Luta
Augusti öra vällust fann:
Poëten Käjsarns ynnest vann,
Och gick, sit Snilles lön at njuta.
Fast ej hans Guda - eld jag har,

Och ej, fom hans, min Lyra klingar,
Och ej, fom hans, med Svanens vingar
Min bildnings - kraft til ftjernan far;
Skall dock, blott Du en vink mig gifver,
At nalkas up til Thronens fot,
Jag tjuft min Lycka ta emot.
Jag honom ockfå olik blifver
I hans förftälda blygfamhet,
Hvarmed han trodde fig mafquera
Sin kärlek til beqvämlighet,
Til vällust och et rus, med mera.
Han tilbjöds, at bli Hand - Sekter;
Men at i ro fin flafka dricka,
Och klappas af en naken Flicka, —
Det fägnade Poëten mer.

Min Kung, än om Din Nåd jag ber;
Dig fången rör: Du har et hjerta.
Hvad denne tanken gläder mig!
Trots Ödets ras och Nödens fmärta,
Jag evigt fjunga fkall om Dig.

Til Hans Kongl. Höghet, Hertig Carl, 1792.

Prins! då Du Rikets roder fattar
Och råga ſkall Din äras mått,
Tro ej, at det är Knekten blott,
Som ſig med Borgarn lycklig ſkattar:
Ej Bonden enſam gläder ſig:
Ur nattens måln ſe dagen ſtrimma!
Et annat Folk ock tilhör Dig;
Och, Prins, det äre Vi, ſom rimma.

Vid Hjeltens ſida, fordna dar,
En Bard med gyldne harpan följde;
Des Bragder han i runor ſkar,
Des hjeſſa han med Lagrar höljde.

Ren Ryktet ſina vingar ſpändt,
At, Prins, med Dina Storverk ljunga.
Jag ſjungit, hvad vid Hogland händt,
Hvad hända ſkall, jag ock bör ſjunga.

Men – ack betänk, min Milde Prins!
Vi Skalder fika efter Ära;
Och ej bland ofs en enda fins,
Som ej, likt andre, vil förtära.
Til Lyran aldrig Hungern tar;
Des toma ljud ej lifvet nära.
För Snillet, som ej Titlar har,
Kan hopen aldrig aktning bära.
Men — Fullmagt och Pension begära,
Är djerft i dessa fasans dar.
Dock, Prins, at mildra saknans smärta,
Ju medlet är at göra godt.
Den Tredje Gustafs magt Du fått:
Från födslen har Du ägt Hans hjerta.

Til * *.

Nyſs ſteg Du krönt ur Snillets Tempel
Och med Des röſt förkunnade,
At Ceſar mer ej blir exempel,
När man berömer Kungarne.

Ej Doctor Luther Dig ingifvit
At på den kloka Läran tro,
At Barnets lynne ſkall bero
Af Dens, ſom Barnets Fadder blifvit. *)

De prof jag rönt i fjorton år
Utaf Dit hjerta och Dit Snille
Jag nyſs åt Sången helga ville;
Då (hvarje Chriſtens tro den ſaken öfvergår)
Min Dotter, denna lilla knäfvel,
Beſatt, jag vet ej af hvad djefvel,
Som Präſten icke hade väl
I Dopet läſt ur hennes ſjäl,

 Fram

*) En alluſion på * *s Fadderſkap.

Fram med en tom bouteille från vaggan til mig hasta
Och den mig midt i flinten kasta.
Rim, tanke, känsla – alt försvann;
Ej någon full bouteille mig sådan svindel gifvit,
Och, utom min Jaquette, jag säkert hade blifvit
En Pelegrim til Charons strand.
Men snart jag sansning återvann:
Jag tvangs nu blodstänkt at förgäta
Min Sång til min Välgjörare.
Straxt – hvilken ökad grämelse!
En Satans Upbörds - skrifvare
Kom at min Halm - Madrass utmäta,
För det jag får om dagen se
Och, när jag köper mat, får äta.

Nu utaf Feber matt och het,
Til råga uppå min förtret,
Har Ödet Fältskären begåfvat
Med fingrar at mig pina bra;
Dock i sin allvishet han låfvat,
At fria mig från himlarna.

---

*Til Grefve G ****, från Autors Dotter.*

Uppå min andra Födslo-Dag.
Jag Dig et skyldigt Offer gifver,
Som prof, at ock med tiden jag
Herdinnan uti Norden blifver.
At jag kan slåss, min Fader rönt:
At jag kan rimma, vil jag visa.
Hans Vers Din godhet rikt belönt;
Jag ville henne värdigt prisa.
Dock stammande skall til Dit Låf
Min späda röst af känslan höjas;
Och intet smickrets ljud skall röjas,
Fast til en Stor-man, vid et Håf.

Schwerin uppå sin graf har Fredriks tårar fått;
Han suckat och han sagt: *jag nu min Far förlorat*
När Gustaf Adolphs arm sin Faders namn förstorat,
Blir samma Ära ock Din Lott;
Och Han skall sucka fram: *Du lärt mig gjöra godt.*

Men, Nådig Herre, Ni tör säga:
Det rimligheten öfvergår
At re'n Talang och insigt äga,
Och blott ha upfyllt tvänne år,
Pro primo, at versificera,
Secundo, händelser citera
Ur Preusiska Historien.
Dock, Ni ju vet af Bibelen,
At Gud kan stora under gjöra.
När lille Janne Döparen
En vacker dag fick fordom höra
Den vänskaps - fulla hälsningen,
Som gafs hans Moder af Maria,
Han utaf glädje hoppa, skria;
Fast Gossen ej sett ljuset än,
Han likväl moders - målet kände.
I dessa jämmer - fulla dar,
Så nära Verldens sista ände,
Et lustigt Under ock sig då och då tildrar.

Adelaide.

Öf-

Öfver en Apthekare, ſom var Autors Hus-Vård.

Juſt då mig Snillets Gud ingifver,
At djerf den gyldne Lyran ta,
Min Värd i Helgedomen klifver
Och dunſtar pur Rhabarbara.
Jag bugar, ſjunger, ſvettas, ſkrifver,
Af ingen ting bevekt han blifver;
Faſt Lyran klingar än ſå bra.
Sjelf Davids harpa ej fördrifver
En Satan, ſom ſkall pengar ha.

Skål.

Foglarne, födde at älſka och ſjunga,
Haſta til källan och läſka ſin tunga;
Ja ſjelfva Solen drar vätſka til ſig.
Och jag, ſom är Mänſka — jag ſkulle ej dricka?
Jo, lefve min Konung, jag ſjelf och min Flicka!
Kungen för alle: och Flickan för mig!

Orpheus til Apollo.

Det var en tid - - O! ljufva minne!
Då kärlek gjorde alt mit väl:
Mit hela väſend var et ſinne

I min

I min i vällust dränkta själ.
At frukta, hoppas, längta, njuta,
Och Eurydice i skötet sluta,
Var då mit sälla tidsfördrif;
Men Ödet vandt at nöjen störa,
Lät dödens arm til intet gjöra
Mit lugn och Eurydices lif.
Hvar gång sig aftonrodnan sänkte
I et med purpur måladt haf;
Gick jag förtviflad til des graf,
Och på förflutna tider tänkte.
Du då åt mig en Lyra gaf,
Med den, at ta en trogen maka
Ur dödens hemska rymd tilbaka,
Och all min sällhet återfå.
Straxt lik en ljungeld syns jag flyga
Dit fasans plågo - andar rå.
Min Lyra börjar känslor smyga
I bröst ur klyftan huggna ut:
Af Lyrans ljud de rörda blifva,
At Eurydice mig återgifva;
Och mina fordna qval ta slut.

Sig Ödet förolämpadt finner.
Apollo, hör, hvad hämnd det tar!

Knapt med en kyſs jag hälſa hinner
Den Skönhet ſjelf Du räddat har,
Knapt vi vid dödens portar ſtanna;
Förrn Ödet grymt på henne ſlår
Med tidens hugg - järn i des panna,
Och ſnöar på des blonda hår:
Des hakas färg med Gummi höljer,
Och kring des bröſt ſmå lökar ſtrör:
I hennes kinder fåror plöjer,
Och af des mund en grafſkrift gjör.

Men än jag hunnit ej updaga,
Hvar i jag mäſt olycklig är,
Hon - - - - (Ack! Apollo, mig beklaga!)
Hon tvingar ſig at än behaga,
Vil abſolut, jag ſkall bli kär.
Kom Ödets raſeri at ſtyra!
Apollo, gjör min plåga korrt,
Och ſkänk mig nu en annan Lyra,
Hvarmed jag ſpelar hänne bort!

Susanna.

"Nej, jag tror knapt i något Rike
"(Man undantar min Foster - Bygd)
"Susanna nånsin ägt sin Like
"I Trohet, Kyskhet och i Dygd."
Go Herrar! J som så prediken
För edra Fruar, alla dar,
Mån väl den dygd, hvarom J skriken,
Så stor och så beröm - värd var?
Två Gubbar, med en skrynklig panna —
Vid hvarje steg de pusta, stanna
Och orka knapt på kryckan gå – –
Hvad för faveurer skull' de få
Utaf en ung och Skön Susanna?
Go Herrar! Jag vil mig förbanna,
Sjelf Messalina kåt och fräck
Bedt dem för tusan bödlar ränna —
Men tänk! om Daniel rask och täck,
Som lärt at bågen lyckligt spänna,
Förd af et litet vingadt Barn,
I badet kastat sina garn

Och

Och börjat ömma ſuckar ſända
Och full af känſlor ſvimmat bort;
Tör hända då — Ja, ja, tör hända,
Suſanna ſkrikit ej ſå hårdt.

All tings fåfänglighet, til en ung Vän.

Alt är fåfängligt här på jorden —
Min Vän, Du icke undra bör,
At Salomo ſagt deſſa Orden.
Om Ödet mig Hans Like gjör,
Och mig ſex hundra Huſtrur gifver,
Maitreſſer til på extra Stat:
Om Kungligt jag ſerverad blifver
Med, primo Vin: ſecundo Mat:
Om jag får rulla uti vagnar,
Och ſtrö ut pengar, likſom agnar,

Och njuta alt på tufen fätt;
Skall jag af nöjen äntlig mätt,
Af fjelfva Öfverflödet mager,
Och qvald af rygg - värk och podager,
Och väntande min lefnads flut,
I Gudlig ledsnad ropa ut
De härliga Prädiko - orden:
Alt är fåfängligt här på jorden.
Min Vän, det var ej Salomo blott,
Som detta olycks - öde hände,
At han för nöjet affmak fått,
Sen Nöjet fig från honom vände.
Det händer hvarje galen Kung,
Som fig i vällust ftändigt dränker,
At af debaucher matt och tung,
Han lika vift med Salomo tänker.
Det händer hvarje tiggare,
Som penning - fummor ftrömtals utöft,
Och en omätlig rikdom bortflöft
På Spelhufen och Källarne
Och på Theater - Damerne.
Han fen Palatfets flärd fördömer;
Och Kojans armod högt berömer.
Det händer hvarje lärd Pedant,
Hvars hjerna är en foliant
Af blott et torrt och kallt regifter

På Mänſkors dygder, Mänſkors briſter,
På dumt och godt, och falſkt och ſant;
Då åt hans Skol - mine Folket ſkrattar,
Och knapt hans visdoms värde ſkattar
Til ſjette delen af en ſlant.
Sin Bok i vredes - mod han fattar,
Och den befängd mot väggen ſlår,
Och ryter gniſlande de orden:
På hela denna vida jorden
Förtjenſten ingen aktning får.
Det hvarje ſkröplig Käring händer,
Hvars fordna ſkönhet undran väckt,
Men viſſnat emot åldrens fläckt;
Hon flyr från ſpegeln helt förſkräckt,
Och ſig mot Crucifixet vänder.
Än verlden för Dit öga ler;
Men vet, när hon Dig öfvergifver,
Af hämnd Du henne öfverger:
Af harm och nöd Du Gudlig blifver:
Alt hvad Du hör, alt hvad Du ſer,
Skall häcklas af Din fromma ifver.

Kårleks-Förklaring af Autors Dotter til Pasſionernas Skald.

Sapho var tjuſt uti Phaon;
Så jag Dig älſkar, O Skald!
Vandra på Oſkuldens bana
Fjorton år, tålig och glad!

Bibelen ſällan Du läſer,
Och ingen Herde Du är:
Tänk likväl ſtundom på Rachel!
Se Hennes afbild i mig!

Slafva för mig och Din ſällhet
I en Författares kall!
Lönen för fjorton års möda
Väntar i ſexton års famn.

Nu har jag Vår-Roſens fägring,
Då hon af Maj-daggen föds.

Skulle jag denna förlora,
Mister jag dock icke Dig.

Du och mit älskande hjerta
Blifva min dyraste Skatt:
Ödet och tiden och döden
Kunna ej bortröfva den.

Vanſklig är anletets fägring,
Lika ſom Purpurn i ſkyn:
Evigt, ſom himmelens ſkönhet,
Varar en känſlo - full Själs.

ALFVARSAMA

ÅMNEN.

Til en Välgjörare, vid en Resa från Sverige 1780.

Nu hissas seglen opp . . . et ögnablick är qvar.
Min känsla! säg åt hvem du detta helgat har?
Jag mins, hur öma tårar flutit
På stranden af et retadt haf,
Då ur min Moders famn jag fordom mig har brutit,
I det åt mig hon tysta suckar gaf;
Och nu jag lika smärta känner.
Du, som är mer än alla Vänner,
* *! på trenne år jag skiljas skall från Dig.
I trenne år . . . hvad tid! skall mig den tankan röra?
Mån Himlen hjerta har, Hans dar ej sälla gjöra;
Och mån Han hjerta har, at kunna glömma mig?

Långt från mit Fosterland i enslighetens famn
Skall jag min arbets-dag i tysta lunder sluta,
At prisa Dygden på min luta
Och lära Echo där, at repa up Dit namn; —
Men tiden kallar mig . . . hvad mina känslor ömma!
Jag färdig är den vind fördömma,

Som fart åt ſkeppet ger, ſom reſan lycklig gjör;
Om icke til * * han mina ſuckar för.

Lef lyckligt! glöm ej mig! om ifrån andra länder
Du Verſer får af mig, ſom ſäga hvad mig händer;
Så drag en redlig ſuck — är Dig min lycka kär;
Säg, at Du älſkar mig; — tro, at jag tackſam är.

Utdrag af et Bref til en Vän, ſkrifvet i Werthers Stil.

Vid en behaglig ſtrand, en ännu behagligare morgonſtund, ſitter jag i min löfhydda. I trots af alla de nöjen, ſom Naturen tilbjuder mit fordom för henne öpna hjerta, är jag nu en til känſlan förſlappad männiſka. Jag njuter ej mer den välluſt

af

af alla hennes Scener, som jag fordom njöt, vid åsyn af en ros eller en kring denna fladdrande fjäril. M - - - är et ängslans hem: helfvetet inväkt i Paradiset. Naturen ler; och människorna grina. Jag omgifs til höger och vänster af bara nådiga Fruar, hvilkas högfärd är odrägligare, än den gikt, hvaröfver de beständigt klaga. Lägg här til det olycks-ödet, at läsa de ängsligaste saker för en dum pojke, nio timmar om dagen. Min själ, som är så van at sväfva med Örnens flygt up mot skyn och med Zeraphens up mot stjernan, vil förgås i skol-stoftets qvalm. Den, säger Shakespear, som vid vissa tilfällen ej förlorar sit förstånd, har ej något at mista. För mig är hög tid at blifva aldeles ursinnig.

På en af stormar härjad tall
Förutan strängar Lyran hänger.
I natten svept, vid sjöars svall,
Jag up för bergets brant mig klänger;
Et moln, så krossadt som mit bröst,
Mig under mörka skurar höljer.
Vid glupska rof-djurs hemska röst,
Jag vålnader på tistlar följer.
Straxt får jag svafvel-töknar se,

På hvilka åſkans viggar gunga;
Hvi kan jag ej med ſtormen ljunga,
At ſönderkroſſa, likſom de?

Du har rätt, Min Vän; ſtället, där man viſtas, gjör ingen dödlig lycklig; (vore det ock aldrig så ſkönt) så framt han ej har inom ſig et hjerta, ſom duger at njuta ſällhet och utom ſig männiſkor, ſom gifva den. På Indiens Citron-beväxta fält, i deſſa Eliſeiſka dälder vandrar en i fjettrar ſlagen uſling, och andas Änglarnes luft. Den ſköna Naturen, ſom omger honom, ropar ouphörligt: *Njut!* Men kedjan ſkramlar kring hans fot, han går ſtum, marmor-kall och döf för Hennes Gudomliga röſt. Här ſäger jag ofta til mig ſjelf: du har ju en ſkog, en däld, et fält, et berg eller en ſtrand; gå! förlora dig i lummiga ſkuggor eller i oändliga utſigter! Men jag ſätter mig ofta i det ſtället på en enſlig och naken ſten, och ſuckar öfver mit Öde, ſom fjettrat mig vid denna ort; däruti olik den Indianſke Slafven och mer olycklig än han, at jag har känſla för min belägenhet.

I början af detta Bref var jag ändå någorlunda til mods. Nu åter flyta mina tårar. Ack det kommer

mer ock den tid, då desse ej mer skola rinna: då jag skall glömmas af Dig, af mig och hela min Foster-Bygd: då hela vårt utödda slägte skall ligga evigt glömdt i den förstörda jordens ruiner.

Cantate.

Chor.

Helig är Herren! Hans lof skall jag sjunga,
Alt til sin fot med et *Varde!* Han lagt.
Molnen, Hans välde tilbedjande, ljunga,
Stormarne ryta sin Skapares magt.
Tusende Himlar Hans hjessa omgifva.
Tiden och Ödet i skötet Han för.
Stjernor och Måna förmörkade blifva,
Blott af Hans klädnad en skugga dem rör.

Verldar uprinna, och Solkretsar falla,
Flyger en blick från Naturens Monark.

Aria.

Dock får du, Mänska! din Gud Honom kalla,
Lika Barmhertig, som Evig och Stark.

Chor.

Helig är Herren! &c.

---

*Til Doctor P * * **

Med Svanens oro i ſit bröſt,
När Åſkan i de mulne dagar
Från Lugnets ſtränder honom jagar,
Jag höjer nu min matta röſt
Och på mit hårda Öde klagar.
Farväl! Tag ſiſta offret mot!
Ej mer från Helgedomens fot
Får utaf Dig, jag hänryckt höra,
At den är Gud, ſom godt vil gjöra.

Jag vet, Du tänker än på mig - - - -
Ack! Du ſå van Dit bröd at dela;
Det ſkall för Dina barn ej fela,
Och Änglarne välſigna Dig.
Uti hvad vrå, mig Ödet gömmer,
Mit hjerta ej P * * * glömmer.
Snart mellan oſs et vidſträckt Haf
Med ſtorm och ſvarta vågor ſvallar;
Men juſt, då dundret häftigt knallar,

Jag uti minnet återkallar
Den, förſt för Gud mig känſla gaf.

*Vid Fru de F * *s Graf.*

Nattens ſorgsna Majeſtät,
Långſamt mellan målnen ſträfva!
Kalla uti Dina fjät
Stjernorna, ſom kring Dig ſväfva!
Herrſka, Lugn! kring jord och haf!
Hjertat vil ſit qval utgjuta.
Ack! det är vid Claras graf,
Darrande jag tar min Luta.

Och Hon ej mer! – – Hvar äro nu Behagen,
Som tvungo laſtens ſlaf at tjuſt i Dygden bli?
Hon död! -- Hvars blick var ſkön ſom ſtrålen ifrån dagen,

Hvars röſt var ljuf, ſom Lutors ſymphonie.
Nej, Yngling! Nej, Du ej en Skönhet finner,
Som ſå at älſka vet, ſom med den känſla brinner,
Hvars öga ſå gudomligt ler,
Då Hon en Like lycklig ſer.
Du vet det — Du, ſom känſlolös af ſmärta,
Vid Claras graf, Des Maka, ſtår.
Mins endaſt det förflutna år!
Säg, om Hon kärlek känt! Säg, om Hon ägde hjerta!
Mins de ſälla aftonſtunder,
Hon med Dig i tyſta Lunder
Enſam och förtrolig gick!
Aldrig Turtur - Dufvans maka
Njöt en mera hänryckt blick,
Kunde högre vällußt ſmaka,
Än Du där erfara fick.
Mins, då ſin Kärleks - pant, af hoppet tjuſt, Hon bar,
Hon ſade: *ack! Min Vän, hjelp mig min ſällhet njuta!*
Som Maka, får Du nu uti Din famn mig ſluta;
Kan hända, inan kort, ſom Maka och ſom Far.
Men Dödens lia uplyft var: — —
Fanns ej Odödlighet, då vore Gud Barbar.

J veten, om Hon hjerta ägde,
Olycklige, ſom bröd med Henne dela fått.

Mån

Mån Hon en uslings fel på Hjelpens vigt-skål vägde?
Nej, om Hon Himlens välde nått;
Hon sjelfva afgrunden gjort godt.
Och Skalder! - - Af Er Sång Hon Änglars glädje njutit,
Då hjertat hjertats rätt med ifver yrkat har.
Ack klagen! de ha flytt - - de vällust-fulle dar,
Då vid Er Harpas slag Hon fälla tårar gjutit.
Men nu i Hennes lefnads vår,
Hvad gruflig syn jag skåda får!
Det Väsen, Hon vil lifvet skänka,
Mot Henne dödens dolkar för.
(Hvem med nog tacksamhet kan tänka,
Hvad för sit Barn en Moder gjör?
Hvem djerfs den Skönhet öfvergifva,
Som Han förfört, at Dygden öfverge?
Barbar! fanns intet helfvete;
För Dig det borde skapadt blifva.)
Hvad känslor öfverhopa mig!
I dödens djupa famn jag skådar, Clara, Dig;
Dit döda Barn emot Dit bröst Du trycker,
Det tusen, tusen kyssar ger:
Man måste vara Gud, at kunna älska mer.
Och nu Du på Din Maka ser:
Nej, Himlen ej i dag Dig från min sida rycker —
I dag - - Ack! vår Förenings Dag!

Hur ljuf! --- för alt mit väl jag Gud och Dig välsignar;
Min Maka! - - - - - - Hvilket Thordöns – ſlag! - -
Hon dör: Han ſtum och ſanslös dignar.

Njut ouphörligt, ſälla Hamn,
Dit lugn, ſom ingen Magt kan ſtöra!
Ren Änglarne Din anda föra
Up til Gudomlighetens famn.
Hvart flyr jag? — ack! jag ſöka ville
Vett, Ungdom, Skönhet, Hjerta, Snille;
Men vid Din graf jag Dygden ſer,
Hon ropar ſuckande: *Ack! Clara är ej mer.*

Jacob återfinner Joseph och dör.

Idylle.

I det heliga Tjäll, där Abraham talat med Gud, satt Hans sorgsne Son-Son, vid Solens nedgång i målnen, stödde sit gråa hufvud på en darrande arm och suckade: O Du, min Son!

Skulle Han i denna stunden ej kommit ihog sin Rachel? Sorgligt ljufva minne af fjorton års hastiga flygt! Men när var människan född, at blifva fullkomligt lycklig? at länge njuta det, som hjertat skattar mäst dyrbart?

I Hans dignande armar hade Rachel afsomnat. Just nu tycktes Han se Hennes afskedstagande blickar, så lika sin Sons blickar, då sista gången Han såg Honom, under en sorglig aning. Söndersliten af smärta, suckade Han med häftighet: Rachel! Joseph! Joseph!

Snart åter qvaldes Hans ſjäl af tanken på hungrande Bröder. Ack! detta deltagande i vårt Slägtes nöd och plågor tilhör et ömt hjerta. Det gråter ofta i löndom öfver ſina, en Makas och Barns bedröfliga öden; men ſer det millioner olyckliga, då förgäter det ſig, förgäter det Maka och Barn, och utgjuter ädlare tårar. Den kalla jordens barm emottager ofta deſſa; men Himmelen räknar dem, och där — där ſkördas deras rikaſte frugt.

Dock ſnart kommer tanken tilbaka til dem, hvilka blodets band närmaſt med oſs förenat. Kärlekens ſiſte Pant är ju altid den ömmaſte. Benjamin var nu ock borta. O! min Benjamin! Benjamin! ſkal jag förlora Dig ock? — fortfor den tröſtlöſe Jacob.

Haſtigt inträdde Ruben i ſin Faders Tjäll och ropade: Joſeph lefver.

Med de oändliga känſlor, ſom öfverſtrömmade Magdalena, då Hon utan alt hopp, at åter ſe ſin Meſſias, gick til Hans graf, för at gråta, men fick Hans lyckſaliga möte, och hörde ſit namn ljuda från

Hans

Hans ljufva läppar, och föll til Hans fötter at kyſſa dem — med deſſa gränslöſa känſlor hörde Jacob den röſten: Joſeph, Din Son lefver.

Jag ville ſe Honom, ſade Han; jag vil ſe Honom åter och dö i Hans armar af glädje.

Hur ilar en Faders hjerta ſin Sons hjerta til möte! Med et utvaldt antal af ſine trognaſte tjänare haſtade Han til Egypten. Honom följde de Skydds-änglar, hvilke förtjuſat Hans dröm, i Bethels heliga näjd. Lätta och duggande måln utbredde ſig öfver Himlen, at mildra Solens heta. Ingen brännande ſtråle rörde Iſraels hjeſſa. Blott af himmelens droppar lyſte Hans ſilfver-grå hår. Han for mellan nakna berg, öfver förtorkade fält, ſom nu förſt gläddes af rägn och ſvalkande väſtanvindar. O Natur! Natur! hvilka hemliga ſamband! hvilka ſympathiſka rörelſer! Under en Palms ſkugga ſatt den bekymrade Joſeph och ſkådade ut åt fältet, med en längtande blick. Redan ſågos på afſtånd tjenarne och camelerne. Utom ſig ſkriade Joſeph: Gud! nu kommer Min Fader. Haſtig, ſom ljungelds-ſtrålen och glad, ſom morgon-ſolen, då nyſs

nyſs hon arbetat ur målnen, flög Han ſin Far til mötes. Jacob nalkades Honom, men med långſamma ſteg, af ålder och gläd e darrande. Stumme af känſlornas öfverflöd, omfamnade De hvarannan. Blott en älſkande Moder, ſom återfinner ſit Barn, blott et älſkande Barn, ſom återfinner ſin Moder, kan inbilda ſig, hvad de kände. Stammande utbraſt Iſrael ändtligen i deſſa ord: Jag har nog, Min Son; Du lefver, Du älſkar mig. Tyſt ſtod ännu Joſeph och med en bäfvande arm höll Han ſin Fader om halſen, under den ymnigſta gråt.

Efter de förſta ögnablick af Deras känſlors utgjutelſe, förde Joſeph ſin Fader up til Monarkens palats. Pharao var ännu ung, var lycklig och hade et hjerta.

Joſeph nedföll för Konungen. Af en helig rysning öfverſtrömmades Denne, då Han ſåg Patriarken, lik en åldrig Ceder, från hvilken man brutit des grenar til offer-eld åt den Evige.

Iſrael knäböjde ej. Han hade kämpat med Gud och gått ur ſtriden med ſeger; ſkulle Han fal-

lit ned för någon Konungs fot? Han kastade blott på Monarken den ädelt fromma blick, som väckte och uttryckte vördnad. Pharao rönte nu en aldrig förr erfaren känsla af Israels Gud och Sanningens. Nedsunken af bestörtning från sit Majestäts högd, frågade Han den Gamle, med en bäfvande röst:

Huru hög är Din ålder, vördnads-värde Man?

Patriarken svarade med en sorglig värdighet: Liten, men dock lång, är mit eländes tid och räcker ej til mine Fäders. Hundrade trettio år hafva redan försvunnit af et bekymmerfullt Lif.

Pharao kastade ögat på sin gyldene Thron; men Thronen gaf Honom ej Hans Majestäts känsla åter. Hvilken rysning, sade Han, öfverfaller min själ, vid Din åsyn, Israel! Jag ville nalkas Dig, at famna om Din hals; men bäfvar förskräckt tilbaka. Är det Din höge ålder, eller det Väsen, Du dyrkar, som så betager mig?

Nej, sade Patriarken – – det är ej min höge ålder. Jag är en svag dödelig, Konung, lika som

Du;

Du; men det Väsen jag dyrkar — — — Här afbröts Hans tal af en suck.

Hvarföre suckar Du, frågade Konungen, rörd: och Patriarken svarade:

Ack! at Monarker så sällan känna denna Gud! Och dock herrska De öfver dem, för hvilka Han en gång skall lida.

Israel ville fortfara i sit Prophetiska Tal; men det afbröts å nyo — — dock ej af någon suck. Intagen af sit Lands dårliga Guda-dyrkan, ledde Pharao talet på andra mer älskade ämnen. Bland de vigtiga frågor, hvilka han gjorde den Gamle, var ock denna en. Säg mig, vördade Man (ty Du kan lära Konungar: I Dit ädla ansigte ser den lugna Visheten: från Dina läppar flödande blifva des Bud ljufva:) huru skall en Monark rätt upfylla sin pligt?

Likna, svarade Israel, rymdens lysande Klot, som Du och Dit Folk dyrkar! Utsprid Ljus och Lif och Sällhet, så vidt Du kan!

Kom, ſade Pharao ſuckande, lägg Din hand på mit hufvud och gif mig en Faders välſignelſe!

Jacob trädde fram: lade ſin darrande hand på Pharaos nedſunkna hufvud och gaf Honom ſin välſignelſe.

Pharao gret af glädje. Det har dock någon gång gifvits här och där en Konung, ſom erfarit tårarnes ſällhet.

Iſrael gick ur palatſet, följd af Pharaos ſuckar och glad at ha funnit på Thronen en Man, ſom var honom värd.

Joſeph gick i Hans fjät. Enſam ſtod nu Pharao, i en tank-full tyſtnad. Ändtligen tog Han med häftighet Kronan från ſin hjeſſa: kaſtade den under föttren och utbraſt i deſſa ord: ack at jag lefvat, en Herde, ſom denne ädle Man; och doge, mätt af ålder, i Hans ſaliga känſlor!

* * *

Ja — ſaliga voro de känſlor, hvilka Iſrael erfor, då han låg uppå dödsbädden. Stilla ſuſade vinden kring Hans heliga Tjäll: melankoliſkt ljuf ſtrimmade Månan ned på Nil - ſtrömmens hvilande bölja. Redan flögo Änglarne från den Eviges Thron åt emotta Hans flyende Anda; då Han til ſit läger kallade ſine Söner och välſignade dem.

Af hvilka under - ſyner omgafs icke Hans ſjäl i denna himmelſka ſtunden! Med en Prophetiſk blick ſkådade Han nu det, ſom ej var ſkådbart för någon af Hans förſamlade Barn: ſom fordom få hade ſkådat af Guds förtroligſte Vänner. Han ſåg en omätlig ſträcka af Folkſlags och Konungars Öden til ſjelfva tid - hvarfvens gräns — Han ſåg med rysning och tårar ſin egen Ätts öden — Spiran ryckt ifrån Juda — det heliga Landet härjadt och Salems Tempel - ruiner beſtänkta med Präſternes blod. Än förſkräckt, än förtjuſt, ſåg Han den låfvade Hjelten kämpande i Gethſemane mot alla afgrundens härar. Där låg för Hans öga i qval — — i gränslöſa qval den Gud, hvilken utſtrör ſtjernor, ſom ſtoft, och hvirflar ſit bälte af måln och bjuder hafs-böljan ſjunka. Snart följde Honom Hans blick til Golgathas blodiga kulle, ſnart åter til Olive - Berget, där

Hjelten förſvann uti ſkyn. Han ſåg ſina Forn-fäders vålnader ſkymta ur ljuſa måln, och Abrahams ſtrålande vålnad mäſt rörande och Majeſtätlig. En röſt hördes från denna: alt hvad Du ſkådar här vid Nilens lugna ſtrand, har jag ſett på Morias högder. Nu hvimlade kring Hans tanke alt dunklare och dunklare bilder, tils ändtligen alle förlorades i et heligt mörker.

Adams hänryckte blick emot den leende Eva, då förſt Han ſåg Hennes ſkönhet och ville förgås i vällusſt, kan ej förliknas med den, ſom Jacob nu ſände mot Himmelen. Frögdfullt, ſom en Seraphs, var Hans bleknade anſigte. Mine Barn, ſade Han, jag går nu at hvila i griften; men ſkall dock lefva å nyo i Eder och Edra Ättlingar. Stort, ſom ſtjernornas tal, ſkall deras tal blifva. Jordrymdens Alle Slägter ſkola i min Säd varda evigt välſignade.

Med en döende röſt ſtaplade Han deſſa orden. Han lyfte ſit ſlocknande öga mot Rubens fördyſtrade blick och Joſephs och Benjamins tårar. Nu flögo de väntande Änglarne til Hans ſjäls möte. Snällare, än ſjelfva ljusſtrimman, ſvingade hon med Dem

öf-

öfver gränſorna af den rymd, i hvilken Sphererne hvälfva.

Där — i det eviga Salem mottogs hon af Hans Faders, af Abrahams ſaliga Anda, inför Jehovas Thron, under Seraphiſka Chorers förnyade Halleluja.

Den Känſtolöſe och den Ömſinte.

O Du, ſom ſtålt och Stoiſk ſkryter
Af Zenos kalla hjeltemod
Och hädiſkt ler, när tårars flod
Från den förtrycktes ögon flyter — —
När böljan af förtviflan ryter,
Hon genom hårda klippan bryter;
Och ſmälter icke ſjelfva ſkyn?

Men Du, när tuſen tårar ſvalla,
Står orörd vid en ſådan ſyn
Och vågar ſjälens ſtyrka kalla
Den grymma känſla i Dit bröſt,
Som blott ſin egen ſtorhet ſköter
Och döf för mänſklighetens röſt,
Din Like, ſom en matk bemöter.
Dö, mer förhärdad, än Du är!
Din Maka — — Hennes ögon våta?
Ja, utaf glädje ſkall Hon gråta:
Din död är Dina barns begär.
Vet, på Din graf ſkall Vandrarn ſtanna,
Och där Dit ſtoft, ſom tiſtlar bär,
Med hemſk och bortvänd ſyn förbanna:
Ej något träd ſkal frodas där:
I nägden ſkola Ulfvar tjuta:
Din vålnad ingen ro ſkall få;
Men i moras bland ſpöken gå
Och blott förtviflans ſuckar gjuta.
Men Du, ſom rönt det Guda-väl,
At brinna för en älſkvärd Maka,
Hvars ſjäl med Din gjör blott en ſjäl,
Du ſom vid hvarje puls-ſlag känner
Det qval dit öma hjerta bränner,
När Du en uſlings öde hör:
Med blixtens fart til honom ilar

Och honom godt i tysthet gjör,
Där han på strå i slarfvor hvilar:
Den mantel, som Dig värma bordt,
Uppå hans stela lemmar kastar:
Flyr hem — med bröd til honom hastar:
Flyr bort — och glömmer hvad Du gjort; —
Ack sällhet skall Dig öfverhopa.
Och nöjen le i Dina spår.
At Himlen hör, då hjertan ropa,
Du all Din lefnad röna får.
Din graf en Dygdens fristad blifver,
Den ingen redlig går förbi,
Som icke tårar åt Dig gifver
Och önskar, at din Like bli.
En kuttrande och ömsint Dufva
Skall vid Din mull-hög, på en tufva,
Förgäta lifvets usla Lott.
J mänskor, hvad kan hjertat båta,
Om icke det af Himlen fått
Den Guda-rätt, at gjöra godt,
At älska, ömma och at gråta?

Melankolisk Sång.

Hur rördes jag ej af det Sköna
Uti min späda ungdoms dar;
Då själens känslor starkast röna
Det himla-värde Lifvet har!

En blick jag mot Naturen sände,
Straxt mera lifligt hjertat slog;
Straxt Skaldens eld min bildning tände
Och jag den glada Lyran tog.

Hur hänryckt i de skumma Lunder
Söng jag ej då hvad hjertat njöt!
Men ack — de flydde — desse stunder,
Som Echos ljud, i bergens sköt.

Ej Lundens pragt, ej Flickans löje
Kan jaga oron ur mit bröst;
Bland grifter blott jag finner nöje,
I tårar blott jag njuter tröst.

Hur vil jag ur min Luta tvinga
De fordom så förtjusta ljud?
Nej — hon bör endast jämmer klinga
Och svepas uti sorgens skrud.

Jag sjunga vil den grymma smärta
Jag känner at en usling se,
Då torftig sjelf, jag blott har hjerta,
Och blott en suck at honom ge.

Jag sjunga vil mit Slägtes Öden,
Som bär sin boja utan knot;
Och för Tyranner trotsar döden,
Och kysser sina bödlars fot.

Jag vil mit Slägtes hårdhet sjunga;
Så liknöjdt om hvarandras väl,
Har det för känslor blott en tunga;
Men sällan äger det en själ.

Om än Naturen skön jag finner,
Det blott i ensamheten är;
Den ljufsta orts behag försvinner,
Då jag en mänska skådar där.

Sång i en gladare ſtund.

Nej — Mänſklighet! jag ömt begråter
Den orätt Sången gjorde Dig;
I hjertat födes glädjen åter
Och Verlden ljusnar kring om mig.

Hur mången lycklig ſuck jag gjutit
Blott vid Din tanke och Dit namn!
Hvar har jag högre vällust njutit,
Än i en Väns och Skönhets famn?

Ej Enſamheten ögat gläder,
Des lugn, ſom grafvens, dyſtert är:
Sjelf öknen ſig i blomſter kläder,
Blott mänſko - ſjät jag ſkådar där.

Förgäfves Solen för mig brunne,
Förgäfves Roſen rodnade;
Om jag ej någon Like funne,
Som kunde tjuſt mot bägge le.

Då ingen ufling ögat fårar
På jorden, qvalets fofterbygd;
Straxt bort med tufen fälla tårar,
Som gjutas af en hjelpfam dygd.

Då ej Tyranner mera gifvas
Och ej mer finnes någon träl;
Skall ingen Frihets - Hjelte lifvas,
At ftrida för millioners väl.

Den hårdhet, hvilken jag förbannar,
Et nytt behag åt känflan ger:
Jag tjuft vid Lifvets tafla ftannar
Och deras fköna brytning fer.

Ja, Mänfklighet! jag ömt begråter
Den orätt Sången gjorde Dig;
I hjertat födes glädjen åter
Och Verlden ljusnar kring om mig.

Öfver en Skönhets död.

Sin bild ofs Himlen fkänka ville,
At älfkad uppå Jorden bli
Och därför Skönhet, Dygd och Snille
Förenade i Uranie.
Förgäfves kärlek bågen fpände
Mot Philofophens marmor - bröft;
Han döf för Nöjets ömma röft,
Åt Guden intet offer tände:
Men Uranie et ögnakaft
Af ofkuld fullt åt honom fände:
Hans ftela hjerta i en haft
Sin is i ömhet fmälta kände:
Och kärlek, för hvars pil han föll,
Sin feger ännu ovifs höll.

Den yngling Modrens gråt ej rörde,
Då vild på laftens väg han gick,
O Uranie! blott en Din blick
I Modrens armar återförde:
Och Kärlek han för Dygden fick.

Den

Den Flickan, ſom bedragarn hörde,
Då ögat oviſt kaſtades
Från Dygdens gräns mot Laſternes,
Blott Dina kinders rodnad väckte;
Hon faran ſåg och ſig förſkräckte:
Lopp från deſs afgrund i Dit ſköt
Och tackſamhetens tårar göt.

Hur rördes Du ej, ömma Qvinna,
Så van at ſprida frögd och tröſt,
Så van at allas hjertan vinna,
Så ſnart Du hörde Nödens röſt
Och ſåg des mörka ögon rinna!
En gång mot Dig en Hungrens bild,
Som Döden, blek, ſom Mördarn, vild,
Sit barn med bruſtna ögon ſträckte;
Då Du (hvad känſlans magt är ſtor!)
Med Ängla-kyſſar det betäckte,
Det knäbögd, åt Din Moder räckte
Och ropte: *Hjelp! Du är ock Mor.*
Hvad jag en Skönhet Himmelſk finner,
Då ſig en uſlings vålnad ter;
Och förr än hjertat ſucka hinner,
Des hand åt honom räddning ger:
Då med hans nöd hon ock förſvinner

Och tårfull emot Himlen ler
Och rodnande tilbaka ser,
Hur glädjen i hans öga brinner.

Men, Uranie! Du är ej mer;
Ej mera desse tårar flyta,
Ej mera desse suckar bryta
Fram ur Dit känslofulla bröst,
Vid ljudet af en uslings röst:
Ej mer på Dina kinder svallar
En blygsam oskulds purpur-ström:
Bland Änglar, utan smärta öm,
Du hör hur Nöden på Dig kallar.
Hur rördes jag ej när jag såg
Dig bleknad på Din döds-bädd ligga!
At Himlen om Din räddning tigga,
På knän en tröstlös Moder låg.
En brusten blick Din känsla röjde:
Du stapplade Des ljufva Namn —
Min Mor! — Sin lia Döden höjde,
Han slog — Du föll uti Hans famn.

Sen tjugu somrar sällt försvunnit
I Kärlek, Vördnad, Tacksamhet,
Sen i sit Barn en Moder funnit

En himmel af lyckſalighet,
Sen hoppet ren Des bröſt betagit,
At barna-barn omfamna — — Nej!
Se alt af Dödens ljung -eld ſlagit!
O Gud, hvad ſlukar grafven ej!
Ej någon tid ſkall mägtig blifva,
At plåna Dig utur mit bröſt;
Ack ve den Vän, ſom ſöker gifva
Åt detta hjerta minſta tröſt!
Men ſvarte ſtormar näjden härja
Och midnatts-timman redan ſlår:
Jag til Din graf med tårar går,
At där Dig denna trohet ſvärja.

Birger Jarl til Borgerſkapet i Stockholm på Högtids-Dagen den 3 Junii 1790.

Heroid.

At ſolen - - (är det Dig, O, Folk! jag priſa får?)
Utgjuter all ſin glants, då hon i dag upgår;
At från des krönta bloſs ſin anda våren ſänder;
Och hviftar ſällhet ut kring Mälarns ſtålta ſtränder;
Ja! Du det är; ſå mild Naturen aldrig ler,
Nej, ſå välgjörande ej blickar Himlen ner,
Som, då et troget Folk ſin Kung i döden följer.
Då, med Des oväns blod, Des kölar Segren ſköljer;
Då ſtörtas Härar ner. — Hur mägtig kärlek är!
Den ſtörſta för ſin Kung dock Svenſka hjertat bär:
Och - Gustaf, då Han ſer, hur den förförde gråter,
Med viggen i Sin hand, blott ſegrar - - och förlåter.
Men Du, ſom Honom följt i nödens grymma dar,
Glöm dina Bröders brott: de glömmas af din Far.
Gack, endaſt modigt gack, på dina Fäders grifter!
Utplåna deras namn ur Häfdateknarns ſkrifter!

Nej

Nej, hvilken liknat dem i trohet och i mod? —
Lär Dina Söner blott bli värdiga ſit blod.
På deſſa öar ſe dig vundna vimplar bära!
För hjertat hvilken frögd, för Birger hvilken ära!
Från Seinen intil Rhen, mord, upror andas blott;
Men, ſom Europa ej en Gustafs like fått,
Så aldrig någon Kung ſå troget hjerta funnit:
Och älſkad af ſit Folk, man altid ſegrar vunnit.
Af deſſa ſegrar ſtålt, din Kungs Tropheer för
Kring Helgedomens Torn; Canoners dån du hör.
Men då på Altaret et tackſamt offer brinner,
Glöm deras Enkor ej — ack! hvilkas blod nu rinner;
Och där, at än en gång din Kung du trohet ſvär!
Dit löfte - du är Svenſk - långt mer än eder är.
O, Stockholms Borgerſkap! af trohet, mod och ära,
Det vore mer än fel, at icke alt begära.
Farväl: mot Kung och Land far fort at gjöra godt;
Det ingen ledsna kan, ſom har et hjerta fått.

Öfver Fru S * * * s död.

Hon år ej mer!

Så Norden vid den Urna gråter,
Dit Snillet med förtviflan ser,
Och utur Seklers barm en Sapho kräfver åter.
Hon är ej mer.

Hvem är det väl, som skådat dagen,
Och ej på Hennes graf en tår-fylld Myrten ger?
Öm, liflig, danad af Behagen,
Hon sig i Kojan sänkte ner
Från Hofvets högd -- ack! kanske där bedragen.
Hon är ej mer.

Hvem större på en Cour-Dag lyste,
Än då Du ljungande kom in?
Hur många sexton anor hyste?
Men Snillets lott var endast Din.

De gråta, Sång-Gudinnors ſkara,
Och ſläcka på Din graf ſit bloſs:
Hon är ej mer! Jord! — — — —
Änglar ſvara:
Hon är bland oſs.

Fragmenter.

Ack lycklig Den, ſom aldrig brinner,
At blifva kunnig ock berömd,
Sin pligt upfyller nöjd och glömd.
Han lugn uti ſit mörker finner
Och Lifvet likt den källan rinner,
Hvars gång ej någon ſtorm förſtör,
Dit ingen blick från Solen hinner,
Den ingen törſtig grumlig gjör.

Tadlet ofta ilſka röjer
Och ſin röſt mot dem uphöjer,
Som på Snillets tiſtlar gå,
Hvilkas Namn bland Hjeltars blänka;
Och man ſkriker: Tänka? – – åh!
Plöja koſtar mera på.
Hvarför tror man almänt ſå?
Därför at de äro få,
Som förſöka til at tänka.

Du ſom med känſlor i Dit bröſt
För ömhet, tjusning och förfäran
Mot himlar lyfts, då Skaldens röſt
Beundrar Hjeltarne och Äran
Och Gudars magt och åſkans dån;
Med ängſlan honom åter följer,
Då han ſig ner i dalen döljer,
At gråta Modrens enda Son – –
Tro ej, at jag med Snille ſkryter,
Af känſla blott jag Lyran tar.
Dock ej min Sång Dit hopp bedrar;
Ty det ſom ifrån hjertat flyter
Mer kraft, än Snillets bländ-verk, har.

Bref från tvånne olycklige Ålſkare.

Romeo til Juliette.

På denna olycks - Ö, där ingen dödlig bor,
Åt ſtormar och åt haf mit bref jag anförtror.
Min öma Juliette, det är til Dig jag ſkrifver.
Förgäfves ur Din famn en ſvartſjuk Gud mig rifver.
Jag känner hvarje ſlag Dit trogna hjerta ſlår,
Hvar ſuck ifrån Dit bröſt i mina pulſar går;
Och ingen tårfull blick Du mellan galret ſmyger,
Som icke i min ſjäl lik dundrets ljungeld flyger.
Hvar finns en Nerv hos mig, den Du ej fyller opp?
O! min Gudomlighet, trotts Nunnans ed, mit hopp!
Kan Himlens grymma lag Naturens Lag fördömma,
Och ſäga: Juliette, Du ſkall Romeo glömma?
Hvem? Du?... jag raſar... Du! mig glömma... Juliette?
För Himmel och för jord jag påſtå vil min rätt,
Mot den Dig bortfört har, min rena ſak utföra.
Med vigtſkåln i Sin hand, ſkal Han min klagan höra.
Hvad då, om i ſin högd Han verldar fjettra kan?
Dit hjerta äger jag, och ſåleds mer än Han.
Hvad då, om Han ſit lif för Dig i Döden gifvit?

 I fall

I fall Du mit behöft: mån jag villrådig blifvit?
Han ſkänkte endaſt et, för at Dig lycklig ſe;
At ſpara Dig en ſuck, jag ville tuſen ge.
Förſt gjör mig til en Gud, förſt gif mig Hans förmåga;
Döm ſedan, hvem för Dig har mäſta mod, at våga!
Men önſkan utan hopp! hvad yrſel mig betar?
Emot mit Uphof ſjelf förmätet ſvärd jag drar;
Mot alla Väſends Alt til ſtrids mit intet rycker ---
Ack! då Du detta bref mot Dina läppar trycker,
Mig ren en evig natt med dödens moln omger,
Och den Du älſkar ömt kan Dig ej älſka mer.
Bered Dig därför nu, O! mina känſlors källa,
Då Du mit öde hör, bered Dig tårar fälla!
Ännu Du icke vet, hvad Din Romeo händt,
Hvad Sjöar Han har plögt, och hvad för Dig Han känt.

Du mins den morgonſtund i enſlighetens ſköte
Med mig Du hade ſtält, O! Gud, vårt ſiſta möte:
Jag trodde Solen rann emot ſin vana opp;
Och det var Juliette, ſom mig i famnen lopp.
Beſtört, med magtlös arm, Du från Dit bröſt mig vände,
Då mina läppars eld Du i Dit hjerta kände;
At tilgift få jag ſtrax mit fel på nytt begick.
Jag hundra gångor bad, och hundra gångor fick.
Med Lutans ſorgſna ſlag Du ſkingrar hvad Dig plågar.

Hon

Hon rörd Dit affked flår: på tungan fjälen lågar.
Så ljuflig är Din Sång, fom källans fagta fvall,
När hon ur klippan far utför en blomfter - vall.
De vallmogs-puftar lik, fom fömn med daggen blanda,
När gräfet vaggadt blir af Väftan - vädrens anda.
Men i fin purpur - vagn ren Dagens Drottning far.
Des fackla dunkel blir vid Dina ögon - par.
På Dina blyga bröft des kyfka ftråle fkälfver.
Så prägtigt jorden ej, fom deffa Glober hvälfver.
Vid denna Guda - fyn, vid denna Ängla - fång,
Hvad tanka, Mänfklighet! Det är den fifta gång?
Den tanken, och Din blick min Själ med marter fräta.
Jag fattar hemfkt Din hand, fom vilda tårar väta.
"För fifta gången..... Ack! jag kan ej tala mer:
"För fifta gången..... Ack! Du dignar fanslös ner."
Af deffa känflors fvall, hvad grymt... hvad ljufligt minne!
För hvar och en af dem, hvi har jag ej et finne?
Min Själ af kärlek yr på Dina läppar flög;
Hon mötte Din, och lif i ftela ådror fmög.

Men hvarför denna bild för Dig å nyo lifva?
Hvi fkrifver jag et bref, at Nunnans lugn fördrifva?
Förlåt mig, Juliette, mit hjerta nödigt har,
At drömma utan hopp om de förflutna dar:
Sjelf om det ögnablick, fom måln kring fjälen bredde

När vacklande och ſtum jag til den Lind Dig ledde,
Där med mit hjerta förſt Dit hjerta ſig förent,
Och utan mättnad njöt et väl, ſom ljuſet, rent.
Hvad anda drog Dit bröſt, då Du mig ropa hörde:
Här, Du mig trohet ſvor! Då, när jag ſnabb Dig förde
Til ſamma Grottas port, dit vi ſå ofta gått
Och nöjen utan tal vår kärleks framtid ſpått.
Är det på deſſa rum Du vil Dit afſked taga?
Så frågar jag, och ſtrax de toma Grottor klaga.
Romeo! ſnyftar Du - - - - - Jag ryter: Juliette!
Vår Barndom, öma hopp, vårt fordna umgängs - ſätt,
Den trohet, ſom oſs ſtärkt i alla biſtra öden:
Alt rinner i min hog, och härjar mer än döden.
Men nu imellan oſs en gruſlig tyſtnad rår.
Dit öga än åt ſkyn, och än på mig Du ſlår.
För vilda ſuckars ſtorm Dit bröſt ſig vågvis höjer.
Du trånfull i min famn et magtlöſt hufvud böjer.
Den eld, ſom mig förtär, föröks utaf Din gråt,
Och torkar, mot mit ſköt, Din barm af tårar våt.
Din arm ikring min hals Du med förtviſlan knyter;
Och faſt ej något ord från våra läppar flyter;
Sen jordens kala rymd den förſta Älſkling bar,
Sig hjertat ej ſå rikt, ſå ömnigt uttryckt har.
O ſiſta ögnablick! Du ſkilda Vänners ſmärta!
Min Juliette . . . . . men hvad? Du briſter ej mit hjerta?

Min

Min Juliette..... men hvad? Jag ſkrifva kan Des namn?
Min Juliette blir ryckt för evigt ur min famn.
För evigt? Ja hon flyr, Sin bild i flygten kaſtar---
Orörlig ſtår jag där..... Hon til Altaret haſtar,
Svär, Nunna blir; men jag..... men jag från henne ſkild...
Gud! det är Din Förſyn; och Du vil kallas mild?
Skryt öfver Din Triumf; men än jag trotſa vågar.
För korſet böjs Des knän: för mig Des hjerta lågar.
Sit offer ſlafven nog åt Segervinnarn bär;
Men dock blir hjertat fritt — Romeo älſkad är!
Ack! trogna Juliette, då ur min famn Du flydde,
Min dolk ju blottad var; och dock mig tvekan brydde?
Hvad ſvarta ſamvets-qval, hvad ånger qvälja mig?
Jag älſkade ej nog, at genaſt mörda Dig.
Jag hade i Dit bröſt min kärleks-eld bordt ſläcka,
Och Du en blodig dolk mig kallt, med bifall räcka;
Och ſen..... men det är gjordt ..... jag mer ej drömma vil.
Du lefver Juliette, och hör en annan til.
Är Du förnöjd min Far? Du, utur ſtånd at ömma,
Åt den Du lifvet gett, til dödens qval kan dömma!
Min Far? Förlåt Natur! jag Dig ohelgat har.
Så ljuft, ſå heligt namn ej anſtår en Barbar,
En Tiger, ſom, o Gud! med hat förfölja vågar
Den Dig, at lida tvang, för hvilken nu Du lågar.
Men må mit eländs djup hans ålders ſträckbänk bli,

Från

Från hvilken Nunnans bön ej nånsin löser fri!
Han var det, som, då jag til Klostrets portar hastar,
Mig på et vingadt skepp åt Böljans vildhet kastar,
Där med Din Bild i hand, förr min, nu Himlens Brud!
Jag fyller haf och sky med bittra klago - ljud.
Ren på en smidig våg de spända segel gunga,
Och under vädrens larm igenom hafvet ljunga;
På dagens hvalf et måln vid Horizonten strös,
Öks, bullrar, nalkas, sprids och släpps af Sunnan lös.
I böljan målnet sänks, mot molnet böljan ryter.
Nu fladdrar nattens fäll, och rundt kring fästet flyter.
En blixt på afstånd far med Majestätisk knall,
I Märsen äntrar folk, och segel refvas skall.
Ur dolda kulors skref de döfva stormar svalla,
En störtsjö väpnar sig, och dundrets viggar falla.
I Masten surrar en — hon brinner, kapas ner;
Än en - - - man Skepp och sky i lågor simma ser.
Du frågar Juliette..... mån jag ej ser Din smärta?
Du frågar om de qval, som härjade mit hjerta?
Nej! skildt från alt sit väl, det kallt, orörligt var.
För Dig, min Juliette, fanns blott en känsla qvar.
Jag med Din bild i hand ej skräck för döden röjer;
Men nu en fraggig sjö, sig hög, som Athos höjer
Han hotar, väser, slår med dån och brak och gny
Från Skeppet rodret för: det splittras i en sky.

Hvad

Hvad ſkrän! Hvad jämmer-rop: Min Mor! mit Barn! min Maka!
På hvirfvel-vindars rygg en bölja far tilbaka;
Men med fördubblad forſs, och på förtviflans ſätt
Mot klippan Skeppet ſlår – Det kroſſas - - Juliette! - - -

Romeo andas än . . . . . O! mer än hårda öden,
En planka för mig opp, och unnar mig ej döden.
På hänne med Din bild jag mellan klippor drifs,
Då bilden ur min hand af grymma vindar rifs.
Vid detta rof de ſtraxt ſit raſeri förglömma,
De yra vågor nu i häpna omlopp ſtrömma;
Men, Lejoninnan lik, hvars ungar bort man tar,
Med hämnden i mit bröſt jag efter bilden far.
I djupets afgrund ner en röfvad Älſkling haſtar.
Förgäfves! mig en ſjö på klyftans branter kaſtar.
Jag blodig, yr och ſvag på högſta ſpitſen ſtår,
Då . . . . . (gläds min Juliette!) Din bild jag återfår.
En ädelmodig våg mig den å nyo gifver;
Hon i en ſtelnad famn helt varſamt ſlungad blifver.
Ack! vore jag den Gud, ſom talar, och det ſker;
Ej ſkulle denna våg i hafvet ſvalla mer.
Jag ville hänne ſtrax från denna faſans klyfta
Med en Seraphiſk glans til Himla-Bågen lyfta,
Där Afton-Stjernan lik, hon väldigt ſkulle ſtå,

Bli

Bli kallad Juliette, och Marmor - Tempel få.
Dit de, fom älfka ömt, fit offer fkulle bära,
Föreviga Dit namn, och fjunga hännes ära.

Men, lämning af en Skatt, fom evigt jag tilber,
Betäck et fargadt bröft! I Dina drag jag fer
Romeos afgrunds djup, och Guda - Lärans lycka.
Jag tufen kyffar vill på Dina läppar trycka.
Din upfyn plånat ut alt hat i Själen fanns:
Hvem vil ej älfka Gud, då Juliette är Hans?
Men Du, fom helgad är, bör jag mit bref ej fluta?
Jag fer Dig, Juliette, på flöjan tårar gjuta:
Jag fer Dig ..... Nunna, hör! Jag denna natt Dig fåg,
Då jag på klippan ftel och utan fansning låg.
En djup och dödlik fömn kring hela Själen hvälfde –
Jag tyckte klippans rymd med långfamt dunder fkälfde:
Förvandlad i en graf des portar öpna fig;
Med Brudens krans i hand Du flyger nu til mig:
Men då jag famma krans kring Dina lockar vrider,
Han ftrax kring fig et gift med mördarns vånda fprider.
Jag vil omfamna Dig: Du dignar ..... andas än:
Jag dör med Dig i famn, och grafven fluts igen.
Men åter öpnar fig mit redan bruftna öga;
Jag fuckar: Juliette! Jag fuckar til det höga,
Omgifven af et haf uti hvars hemfka fvall

Min

Min låga, utsigt, nöd för evigt ändas skall.
O! Ungdom, Lifvets Vår! I känslolösa öden!
Är kärlek väl et brott, som straffas bör med döden?
Se här Din Son, min Far! Din Makas kärleks pant!
Förnöj Dit vilddjurs bröst! ..... Du tviflar det är sant?
Välan! Du hvarje natt min vålnads skrän skall höra,
Och Nunnan til Din Säng en blodig Brudgum föra.
En plågo-anda lik min Mor för Dig skall stå,
Och ropa: Se Dit Barn! och efter marter gå;
Då skall Du vakna opp, Din födslodag fördömma;
Men somna åter in, at om en afgrund drömma.
Du skall ..... hvart far jag hän? Förlåt mig,
O Min Far!
Lef lycklig! glöm Din Son ..... Han Dig förlåtit har.
Kom Död, Du Hoppets punkt, en usling, at befria!
Han kommer ..... Juliette..... nu lyfter han sin lia.
Des Segervanda arm i slaget häjdar sig:
Han tror mig redan död; ty jag är utan Dig.
Men hvarför dröjer jag, då dessa böljor kalla?
Romeo! hvilan fins, där Sjöar vildast svalla.
Et språng från denna brant ..... Du bottenlösa Haf!
Det ju Dit sköte var, som lugn åt Sapho gaf.
Se, af Coraller gjord, min graf i djupet glimmar,
Och Vatnets silfverflock kring hennes högder simmar.
Vid, som Caucasi rygg, en mägtig Valfisk går.
Den våg han sprutar ut til Äreflod jag får.

Hon

Hon ſky-hög är och klar, ur ingen Marmor ſkuren,
Som himla-fäſtet, ſkön, och evig, ſom Naturen.
Så loſſas mina Band. Nu är Din Älſkling fri.
På jorden Himlens Brud ſkall min i Himlen bli.
I Evigheters rymd, där Dygdens Andar hamna,
Får Eloiſa nog ſin Abelard omfamna.
Den Brudgum Du hvar dag en evig trohet ſvär,
Så ſvartſjuk, ſom Han än om Nunnans hjerta är,
På Dig ej vredgas ſkall, faſt med förvirrad anda,
Du med Hans höga namn Romeos råkar blanda;
Faſt vid Altarets fot, där helig andagt rår,
Med Gud jag i Dit bröſt på lika vigtſkål ſtår.
När tårar utan tal det helga kors betäcka:
En, trillad på min Bild, kan den Hans afund väcka?
För Den, ſom gråtit ſjelf, kan ömhet vara brott?
För kärlek och en vän har hjertat känſlor fått.
Farväl ..... hör Du ej ren hur Nägtergalar ſjunga?
Hör Du ej ren min ſjäl långt öfver hafvet ljunga?
Lyft ögat opp och ſe, när midnatts-klockan ſlår;
Och Du vid Månans ſken min ſkugga ſkåda får –.
Ja, jag Dig ſöka ſkall, i Kloſtrets dälder ſväfva
Och hjelpa Väſtans fläckt från ſynen ſlöjan häfva.
De blommor ſamla hop, ſom för Din fot fått dö,
Jag Aftonrådnans ſäng med dem vil ſen beſtrö.
Tro ej, af Himlens pragt min ſjäl förtjuſt är vorden.
Har himlen frögd för mig, då Du är än på jorden?

Jag ville bli det ftoft, fom märks med Dina fpår,
Den luft Du andas in, den vind, fom rör Dit hår,
Den eld, fom fig förtär, för at Dig värma gifva,
Jag ville..... Juliette, hvad ville jag ej blifva?
Men böljan öpnar fig.... Jag kommer... Juliette,
Glöm Din Romeo ej . . . J Himlar! fer jag rätt?
Et fkepp til denna Ö på vädrets fnabba vingar?
Jag räddning föka fkall..... Du, fom mig därtil tvingar,
O! Du min ljufva Vän, Din röft jag redan hör---
Jag flyr, til Kloftret flyr; och vid Dit fönfter dör.

ROMEO.

Juliette til Romeo.

Romeo ..... Gud! Hans namn jag ſkrifver;
Och deſſa hvalf ej kroſſa mig?
Ej denna Lampa utſläckt blifver?
Ej deſſa Graf-Chor öpna ſig?
Hålt opp! Hålt opp! jag dör af ſmärta;
För mig min Brudgum blodig ſtår,
På mig en blick med faſa ſlår.
Se djupet af Hans ſtungna hjerta,
Och hämndens vigge i hans ſår!

Men redan deſſa murar ſtamma'
De ſuckar kärlek ..... kärlek drar;
Och Juliette ..... Den otackſamma!
I deſſa genljud nöje har.
Förſök, Min Själ, åt höjden lyfta
Et hjerta gjort för öma brott ...
Jag är ej huggen ur en klyfta,
Och jag Romeos bref ju fått.
Lät eldens flammor Brefvet fräta .....
Jag vet det redan utan til.

Så tvinga Dig, at det förgäta . . . . .
Det kan jag ej . . . . . och mån jag vill?

Eloiſas Klagan vid Abelards Graf.

Uti midnattens ſköte bäfvar et blodigt moln öfver den hemſka Ö, där Kloſtret vålnadslikt ſtår. Ack! där hafven J älſkat, olycks-fullaſte Dödlige. Mellan grifternes vårdar ſkymta Nunnors ſkuggor och mot ſtrandens ruiner ſlår en fraggande våg. En Grotta (Kärleken ſjelf hade fordom lagt hennes grundval) var Eloiſas boning. Från denna ſåg Hon mot hafvet förloradt i nattens töcken och ſade med ſuckande röſt: min lefnad liknar Dig, af ſtormvinden kaſtade bölja. Mörk är hela Naturen; mörkare är min ſjäl. Dock ſnart kommer dagen åter och

morgon - ſtjernan ſkall tindra på en ljusnande himmel. Men när ſkall en ſtråle af glädje uprinna i detta hjerta? Djupa, ryſliga mörker, ſom nu omgifver mig, måtte du blifva det ſiſta, evigt fortſatt af Dödens alt omfamnande natt! Ja i grafven är lugn och den förtviflades ſiſte, ende Vän är Döden. Kom, evige ſömn! ſlut mit öga för ljuſet, mot hvars glada blick det dock altid tår - fullt uplyftes! Redan är jag död för hela Naturens ſkönhet. Blott för min afledna Vän ſlår detta hjerta ännu. Han är min ende, evige, qval - fullt förtjuſande Tanke. Enſam ſtår jag i natten. Intet Väſen är til; då ej mer Abelard andas. Skapelſen är et Cahos, en afgrund, utom Honom. Jag ville fly ur Henne — fly omätligen bort. Se där den Älſkades graf - - - Ack ſtrömmen, mine tårar! Outſägligt bittre och ljufve ären J. Ack! där ligger Dens ſtoft, ſom med en Ängels ſkönhet förente en Ängels ömhet. Och jag hvilar ej än, et ſtoft, invid hans ſida! Gud hvad ſer jag? Min Väns, Min Abelards vålnad nalkas mig. Och hvad hör jag? Hans röſt! — Hans röſt, ſom fordom mer rörde, än tjuſande Melodier. Är det en inbildnings - villa? Är det en verkelig ſyn? Ja, det är en verkelig. Rysligt ljufva Skugga! Jag ville omfamna Dig; men flyr

Dig

Dig af fasa förisad. Och Du Sjelf – försvinner. Ensam står jag i natten. Ångslans, Förskräckelsens bilder bestorma mina sinnen. Vinden tjuter i tornen, under nattfoglars läten. Vågen ryter mot klipporna, uplyst af stumma ljungeldar och den dödsbleka Månan förgås i kolsvarta måln.

Glömskan,

Stancer af Autor.

Ack! skall jag Svanen lik, mit öde mig påminna?
Ja! Sångmö, sjung, som han, hvad snart oss förestår.
Se Glömskans mulna flod med tysta böljor rinna,
Och skölja Tidens spår.

Förgäfves ſig din blick til Minnets Tempel höjer,
Med Hjeltars vapen prydt, och ſtore Skalders namn:
Än några ſecler blott: och långſamt det ſig böjer
Mot glömſkans djupa famn.

Långt förr än lagren hann, *Homér!* din hjeſſa kröna;
Har jorden Hjeltar ägt, och de en värdig ſång;
Nu alla glömſkans rof! — Du och *Achil* få röna
Den ſamma lott en gång.

O, Ärelyſtnans ſlaf! hvad fåfängt hopp dig gläder!
De ſtoder *Ceſar* fick i öknar ramlat kull.
Nej! Himmelſkt lycklig den, på dygdens bana träder
För dygdens egen ſkull.

Dygd! höga känſla! Dygd! At mig ej mänſkor minnas;
Men måtte jag en gång få kunna göra godt!
Det är tyranners graf, på hvilken marmor finnas:
På dygdens moſſa blott.

J Ynglingar, ſom nu i GUSTAFS fotſpår ſtriden,
Begär til mänſkors väl, och Foſterlandets röſt,
Långt mer än lagrens pragt, långt mer än pyramiden
Uplifve Edra bröſt.

Hvar

Hvar? kring et blodfullt haf ſkall jag hans vålnad ſöka?
Har jorden gömt hans ſtoft för faſor och beſvär?
Nej! uti ætherns rymd, at ſtjernors antal öka,
Se *Hogenbuſen* är.

Hur eldas nu mit bröſt! J Hjeltar! til hans ära
Jag helga lyran tar, ſom Bard, och Svenſk, och fri.
At ſjunga Stora Män, åt Dem at offer bära,
Är Deras like bli.

Men båta ſång och mod? — O! mer än hårda öden?
En gång, en gång får dygd med brottet lika del;
Och glömſkans ſvarta moln kring grafven breds, ſen döden
Slöt lifvets ſorgeſpel.

Tyranners vilda brott på Ryktets vingar fara,
Och hämnden deras namn til ſeclers afſky dömt.
Så, *Chriſtjern!* äfven dit ſkall glömſkan länge ſpara,
Då *Yngves* ren är glömdt.

Du, mina Fäders jord! J Dygder, och Du Ära!
Och ömma Mänſklighet! - - - ack! Hjertats Majeſtät,

 På

På Edert altare, hvi ſkall jag lagrar ſkära,
Då glömſkan ſlukar det?

Jo! faſt en Gud ej fans. — O, mina glömda fäder?
Jag trampar Edert ſtoft, välgörande mot mig.
Det ropar: *Yngling, hör! den jord, du ren beträder,*
Jag odlat har för dig.

Du ſkulle, jordens barn! din Skapare förglömma;
Om åſkor, haf och ſtorm ej röto: *Här är Gud!*
Ack! vid de rika regn, ſom, då du ſofver, ſtrömma,
Förgäter du hans bud.

Sprid, Nattens Majeſtät, kring mina vänners grifter –
Dit ſorgsna ſken nu ſprid! Jag helgar dem min ſång.
Här prunkar marmorn ej med ſtolta öfverſkrifter;
Hit hjertat för min gång.

Ack! af en lutad gran i vintrens ſtormar bruten
En ſkalle ſkyddas här bland få och multna ben.
Af jordens öpna barm, hur ligger du förſkuten,
Och hvit af ſolens ſken!

Tōrhända, Korpars rof! din moder du bedröfvat.
Nej! min Oreſt det är, han, ſom gjort uſla godt.
Han .... Mänſklighet, hvad blygd! för dygder han utöfvat,
En hand full mull ej fått.

Välgärningen förglöms, och henne otack följer:
Men ingen ångre ſig .... Man gjordt ju godt ändå.
Välſignadt du, o, träd! du deſſa ben fördöljer:
Din telning frodas må.

Dock, hvarför vänners ſtoft med tårar fruktlöſt väta?
I evighetens natt man mer ej drömma får.
De redan mig förglömt - - - Så måſte jag förgäta
Den, än mig återſtår.

Min lagerkrönta graf af dig, min trogna Maka
En helig midnatts ſtund, ack! ſnart beſökas ſkall:
Då älſkas du ej mer! Dig qvalets ſtormar ſkaka;
Men jag är döf och kall.

Så haſta, ſvarta våg! Hur lugnt, förglömd at vara,
Förgäta oförrätt, ſig ſjelf och ödets brott;

Dock! Om det möjligt är, hos mig en känsla spara
För dem, som gjort mig godt.

Hvi dessa vålnader i nattens hemska stunder?
Än för dem hämdens blixt, at störa mördarns ro;
Än drifver kärlek dem, at sväfva ner i lunder,
Som dufvan kring sit bo.

Om öfver detta klot, der brott och dygder blandas,
Min skugga irra skall, stum, saknande och rädd;
Må i en västan fläckt välsignelser jag andas
Ikring en uslings bädd.

Men, Glömska! sig din magt mer vidt, än hafvet, sträcker;
Et torn af irrbloss lyst i Mälarns negder står.
Dess hvalf välgörande en dårars hop betäcker;
Bland dem, se *Elma* går.

Utaf sin älskare hon grymt bedragen blifvit,
Och svept i glömskans moln sig lycklig tror ännu.
O! du, som all din tid åt vetenskaper gifvit,
Mer säll är hon, än du.

Gud! öfver glömſkans haf Din blick omätlig brinner.
Du varit och Du är — Men Chaos öpnat ſig
Och Himlarne förgås, och alt Dit verk förſvinner,
Och alt förgäter Dig.

Nej! Jag af Gud en del. Mit Uphof och min Ära!
Du ropade mig fram ur Glömſkan, för at bli;
Och nu jag hennes rof? — Jag ſkall Dig offer bära,
Jag evig är och fri.

GU-

GUSTAF ERICSSONS Skugga

Til

GUSTAF III.

Heroide.

Från dödens mulna hem, i nattens djupa skööt,
Hör, Ätling! hör min röst, och här min vålnad möt.
På stridens fält mig möt, i skuggors fria timmar,
Där månan, höljd med blod, på Svenska vapnen strimmar.

Tro ej, at Gudars frögd mit hjerta ombytt har:
I himlen älskas den, på jorden älskad var.
Mit fosterland ännu - - - ja! mer än förr, mig ömmar;
Du vet det, som mig sett i känslofulla drömmar.
Den dagen, då, Monark! Du Sverges ofärd flöt;
Hvad okänd sällhet ej, jag, fast än Himmelsk, njöt!
Än - - - - utan afund ej, i Ärans stolta salar
Jag med min Sone-Son om detta storverk talar.
Då Dig Din grymma pligt på krigets bana dref,
I Dina Fäders höjd en helig tystnad blef.

Af Gustaf Adolph följd, där Svenſka hjelmar blänkte,
Jag öfver *Friedrichshamn* ner i et moln mig ſänkte.
Där ſåg jag, Hjelte! Dig bland faror, där Du ſtod;
Men kände ej mit folk - - - Jag kände blott mit blod.
Det tilhör ödet ock en gång, at uppenbara,
Hur man förrädare - - - - och äfven Svenſk kan vara.
Du ſåg Dig om - - - ſtod qvar, och Äran til Dig for.
Ack! enſam och i nöd blir Hjelten dubbelt ſtor.
Så ſtår den ſtolta Ek, ſen ſtormen ſlutad blifvit;
Och fins ej mer et träd, ſom hennes ſtam omgifvit.

— Men hämden har ſit rof — Din blick nu alt förmår.
För Svenſka hjertat, Prins! jag än i borgen går.
Hur mägtig ej en Kung, då folkets kärlek brinner.
Den hjertan vunnit har, ock Slott och Städer vinner.
Soldaten känner jag, med den Din Thron jag vann.
Har blott befälet mod, han aldrig ſvika kan.

Hvad hör jag! Folkets röſt ſig nu med Din förenar.
Hvad ſer jag? Ätling! Dig på Moras helga ſtenar.
- - - O minne! — Konung! här Du redligheten ſer. —
Och om hos Dal-karln ej: fins dygd hos mänſkor mer?

Med

Med detta tappra folk, med dem, som Dig omgifva,
Gack, Prins! mig värdig, gack, Europas stöd at blifva!
Du går — Jag skådar nu, hur Segren vingad står,
Och samlar styrka ren, at hinna Dina spår.

Hvar är Du? Från des blick Du ljung-elds lik Dig döljer,
I *Muscovitens* blod Hon sina vingar sköljer.
Det Svenska Lejonet, hur stolt! nu reser sig.
Det ryter: *Viborg* bräcks, och *Newa* hyllar dig.

O, STURAR, TORSTENSON! BANÉR! min röst Er kallar.
Han strider! ---- Sen hvad blod uti hans fotspår svallar.
Sen hur han ljungar fram! — Jag nu ej mer begär:
Min högsta ära blir, at jag hans Stamfar är.

Då slagne Svenskars blod för Dina fötter rinner:
At deras makar Du med ömhet Dig påminner!
Och då på Segrens vagn til Mälarns strand Du far:
At Du förlåter, Son! den Dig förtörnat har!
För otack, mödor, tvång; hvad kan en krona båta?
Nej! Kungars enda lön, är magten at förlåta.
Men blir förrädaren et rof för lagens hand:
Bort ömhet! *Blod! hans blod!* Så ropar Svea Land.

Om Sprengtporten - - - - hvad namn! Jag ser en
afgrund brinna,
Där Gustaf Trolle gläds sig öfverträffad finna.
Och en otacksam hop, som til Din ovän hör.
— En enskild glömma kan, det ej en Konung bör.

Men, morgonrodnan ren kring Härens rymd sig sprider.
Hvad framtid för min syn! - - - - O, Gustaf
Adolphs tider!
En ärestod, Monark! upreses nu åt Dig.
Jag jorden gråta ser, och Himlen frögda sig.

Dock! kan en ärestod, kan catafalken svara
Emot den känsla, Prins! at mänskors sällhet vara?
Farväl! Min Skugga flyr — Odödligt är Dit namn.
Farväl! — Jag väntar Dig i krönte Hjeltars famn.

Freden,

Ode.

Den känsla, Gråhårsman! du har
I Dalarne, när ömt din ende son dig möter,
Med krigets märken prydd, och plogen från dig tar,
Och säger: jag din torfva sköter,
Gack, hvila dig, Min Far!
Upfylle hon mit bröst! — Och du, o starka låga,
När Hjelten tog sit svärd i hand,
At, sina fäder lik, sit lif för Sverige våga:
O, Kärlek til mit Fosterland!
Åt Skalden skänk, skänk den förmåga,
Som du den ädle gaf, mot fiender at tåga! —

Jag sjunger GUSTAFS lof, och FRED kring Mälarns strand.

Hvem var det, som, då Ödet väckte
Den eld, i askan länge brann,

Sin

Sin arm så Guda-likt utsträckte,
At hon förswann,
Och lågorna med lågor släckte?
Ack! GUSTAF, det var Han!

Hvem var det, som då forsfar strömat
Utaf en slagen oväns blod,
På fältet ljungande så ömat,
At menskligheten der har rest HANS ärestod;
Som vigg-beväpnad kunde gråta,
Då vid SIN fot HAN rofvet fann,
Och hämma segren, och förlåta?
Ack! GUSTAF, det var HAN!

Så, samma moln, som åskor kastar
Och härjande kring rymden far,
I rika regn sig gjuta hastar:
Och man förgäter olycks dar.

Europa! i din barm har blod ej strömma hunnit
Och Himlen icke ropat: NOG!

Ej GUSTAF ADOLPH ſjelf ſå ädel ſeger vunnit,
Som då, MONARK! DIT mod kring Oceaner brunnit:
Du vände ögat bort, drog ut DIT ſvärd – och ſlog.
De föllo: Du dem ſåg med ſmärta,
Åt fången ſade: Fred! - - Blif lycklig, ſom mit hjerta!

Svenſkſund! dit fordna namn du miſter:
En efterverld en gång ſkal dig KUNG GUSTAFS ge.
HAN, ſom i nitton år har varit Sjelf Miniſter:
Nu General, och Segrare.

Ljufvare ej veſtan ſänkes
På den ſtilla böljan ned,
Än då HAN oſs återſkänkes —
HAN! ſom ljungat, och gaf fred.

DU ville, DROTTNING! alt förſaka,
Du glömde Foſterland och Bror. —
Men, til at vara GUSTAFS Maka,

Och

Och vara Gustaf Adolphs Mor,
Och MAGDALENA! — Ack! hvem undrar,
Du är ſtor!

Svea i Dit Ängla-ſköte
Gjuter ſina känſlor ned. —
Då Dig GUSTAF gjorde möte,
Trött af lagrar, krönt med fred:
Välſignande uti ſin koja
De Enkor nyſs Du bergning gaf,
Och Fången ryckt ur neſlig boja,
Det endaſt Gud och Du vet af,
Mån deras böner ej til Den, ſom ſig förbarmar,
Ha gjort, Du ſluta fått Din Kung i öma armar?
Ej för Din Kronas ſkul miſsunne vi Din lott;
Men den är afundsvärd, ſom, då han kan, gör godt.

At en nyfödd ſtjerna ljunga
Öfver Höglands böljor må!

 Her-

Hertig CARL! DIT lof vi ſjunga, —
Hur DIT Namn hon ſkulle få!
Nej! Carlavagnen ej i hafvets djup ſig ſänker,
At icke Seglaren på DINA Storverk tänker.

Men, på en ſäker ſtrand, ſen ſtormen lugna hunnit,
Jag, TORSTENSON! Din vålnad ſer.
Der, MEYERFELDT, ſom ſegrar vunnit,
Der, PLATEN, Han Er lagrar ger.
Du, Store Man! ſå värd Din ära:
Vår tackſamhet emottag nu,
Och med en CRONSTEDT gack, på Ärans fält dem ſkära!
Och, STEDING, Du!
Och, ARMFELT! räck, til hjeſſan räck Din hand!
Bryt der en lager af, en VEGESACH, at kröna!
Den känſla, at J frelſt et tackſamt Foſterland,
Skal mer än Kungar Er belöna.

I, BRITTER! värdige at följa
Den KUNG, ſom vågat har SIT blod,

Från

Från Mälarns intil Themſens bölja
Beundras Edert mod;
Och Svenſka Hjeltar ſkola hölja
Med lagrar Eder äreſtod!

Och, Mödrar! ſom på glädjens ſtrand
Ej edra ſöner återfunnit,
Då deras blod för Sverge runnit;
Förgäten, ack! Naturens band!
Hvad ära för en mor, när ſonen lagrar ſkurit,
Och döende han ſvärdet höll,
At ſäga: ſen, mit ſköte burit
Den hundra ſlog, förr än han föll.]

Strålar blidt på våren ned
Solen efter vintrar ſprider;
Höſten ſen ger ſälla tider:
Likna henne nu, o, Fred!

GUSTAF ADOLPHS Äreſtod.

Stolt bruſar Mälarn, och höjer
Sin evigt ſvallande flod.
Ryktet på vingarna dröjer —
GUSTAF ADOLPHS Äreſtod,
Reſes utaf hans Like och Blod.

J, Birgers Öar! vidt er ära
Skal ljunga öfver Seinens ſtrand,
Och Hjeltar eder offer bära,
Och modren ſträcka ut ſin hand
Och viſa Stoden, för at lära
Sin ſon, at älſka Kung och Land.

Et hundra år förut man ſåg din födſlo-timma:
O, Hjelte! en comet kring Nordens ſtjerna brann. *)
Din förſta Äreſtod på Himlen ſkulle ſtrimma,
Den

*) Man vet berättelſen af Tycho Brahe, och at hundrade år efter Hjeltens död, den 6 November 1732, upſteg från Solens upgång en ſå faſlig dimma flera mil kring Lutzen, at ingen höſtnatt varit dyſtrare.

Den andra du på jorden vann;
Och efter hundra år, den dagen du förſvann
Germanien blef betäckt med moln och dödens dimma.

Så, när at jorden ſällhet ge,
En Gud från Himlarne ſig ſänkte,
En ſtjerna det förkunnade,
Och då han dog, i natt ſig blodig ſolen dränkte.

Sachſen, dig han räddat har,
Och på dina fält han dignat:
Otackſamma! är än qvar
Stenen, den du knapt välſignat?

På ſtranden af et haf, ſom ekens rötter loſſar
Se der et åldrigt torn; det tid och öden troſſar,
Orörligt, hemſkt och hotande.
Från Norden en orcan med tuſen åſkor haſtar,
I hafvets afgrund tornet kaſtar,
Och hvirflar bort ruinerne.

Så, Tilly! tretti ſegrars ära
Vidt öfver jorden höjt dit mod:

Du tror ej Gud kan dig förfära,
Ej viggen nå din ärestod!
Nu Nordens Lejon mot dig rasar;
Du bleknar, drar dit svärd, och sasar,
Och dränks i dina härars blod.

J Hjeltar, mänskors mördare!
De tårar, de olycklige
På torfvor tacksamt låta rinna
Vid minnet af välgörare,
Skal vandraren ej nånsin finna
På eder marmor, prunkande - - -
Men GUSTAF ADOLPH! då din ära,
Af Ryktets hundra munnar förs,
En stilla suck i dalen hörs,
Välsignande dig offer bära.
För Religion du stupat har!
Som hon odödlig skal du blifva.
Och tårar åt Din stod vi gifva,
Fast Konung du och Hjelte var.

Höljd i odödlighetens skyar
Til Ryktet Äran ljungvild lopp:

" Han

"Han föll, och jag hans namn förnyar —
"Förkunna det til Svears hopp."
Och Ryktet då på Tidens vingar
Bröt genom molnens djupa natt.
Sig til den ljusa thorn det svingar,
Der VASA krönt bland Hjeltar satt:
"Din Son-Sons minne bör uplifvas.
"Med egen Guda-hand en Stod åt honom fätt!"—
"*Nej! denna Stod skal honom gifvas*"
"*Utaf Den Störste af min Ått.*"

Strax ner i det eviga djupets famn,
Väntande Ryktet til Seclerna flydde.
Nu skallade GUSTAF DEN TREDJES namn;
Och VASA ropade Ryktet — Det lydde:
Och Äran kom, och Hjeltens Ärestod
Blef rest utaf hans Like och Blod.

Prins! detta Blod, at värdig bli,
Du, som hans Namn har fått, Du bör hans minne hedra
At ej bli honom lik - - - det vore dig förnedra,
Hvar gång du Stoden går förbi.

Och, Yngling, som med häpnad ser,
Hur Oxenstjerna och Baner,
Och Torstenson, och Gustaf Horn dig mana,
At våga fram på deras hjelte-bana,
Djerfs, Yngling, djerfs at våga mer.
Hvart enda tidehvarf af nya lagrar blänker,
Och Himlen stora Män med stora Kungar skänker.

At vara Svenska Hjertats tolk,
Monark! Din ärestod skal resas i Dit Rike;
Och då ej födas kan Din Like:
Emottag den utaf Dit Folk.

Gethsemane.

Oratorium.

Första Afdelningen.

Första Inträdet.

JOHANNA. SALOME.
ISRAELITER. ISRAELITISKE QVINNOR
OCH BARN.

JOHANNA.

Förgäfves söker du at dina tårar dölja:
Blygs ej: de hedra öma bröst.
När aftonrodnan sänks ner i en flygtig bölja,
Och månan bäfvar fram vid näktergalens röst,
Och i en valmogs fläckt åt Konungen och slafven
En önskad hvila ger,
Då flyr en känslofull til öknen eller grafven,
Och åt en annan verld med hoppets blickar ser.
I ensilghetens djup, hur himmelskt, då, at andas!

Hon,

Hon, den af ödens ſtorm förföljdes öpna hamn;
Men när i vänners ſköt med tårar tårar blandas....
Det gifver dubbel tröſt — Flyg i en trogen famn!
Är icke denna däld dig kär?
Meſſias ju ſå ofta viſtas här!
Se detta cederträd ... kanſke ſen Davids tider
Åt vandraren det länt ſin ſkugga — Salome,
Vid ſkenet nattens bloſs kring Moria utſprider,
Vid Kidrons ſakta ſorl, ſjung om din Frelſare.

SALOME.

Nattliga dälder, jag flyr i de ſpåren,
Som mina fäder ha trampat för mig.
Abraham här i de menlöſa åren
Skådade offret, och frögdade ſig.
Moria! faſt än ſtjernornas blickar
Gjuta kring Salem en ſöfvande flod;
Hämnaren ſnart ſin åſka, ack! ſkickar,
Och dina rötter bli dränkta i blod.

På tiſtlar trött han gick en uſlings bädd at finna,
Åt uſlingen at helſan ge,
Och ſökte ömt den fattige,
Hvars tårar hunnit ej, förn hjelpen kommit, rinna:

Den

Den rike endast, mötande
Han hördes, fruktlöst ack! om menskligheet påminna.
När nånsin såg du til hans fot
Af ångrens ormar qvald en brotsling komma åter,
Om ej med öpen famn han honom tog emot,
Och sade: *Råds ej* — Jag förlåter.

EN ISRAELITISK QVINNA.

Den skärf (jag vittne var) O, minne ljuft och ömt!
Som enkan, nödstäld sjelf, åt sina likar skänkte,
En skärf (des egendom) i känslor honom dränkte.
Det usling usling ger blir ej af Himlen glömt.
Den rike med förakt ger den, hans fel berömer —
Du, arme! hvilken tröst: Gud efter hjertat dömer.

JOHANNA.

Men hvarför, Salome, men hvarför denna gråt,
Och denna blick såhemsk! hvad aning dig förskräcker?
Min vän! den döda sjelf upväcker
Kan aldrig följa dödens stråt.

SALOME.

Johanna! du ej vet ..... i denna fasans natt,
(Ack! at jag andas än — at ej mit hjerta brister!

Hur kan den lefva, Gud! ſom den han älſkar miſter)
Meſſias, Fädren lik, vid offer-bordet ſatt.
Af ſina vänner der omgifven,
Han ſade, med en ton, ſom ſå på hjertat rår;
" Beröfvade J mig nu blifven;
" För er, för verldens ſkuld, til hämdens död jag går.
" I mina armar ömt er ſluten. —
" Jag menſkoſlägtet nu af mig en hugkomſt ger.
" At, dödlige! J frukten njuten,
" Tils des jag ropar: Jord, hör op, at vara mer!
" Min död den hugkomſt är — J mig ju minnas bören.
" Förſamlens, talen om min kärlek och min nöd.
" När åt en torftig J en hand full vatten fören,
" En hand full vatten blott! då firen J min död.
" J ſen, för er jag alt förſakar:
" Förſaken laſten ock, af kärlek blott til mig.
" Från vaggan til er graf, ſom Gud, ſom vän, jag vakar,
" Tils evighetens port för jorden öpnar ſig.
" Och då, när domſens viggar brinna,
" Då mer ej någon bön på detta hjerta rår,
" Jag i hvarannans ſköt er broderligt må finna;
" At endaſt ſåſom far jag jorden famna får.
Betänk, Johanna, nu han til ſit bröſt dem ſluter,
Det oljo-trädet lik, ſom lif och trefnad gjuter
Ikring den park, hvarpå det ſtår.

CHOR.

CHOR.

Han kommer! Han kommer! Inför din fot,
Dyre Meſſias, vi kaſta oſs neder.
Tag våra hjertan til offer emot.
Du ej förſkjuter den ömt dig tilbeder.

EN RÖST.

Nej, då vid grafvens rand min enda dotter var,
Han med en Guda-blick åt henne helſan ſkänkte —
Jag bad . . . .

EN RÖST.

Och äfven jag, juſt då jag bedja tänkte;
Han dagen återgaf en blind och åldrad far.

ET BARN.

Ack mig i ljufva faders armar
Välſignande han ofta tog,
Och ſade ömt: Jag mig förbarmar. —
I Bethlehem du lycklig dog,
Du mer än afvunds-värda ſkara,
Som för hans ſkuld upoffrat dig!

Han

Han gjort ſå mycket godt mot mig . . .
Hvi kan jag icke tackſam vara?

SALOME.

Med et öga, ſom kan gråta,
Nödens tårar ſkådar du.
Äger menſkligt hjerta nu,
Hjertats ſvaghet, at förlåta.
Du blef menſka likſom vi,
Likars kärlek at ärfara.
Det är högt at dyrkad vara,
Ljufvare, at älſkad bli.

CHOR.

Han kommer! Han kommer! Inför din fot,
Dyre Meſſias, vi kaſta oſs neder.
Tag våra hjertan til offer emot,
Du ej förſkjuter den ömt dig tilbeder.

Andra

Andra Inträdet.

DE FÖRRA.

MESSIAS, och en del af HANS LÄRJUNGAR.

MESSIAS.

För mig, hvad tröstrik blick i denna fasans stund!
Du folk, som i mit sköt en moder lik jag burit,
Vet, nu fullbordas skal det eviga förbund,
Som Abraham jag fordom svurit.
Til korsets bittra död för verldens brott jag går.
J skolen dock ej faderlöse blifva.
Jag återkomma vil, at er mit Rike gifva;
Ack! alt; men glömma er, fast Gud, jag ej förmår.
J minnens ju förflutne år;
Bedröfvens ej! J känna bören
Den ömhet, som för er, er vän, er broder bär.
J döden kärlek starkast är.
Hur lycklige, om J min vilja gören.
Mig verlden hatat har, snart skal hon hata er,
För min skuld er i tunga fjettrar sluta —
Men Gud sit barn ej öfverger,
När hoppet ej kan olja mer
J tålamodets lampa gjuta.

Som Fadren älſkat mig, jag er ock älſkat har,
Och dermed J hans vilja priſen,
At kärlek J emot hvarannan viſen,
Barmhertige, ſom Min och Eder Far.
Sin enda Son han nu för er i döden gifver,
Och om J ſkåda ſån den icke på mig tror,
Om J en uſling ſen; ack! kallen honom bror.
Blott genom menſklighet Gudomligt hjertat blifver.
Och den är icke värd, at kunna göra godt,
Som ångrar hvad han gjort, om otack blir hans lott.
Ännu J grafvens rand ej hunnit,
Som fremlingar J vandren här.
Hvar enda jordens fläck ſin ros, ſin tiſtel bär,
Och ingen tår på jorden runnit,
Som ej i Himlen räknad är.
Ack! ren en afgrunds eld mig bränner,
Och jag förrådas ſkal ... hvad tanke! – Mina Vänner!
Och jag förrådas ſkal, ack! utaf en af er,
Och ännu mer,
När nu, juſt när mit blod för verldens frelsning rinner,
Nu, när jag med en blick i Tidens ſecler ſer,
Jag endaſt marmor-hjertan finner,
På hvilka ej min blods kraft rår,
Ack! hjertan, ſom mit namn förſmäda,
Som blygas för mit kors, och le åt mina ſår,
Och i min marter-ſkrud mig häda.

Hvad

Hvad kan en dödlig mig — mig Gud för dyrkan ge,
Och hans förakt mån det min höghet sårar?
Men ack! det grämer mig, mit blod och mina tårar
För dem jag älskar ömt . . så plötsligt rinna se.
Förkunnen hvad J hört. Jag er kring verlden sänder.
J gråten . . . Frukten ej — Min kärlek alt förmår.
Den hand, som dagens fackla tänder,
Skal gjuta sällhet ut i menskoslägtets spår.

Och Du, och Du, Min Far! nu stunden inne är,
Det mit och deras öde gäller.
Här, ner i nattens djup, här Gud, som du, jag svär,
At mellan dig och dem jag mig et offer ställer.

När chaos i sit mörker låg,
Och under tysta suckar skälfde;
Min allmagts blick på chaos såg,
Och verldarne ur mörkret hvälfde —

Men nu, i stoftet bögd, jag ligger här, Min Far!
Alt hvad du mig befalt jag snart fulbordat har.
I samma ljus din Son förklara,
Som fordom han med dig i evigheten bar
Långt förr än jorden grundad var.

Jag ber, Du ville ock bevara
Dem mig til gunstlingar Du skänkt.
Ja! om en gång du hämdens vigge kastar,
Och han et hjerta når, som med mit blod jag stänkt,
At magtlöst den tilbaka hastar.
Än mer, min Milde Far! om uti skulder dränkt
Vid grafvens störta brant en grånad brotsling sväfvar,
Och från hans bröst en suck med full förtröstan går,
Och på hans läppars rand mit Namn med döden bäfvar:
När då inför din Thron jag visar mina sår . . .
Min Far! för deras skuld, at ock han tilgift får.
För den i mörkrets djup förskutna hedna-skara
Mit blod, mit kors, min död tag til förfoning an.
Den man ej känna lärt, man ju ej älska kan.
Dock vil jag ock för dem Dit Rike uppenbara.
Ja! Min och alla Väsens Far,
Jag vil, at der jag är, der skola de ock vara,
Som mig til arf du gifvit har.

O, Simon! dina tårar strömma,
Men vet, i denna natt skal du din vän förglömma,
Förneka och bedra — Jag säger dig ej mer. —

SIMON PETRUS.

Jag? Herre!

MES-

MESSIAS.

Simon, hålt! — Hvad kärleks eld mig bränner!
Uti min nöd mig ingen känner;
Men i mit majeſtät vil jag dock känna er. —
Flyn! dödens moln jag nalkas ſer.
I molnet döden är, och Gud mig öfverger.

CHOR.

Faſans moln! ack! blixten brinner,
Slingrar ſig kring palmens topp.
Molnen ſlutas, han förſvinner;
Dundren fylla djupet op.
Än en blixt i hvirflar drifves,
Kroſſar cederns faſta rot;
Trädbevuxna bergets fot
Af et blodigt dam omgifves.
Stjernor under thordöns knall
Domnande på viggar ſväfva.
Hafvet ryſer, bergen bäfva —
Det är Gud, ſom lida ſkal.

TREDJE INTRÅDET.

DE FÖRRA.

DÖDS - ÄNGELEN.

Här, vid sin Guda-Thron, den Högstbesuttne svär,
Sin allmagts högra arm i åskans afgrund sträcker,
Och med sit ögonlock Seraphers ljus utsläcker,
Och på sin hjessa natten bär,
Hans anda hellebergen bräcker,
Millioner haf hans blick förtär:
Hör på hans läppar thordön sväfva!
Hör, Jord! hör nu hans röst, och bäfva!
Här, vid sin Guda-Thron den Högstbesuttne svär;
Jag Evige oändlig är.
Oändligt straff Min magt, Min höghet kräfva.
Träd fram – ej nu Min Son, nu Min Förrådare.
Träd fram – ej til Din Far; träd til Din Domare,
Der menskoslägtets brott uti et blodhaf strömma,
Här svallar hämdens helfvete,
Med djeflarnes förbannelse.
Hit! vredens offer, hit, at sista droppan tömma!
Hit! — Vid min Guda-thron jag svär —
Jag Evige Oändlig är.

CHOR.

CHOR.

Hämdens blixt från vredens thron
I en blodig ſtorm nu ilar.
Ack! Han ligger för des pilar,
Likſom Tålamodet hvilar
Mellan Hoppet och Religion.

ISRAELITISKE QVINNOR.

Ack! af den eld hans ſinnen tär,
En ſvafvel-rök från hjertat dammar;
Och blod utur hans naglar krammar
Den ångeſt, ſom i ſjälen är.

MESSIAS.

Alt är dig mögligt, Herre, min Far!
Hämma din vrede — Jag afgrundar lider.
I ſtoftet för Dig ſom en matk jag mig vrider —
Dock — dertil i verlden jag kommit ju har —
Varde din vilja, Herre! — Min Far.

DÖDS-ÄNGELEN.

Sin faſa natten nu föröker,
Och bäfvande et chaos ſöker

Vid grufet af millioner år.
Med fallna vingar Tiden ftår.
Mot dödens afgrund jordens klot
På fpitfen af fin axel hvälfver,
Och menfko-flägtets öde fkälfver
Vid oljo-bergets bruftna fot.

*

Så fäger Han, fom *var*, fom *år*, och *blifva* fkal:
" Ur djupet ljunga fram, du qvalda afgrunds fkara,
" Til denna kamp, at hopplöft vittne vara.
" på Mennifkones Son med dödens portar fall!"

CHOR.

Nu ftörtades djeflarnes eviga ve,
Ack! ner i hans hjerta nu ftörtades de.

MESSIAS.

Min Far . . . . . Än vågar jag dig be . . .

DÖDS-ÄNGELEN.

Bland Edens ruiner, hör Hämnaren ryter:
" Förbannelse! Förbannelse! "

MESSIAS.

Nåd! Nåd! . . . . . Din vilja ske.

DÖDS-ÄNGELEN.

Emot Guds Majestät ej strafflös någon bryter —
De voro änglar, djeflarne.

MESSIAS.

Hvar känsla är et helfvete.

DÖDS-ÄNGELEN.

Du, Evighet! Du, som befallning fick,
At med millioner qval millioner väsen gömma:
Med dessa väsens qval ner i hans hjerta strömma,
Förvandlad i et ögnablick!

MESSIAS.

Gudomen ſvigtar . . . . . Hvart ſtörtar du mig!

CHOR.

Herre, ack! Herre, förbarma nu dig!

DÖDS-ÄNGELEN.

I chaos-lik dvala J, Änglar! er ſluten.
I eviga natten, du Himmel, nu hvälf!
Den kraft, hvarigenom J ſalighet njuten,
Behöfver den Altförmående ſjelf.
Til intet et ögnablick! — Sin ſtyrka han ſamlar,
Tar ur ſit ſköte ſin ſällhet, ſin magt;
(Och Du, ſom i djupet bland afgrundar famlar,
Rys offer!) — och alt, hvad hans Anda frambragt,
Alt til en känſla af marter förbyter —
Fullbordadt! — Hör, hör Hans blodlyſtna röſt,
På kroſſande viggen alsmägtig nu ryter.
Fall! . . . Ljunga!

MESSIAS.

Min Far!

DÖDS - ÄNGELEN.

Störta ner i hans bröst,

MESSIAS.

Ack! . . . . Ah!

SÄRSKILTA RÖSTER.

Hans inälfvor brinna.

*

Förtviflan! Hur tändren mot berget han skär!

*

Kräkar i sanden —

*

Blod-tårar rinna —

*

Huden förtärd på hans anlete är.

*

Fram

Fram emot hjeſſan hans ögon nu hvälta.

*

Med armbogen gropar i berget han gör.

*

Ack! . . . Ah!

Gethſemane bäfvar —

*

Hans ådror brinna,

Stenarne ſmälta,

*

Förtviflan! Hur tänderna mot berget han ſkär!

Då fraggan från ſvullnade läppen dem rör.

*

Krälar i ſanden —

Ack! nu til bergets topp,
Han i förtviflan ruſar opp.

Blod-tårar rinna —

*

Se! altför ſvagt mot denna ſmärta,
Des klyftor loſſna för hans fot.

*

En

En kaſtar han uppå ſit hjerta.
Och jorden tar remnande honom emot.

CHOR.

Ack! vi förlorade, brottſliga, arma,
Förbarma Dig, Gud! vår Gud Dig förbarma!

DÖDS-ÄNGELEN.

Bryt in! . . . i hvar ådra —

MESSIAS.

Ack!

DÖDS-ÄNGELEN.

Långſamt! . . ſå! . . . ſå!
Nu ſlag uppå ſlag! — Då du menniſkan bränner,
At Gudomen djupet af Gudomen känner,
Djupet af ſtyrkan, af hämden — Väs . . . ſlå!

MESSIAS.

Hvar är jag!

DÖDS - ÄNGELEN.

Bryt in, du qvallfulla ſkara!
Underhåll lågan med ſprutande ve!
Ormfulla grifter dit flytande vara,
Drucken af högmod; gläd dig — och ſe!

MESSIAS.

Skapare!

DÖDS - ÄNGELEN.

Ila!
Nerv ifrån nerv uppå blodiga ſvall —
Slit — Spänn dem! — martera — höj dig — och fall!
Hvila!

MESSIAS.

Dock, min Far!

DÖDS - ÄNGELEN.

Träd up til hans ſida.
Alt uphör — ſe Himlarne öpnas för dig —

För

För jorden — Se, afgrundar öpna ock ſig —
Fort, djeflar!

MESSIAS.

Nej, hålt! - Jag är här - Jag ſkal lida.

De äro mina! — af min plåga
Får jag vid denna tanka tröſt;
Och, har du åſkor i din båga,
Så har jag hjerta i mit bröſt.

DÖDS - ÄNGELEN.

Lyd, ſtraffande vigge! lyd Hämnarens röſt —
Alt ſkal då fullbordas, från evighet ämnadt,
Til det ſiſta, förſkräckliga ſlaget, fall ner,
Samla alt blod, ännu icke hämnadt.
Ljunga! tils des han ropar: *Ej mer!*
Ack! i hans ſköt är jord-klotet lämnadt.

Så! — långſamt nalkas den Evige nu
Förgifta ej oſkuldens domnade Himlar.

MESSIAS.

Jag frelſar . . . ack! dödlige . . .

DÖDS - ÄNGELEN.

Dignar ej du?
Vid foten af Hämnarens Thron, ſe, han hvimlar.

*

Ren den Rättfärdige från thron ſig upreſt har;
Men jordens rymd ännu et blodigt ſtoft betäcker:
En hand han ner i ſvarta djupet räcker,
I viggen med den andra tar —
En ſjö af evig eld utur hans ögon far. —
Nu ..... Se! Han ſätter ſig .... (och thron, och himlar ljunga)
At ſtoftet på dit hufvud ſtrö,
Och viggen i dit hjerta ſlunga —
Döden dö:

CHOR.

Dit hjerta, Herre! alt förmår.
Til dig, ſe! menſko-ſlägtet träder.
Du ljungande på viggen ſtår;
Men ſuſar ömt i väſtan väder:
Då kärleken på magten rår.

Slut på Förſta Afdelningen.

Andra Afdelningen.

Första Inträdet.

GABRIEL. ABADON.

GABRIEL.

Sänken er, J Zions Fäder,
Från er höjd i dalen ner.
Han, som lider nu för er,
Våndfull upför bergen träder,
Der han efter hjelpen ser.
Himlarne Din kärlek sjunga,
Herre! Du, som alt förmår.
Med Din blick kring jorden ljunga:
Se hvad rof engång Du får.
Hedningarnes frelsta skara
Ner i seclers djup Dit namn,
Skal tilbedja och förklara,
Höj Din arm! Se i Din famn
Jorden innesluten vara!

ABADON.

Du mins mig!

GABRIEL.

Abadon!

ABADON.

I Himla-känflors sköte
Med oskuld och med dygd din vän jag fordom var.

GABRIEL.

Och nu! ... du vågar detta möte!
Se der vid Kidrons bäck, hur liljan dufnat har
Utaf Messiæ blod . . . men ej för dig utgutit.

ABADON.

I denna nådens stund ... om hämd är fråga nu!

GABRIEL.

Ja, Abadon! du var ej menska, du!
Och . . .

ABADON.

Ingen droppa blod, fom här på klyftan flutit
Jag ftjäla får åt mig?
Ack! fann jag endaft en — Han ju förbarmar fig;
Hans hjerta aldrig kärlek trutit.

GABRIEL.

Det ej af Verldens Frelfare
Du utan djerfhet hoppas vågar,
Det hoppas af din Skapare.
Hans kärlek i Gethfemane
Nu frömmande för menfkan lågar;
Tör hända för et helfvete
Han fin rättfärdighet ej frågar,
Men låter blott fit hjerta fe.

Men, domen fullbordas — I domen är döden.
Ack! hvilken kärlek. Halleluja!
Dödlige! i edra lyckliga öden,
Hur gerna ej del ville Änglarne ta!

Andra Inträdet.

ABADON.

ABADON.

Han flyr . . . jag alt förtjent . . . han flyr! hvad hopp
jag har!
Men, när från Himlars högd en vän, en mor, en far
Ner i et afgrunds djup ſe ſina barn och vänner,
På dem ej ſorger rå, och ingen ömkan känner.
— I Skaparns ſköt ej fans et lyckligt ögnablick,
Om man i ödets bok engång blott ſkåda fick —
Och jag förlorad är! — Fördömd får jag ej gråta . . .
I tårar finnes tröſt — Nej! du, förförare!
Hämd! Satan, hämd! för dig ännu et helfvete!
Hvad gör jag? Ryter hämd . . . ikring Gethſemane,
Der en oſkyldig dör, at brottſlingar förlåta.
Bland dem, jag, uſling, ej! - Hvad ſyn! . . . Iſcarioth . . .
Och han kan tilgift få! — Var ſtörre, Gud! mit brott?
Bedraga den, ſom vil ur bröſtet hjertat rifva,
At räcka det åt dig för at din frelsning blifva!
Til Himlars Himmel flyg: töm, uſling, glömſkans flod:
Vid hvarje Ängels blick, du minnas ſkal hans blod.

Förſonarn nalkas – Gud! hvad hopp mig ſmickrar åter –
Förglöm ej Abadon, om Judas Du förlåter.

Men brott mot Gud! hvad hämd! hvad ſmärta!
Meſſias! . . . jag mig lycklig mins.
Har jorden upfylt ſå dit hjerta;
At för en afgrund nåd ej fins?

TREDJE INTRÄDET.

ABADON. MESSIAS.

MESSIAS.

Til denna afgrund ſkal jag ljunga,
Sen grafven tagit mig emot,
En räddad verld min kärlek ſjunga,
Och Satan kräla vid min fot.
Med åſkor ſe i mina ſår
At der hans namn ej teknadt ſtår,
Se! hur jag menſkan ömt förloſſar —
Jag, Gud! benådar, och jag kroſſar.

ABADON.

Mig dock til intet gör.

MESSIAS.

Engång jag *Varde!* ſagt, och hvad jag ſagt ſkal blifva.
Men, Golgatha! Du röja bör
Hvad nåd .... Fly! Jag kan dö, och kan mig ſjelf uplifva —
J ſeclers mörker fly — och vänta hvad jag gör.

FJERDE INTRÄDET.

DE FÖRRA.

MARIA MAGDALENA.

Jesus Christus! . . . . Ack! . . . Hvar är jag . . . Blod . . .
Klyftorna bräckta . . .
Mån doms-basunen skallade ej?
Marmor stumma och utsträckta,
O, mina systrar . . . . Hjelpen . . . Hjelpen mig . . . nej!
Nej! Förgäfves . . . . Jag fram inför Domaren våga!
Hålt, djeflar! . . . men såg jag . . . . ack! hvem? - är det han?
O, min Messias! Du kan . . . .
I denna ställning . . . i denna låga . . .
I elementer! . . . hvilken suck han nu drar.
Han suckar . . . Och berget i hafsdjupet far.
Af alt hvad han sagt fullbordan jag finner.
Herre, förbarma dig!
Är det för mig, den brottsliga . . . mig!
För stoftet . . . . Upoffra mit hjerta! - Hvad vinner
Alsmägtige, Du!
Skynda, intag Din himmel. På Cherubims vingar
Ur intet framkalla Serafer ännu.
Störta mig . . . . Nej! Din kärlek Dig tvingar.

Barm-

Barmhertige Herre! .... Hålt, hvilken röst!
Hvilken syn! — Brist blod-spända öga!
O, Adam! du dröjer ännu i det höga;
Och helfvetet är i din Skapares bröst.

Nu, långsamt ifrån den Högtdundrande brinna,
Gränslösa blickar — om solen dem når,
Som droppan i hafvet hon osedd förgår.
J, afgrundens andar! J söken dem hinna.
Blott af en enda J skolen försvinna,
Och eder evighet varda et *Nu*. . . .
Nåd! Hjelp mig! . . . . Förlossare! hvad? ... är det Du?
Är Magdalena Din Lärjunginna?
Bjud, at hon nalkas – Nej! i denna marter-skrud –
Jag flyr, jag flyr. Din blick mig bränner.
Ack! hjertat nu Din blods-kraft känner . . .
Hvad Himlar! ... jag förgås – Min Herre och min Gud!

MESSIAS.

Hvad skulder! Hvad domar! Hvad smärta!
Hvad djupa nyss skapade ve!
Dock, Fader! dock krossa mit hjerta,
Blott menskan jag lycklig får se.

MARIA MAGDALENA.

Styrka mot ſtyrka: Hvem ſegra ſkal?
Der brådſtörta Vredens vidtgapande ſvall:
Der Kärlekens lågor mot forſſarna brinna.

MESSIAS.

De ſkola vinna.

FEMTE INTRÄDET.

DE FÖRRA. KRIGS-KNEKTAR.

JUDAS ISCARIOTH.

MESSIAS.

Min vän! — Och du förråder mig!
Jag slutas nu i dina armar! —
Iscarioth, betänk! — Men än är nåd för dig.
Se berget blodbestänkt - Bed: och jag mig förbarmar.

CHOR AF KRIGS-KNEKTAR.

Skallen J röster! af glädje-rop, skallen!
Hämdlystne ta vi Förrädarn emot.

MESSIAS.

Fallen!
Fallen beväpnade ner til min fot.
Från Himlar, som mit välde sjunga,

Jag

Jag kunde hämdens åſkor ta:
Förtärande de ſkulle ljunga —
Än är Jag Gud!

CHOR AF ISRAELITISKE QVINNOR.

Halleluja!

MESSIAS.

Men, ſtigen up! Til Golgatha mig fören.
O, mine fiender! til eder vän mig gören.
Jag viggen, och jag korſet bär —
Men åt den ångrande mit blod dock helgadt är.
Ner från min Faders Thron min kärlek blott mig drifvit;
Och lyckligare jag, faſt Gud, ſom menſka blifvit.

(*Til Qvinnorna.*)

J gråten! J mig känna bören!
Åt Lazarus jag lifvet gaf igen.
Min röſt ej mer J hören;
Mit öga följer er — och jag är far och vän.

JUDAS.

Vän! – Så han kallat mig – hur detta namn jag hatar!
Förbannad, Mor! dit ſtoft — åt mig du lifvet gaf.
Korpinnan ſmekad blir af ungarne, hon matar:
Och jag välgerning njöt af den... ack! ſe hans graf!
Och du, Iſcarioth! at ſå ſin vän förråda —
Med dolken i mit bröſt, törs jag om nåd ej be.
Förbannelſe! Förbannelſe!
Til Golgatha din gång jag hämnad måſte ſkåda,
Och flyr til helfvete.

MESSIAS.

Marteras jag ej nog!... Min Far! at jag ſkal ſe,
Det en olycklig ſins uti Gethſemane.
Af Golgatha ren ſpitſen hvimlar
Bland töknar ifrån dödens himlar;
Men hur jag nöjd upoffrar mig!
En marter-krona ſkal mig kröna.
At göra godt, är mig belöna.

CHOR AF ISRAELITISKE QVINNOR.

Herre, förbarma Dig!

Slut på Andra och Siſta Afdelningen.

Midnatten.

Stancer.

J käre Vålnader af mina fordna vänner
Omgifven mig, och sjung, du ömme Näktergal!
Ur molnen, Måna, bryt! Jag gråter och jag känner
I enslighetens djupa dal.

Och, Känslor, som så mildt förljufven all er smärta;
Och, Midnatt, som så ömt mot klagans suckar tar,
Förtjusen J min sång! — Min lyra och mit hjerta
Jag er ju länge helgat har.

Stum, helig natten är. På gräset daggen droppar,
Jag hör bland lindars sus den sorgsna källans ljud,
Jag ser - - - O, du Natur! - - - ser blommans slutna knoppar,
Och fälten ropa: *Tilbed Gud.*

Här

Här randas bergets ſpets af månans purpur blickar,
Som flamma i de träd der moſsbevuxne ſtå.
Nu han et mjältſjukt ſken kring multna grafvar ſkickar,
Och ſuckar up ur hafvet gå.

Törhända nu en mor ſin dotters flykt begråter,
En maka ſuckar fram en trolös makes namn.
Med tilgift i ſit bröſt hon väntar honom åter,
Ack! åter från en annan famn.

Men långſamt ſtjernors Kung af mörkrets djup betäckes.
Han bleknar - - - närmare i ſkuggors dalar far.
På himlen haſtigt nu i oceaner ſläckes
Det bloſs, Naturens vällust var.

Hvar är jag? - - - Hvar? - O, Gud! - bland ſpökens gny jag ſnafvar
På brända Tempels grus, i blod, på dödas ben.
Från hämdens kulor här - - - här ner i deſſa grafvar,
Här bruſa eldar utan ſken.

" Fly dem! Här bruſa de. Hit lifvets ſkymt ej hinner.
" I mörkrets dyſtraſte ſit brott en brottſling ſer.
" Fly!

"Fly! – Dröjer du: til Gud af hat du evigt brinner,
"Och ve! — ve den han öfverger! "

Skrid, känslofullas Gud, ur nattens öknar åter,
Min tjusning och mit lugn mig dock tilbaka gif;
Gif åt naturens son! - - - Hvad klagans röst! - - hvem gråter?
"Din Daura mer ej trolös blif."

"Här ursint irrar jag, här skal på dig jag kalla,
"At jag må honom se, ur töknen, Måna, far!"
— Nu börjar ock hans sken kring bleka åkrar svalla,
Och vild sin luta Daura tar.

Uti en tårfyld barm en dufva rädd hon gömmer,
Och sjunger öma qval, då hon på dufvan ser.
"Vil du mig ock bedra? Törhända du mig glömmer
"Och lik Lorenzo öfverger."

Förtviflad, och dock skön, hon ner i dalen träder.
Vid lutans sorgsna ljud, då hon på liljor går,
Hör bäckens ljufva sorl, hör västans tjusta väder:
De susa *kärlek* i des spår.

Förſkuten af ſin mor en brottslig yngling klagar,
Från månans mörka klot den förſta ſtråle ſtjäl,
At hafvets ſvalg få ſe, at ſluta mulna dagar —
Med dygden ſlutas lifvets väl.

Då nattens majeſtät kring rymderna ſig ſprider,
Sin morgonſol han mins, ſin oſkuld och ſin dygd.
Det ſvarta molnet fram med toma dunder ſkrider - - -
Nu mins han ånger, fel och blygd.

Men månan ſnart, ack! ſnart ſin glans ſkal åter vinna.
Den fläck uppå ſit namn en villad yngling fått,
Utplånas ej af år, ſom ärorikt förſvinna —
Det blir ej hans, men tidens brott.

Sit hufvud mot ſin arm han på en grafhäll böjer:
" Jag blef dock, Gud! förförd - - - och i hvad ſpäda år!
" På laſtens gräns et ſteg, och ſig en afgrund höjer,
" Der ur ej ångren rycka får."

" Ja! mänſkan är barbar — At jag af vågen föres
" Dit hennes etter mer ej fläcka kan mit namn!

" Jag känslor haft och har " – Hvad röst nu fjerran
höres?
Kom åter, kom uti min famn.

En moders röst det är – Bland mänskor blott de ömma.
Se sonen vid des fot - - - Du skrider, Måna, fram.
Men, Tigrar! edra brott er Skapare vil glömma - - -
J höljen likars fel med skam.

Ack! när et barn jag hör sin mor om tilgift tigga,
Och mötande och glad hon då förbarmar sig,
Mig tycks en brottsling se inför Guds domstol ligga,
Och höra: *Jag förlåter dig.*

Der, på en kärfva lagd, af nakna barn omgifven,
Uti et taklöst torp et inhyshjon jag ser.
Af tidens tunga plog hans kind är fårad blifven,
I ögat änglars ungdom ler.

Hur skådar han med frögd på fordna dar tilbaka!
En gyllne purpur bädd är sällan hvilans bo.
Ju lägre trädet står, ju mindre stormar skaka,
Och lefva glömd är dö i ro.

Sin tiggarstaf han tar, och nu sin röst uphöjer:
" Dig utan rodnad jag med mig i grafven för. "
(Monarken ej så lugnt sig mot sin spira böjer,
Då han i smickrarns armar dör.)

" En magtlös kropp du stödt för fosterlandet sårad.
" Behofvens barn med hjelp mig städs til mötes stått
" Jag af den rikes prakt til bön blef ofta dårad,
" Och, bortvist, önskat honom godt.

" Arbeten, mine barn! Om Himlens barm sig sluter,
" Om vintrar fräta bort det J på åkrar sån:
" Den samma Himla barm i öknar hemligt gjuter
" Det bröd, hvaraf J föda sån. "

Hvem skal din tiggarstaf, dock med din dygd få ärfva?
Må jag bland ödens ras ståndaktig bli, som du.
Fick jag så stormfritt dö - - - O, Gud! på denna kärfva;
Jag ville dö i detta nu.

Men hvem med mordisk blick en helig stund mig möter?
Ack! en förtviflad mor med barnet i sin famn.

" För'n

"För'n du af hunger dör; en dolk - - - jag denna
ſtöter —
"Förſyn är blott en dikt, et namn."

En ſvala på dens torp, ſom mig til tårar väckte,
Sit näſte hade bygt, och ſtraxt hon ſkåda får,
Hur ſvalan ungarne med ſina vingar täckte
Och hade korn, faſt ej hon får.

Naturen krafde ut ſin rätt i modrens hjerta.
Ur handen dolken föll. Från detta ögnablick
Hon tilbad en Förſyn, ſom väger frögd och ſmärta,
Och bröd för ſig och barn hon fick.

Nu ſtörtar mörkrets flod, och natten ſig förſkräcker.
På floden åſkan far, i hafvet buller hörs,
Och med ſin afgrund up Veſuv mot molnen bräcker,
Och häftigt jordens grundval rörs.

Bland eldar, ſtorm och ſjö en ſeglare der ſvallar.
Ren flammar maſtens topp, ren rodret bortryckt är,
På en förtviflad hop ur klippan döden kallar:
Och ſe! nu kroſſas ſeglarn der.

Hvad

Hvad vilda ſkri jag hör. O, hoppet ſläckt i nöden!
Hvem i et afgrunds ſvalg kan öpna dig en hamn?
Religion! - - - Se der en mor — hon trotſar döden
På plankan med ſit barn i famn.

Från klippan ſlungas de och dundrens vågor plöja.
En eldſjö ſtraxt mot dem ur hafvets afgrund far,
Åt högden modren ſer - - - med viggen blixtren dröja:
Naturen ſina ſamband har.

Nu i en hvirfvelvind på ſtranden plankan ſtöter,
Der rädd, med oviſs fot, hon ſöker vandrarns fjät.
Hon vågar - - - hon är fri — Et lejon henne möter,
Det ryter — Åſkan kroſſar det.

Och modren ſvimmar ner med barnet mot ſit hjerta.
Ur vaggan menſkan förs til ödens ſtorm och ſvall.
Hon får en droppa frögd, en rågad kalk med ſmärta,
Och hvad hon får, hon tömma ſkal.

Natt! blodig är din ſkrud; mer brottet dock förſkräcker.
Vid klippans fot om hjelp en grånad niding ber.

Hans ovän hör hans röſt, åt honom handen räcker,
Och ropar: hata mig ej mer.

Ur dödens fjättrar ryckt en dolk barbaren ſtöter
(Hvad villdjur!) mot dens bröſt, ſom honom räd-
dat har;
Men Ödet armen för; en yngling honom möter:
Den mördas — Och hans ſon det var.

Från denna faſans ſyn en Eremit mig kallar:
" Fly menſkor! Lugnets hem i deſſa hyddor ſe.
" Det haf du ryta hör, det moln ſom dödar knallar,
" Så grymma äro ej, ſom de.

" Naturen uphör ſnart at ſtoftets barn förfära;
" Men de uphöra ej at öka brott med brott,
" Den ſvage trampa ner, och lömſka vapen bära
" Mot dem, ſom ſtörre ſtyrka fått.

" Fly derför menſkor, fly!
Nej! jag bland dem
mig gömmer.
Nej! jag dem älſka ſkal för deras Uphofs ſkul.

Jag tusen brottslingar förlåter och förglömmer
Vid åsyn af en känslofull.

Ännu, O Himladygd! hos oss du dyrkad finnes,
Ännu från ömma bröst jag känslor suckas hör,
Ånnu välgerningen af den, som njutit, minnes,
Och än man godt i tysthet gör.

Ej morgonrodnan fram på ljusets vågor träder,
Och ej i nattens sköt en ädel gerning händt;
Ej rinner solen ner, och Sig ej Himlen gläder,
At han sit bloss den dagen tändt.

Dock, Midnatt, i din famn sig helst mitt hjerta sluter,
Hvi är min ängslan der så vällustfull och öm?
Ack! hvarför denna suck - - - jag tusen Himlar njuter,
Och dock - - - af tårar hvilken ström.

Snart i en annan natt man känſlolös mig ſänker,
Der ingen ſtjerna mer, ej mer för mig upgår,
Kanſke en efterverld då åt mit minne ſkänker
Den ſuck, mit öde nu ej får.

GUS.

GUSTAF DEN TREDJE

Förlåter och Dör.

Klar, utur nattens djup den ſtålta Solen bröt,
Naturen ſuckade, faſt åſkans moln förſvunno.
En ovan vällluſt ſig i Änglars hjertan gjöt,
Och Carlevagnens bloſs kring GUSTAF ADOLPH
brunno.
Der ſtodo *Sturarne*, der *Engelbrecht* man ſåg,
Från WASA flög en blick, lik floden, då den ſvallar,
Och ur en tvinad jord det torra kornet kallar.
Af Himlar väntades en Hjeltes ſeger-tåg - - -
- - - Och GUSTAF på Sin dödsbädd låg.
Vid den, ſe der! - - - Se MAGDALENA,
Lik Religion, då hon ſit hopp förlorat har!
Och denne Späde Prins med Henne tårar ena
Förgäta Kronans glans, och gråta blott Sin Far.
CARL med Sin lagerkrönta hjeſſa

Nu lutande mot Majeſtätet ſtår,
Hans hjerta häftigt hörs förtviflans ſuckar präſſa
Han gråter - - - Hjeltars gråt har blod i hvarje tår.
Han ryter hämd - - - Men GUSTAF talar - - -
Kring Cejlons öknar ſå dem öſtanvinden ſvalar - - -
Nej! Nej! för ſine mördare
Meſſias ropat ſå: *Min Far, Förlåtelſe!*

Och GUSTAF talar:

" Jag dör. Mit Diadême i tjugu år jag bar.
" Förlåta - - - hvilken frögd, då hämdens eld man har!
" Bedragen, ofta nog, jag nu den vällust känner;
" At, faſtän Kung, Jag ägt, ehuru få, dock vänner:
" Och röner, Konungar, ſom födde bli til brott,
" På döden trotſigt ſe, när de Sit folk gjordt godt.
" Hvad är jag ſkådar nu? Min dödsbädd hvem omgifvit?
" En Änka, ſom af mig ur nöden räddad blifvit.
" Den faderlöſes tår mot jorden faller tung - - -
" Ack! då man hjerta har: hur ſällt! at vara Kung!
" Jag är det än, O Prins! - - - Och Jag, faſtän Du gråter,

" Be-

"Befaller hämnas ej - - - Jag dör - - - Och Jag
förlåter - - -

Och Han förlät - - - och dog, glad, Aftonrådnan lik,
Då jordens rymd hon ser af regnets droppar rik.
Och mot Sin *Åttling* strax DEN FÖRSTE WASA
ljungar,
Och Himlar fröjdades, och Han blef störst bland
Kungar.
(Han hade hjerta) -- än förtjust Han blickar ner,
När i Sin Broders hand Han Sveriges roder ser.

Til Hans Kongl. Höghet REGENTEN Öfver Tryckfriheten.

Hvad ſkådar jag? Et Altare,
Odödligheten det betäcker,
Och Friheten åt Snillet räcker
Sin hand . . . och båda CARL tilbe.

PRINS! ſkall då aldrig Snillet hinna
Jemt up med dina hjelte-ſpår?
DU haſtar nya Segrar vinna
Förrn det den förſta ſjunga får:
Och faſt på blod du ſorgſen träder,
Och häpnar, för den förſta gång,

DU ſkyddar oſs, lik Dine Fäder,
Värd Skaldens högſta Äre - ſång.

Re'n kring Europa Ryktet ljungar,
At Sverige ſtyres af en Gud:
Re'n blekna alle ſvage Kungar
Vid glanſen af ſå höga Bud!

Natur! hos dig alt Frihet njuter!
Så ſtrömmar Ljuſet gränslöſt fram,
Så Himlen lif i alting gjuter,
Så frodas Ekens höga ſtam —
Och Snillets verk, ſom gudom ſtråla,
De ſtörtas? . . . blygd och barbari!
Nej, vara Svenſk och icke fri
Blott dumme ſlafvar kunna tåla.

Där Deſpotismens vildhet rår,
Alt darrar, men ſin arghet döljer:
Och Hämdens Spöke mordiſkt går,
Och Brottet altid mörkret följer.

Nej, PRINS! nej, det ſkall bli Din ära,
Så hög du den vid Hogland vann,

At

At Snillet offer åt DIG bära
Förutan lömſka ögon kan.

Och om . . . Regenter fel ock äga,
De äro menniſkor . . . om då
En Redlig vågar dem det ſäga;
Millioner deraf ſälhet få.

Som Solen, när hon rinner opp,
Ser för ſig Himlens vida bana:
Så SNILLET nu, med mer än hopp,
Går ſin odödlighet at dana.

Det vill ej kaſta lögnens glans
På mägtige och höge dårar:
Nej, det vill binda Hjeltens krans,
Som aldrig ſtänks med blod och tårar.

Til ljus i Hatets djupa natt
Ej Bilans blixt kan mer behöfvas!
CARL *Sanning* vid ſin ſida ſatt,
Och Folket ſkall ej mer bedröfvas.

Stor, helga *Skugga!* har du varit,
Välgörande mot Svea Land:
Störst vid Din död vi Dig erfarit,
Då CARL fick Magten af Din hand.

Fragment.

Nej - fpar Din gråt, min Älſkarinna!
Den känſlans flod Du gjuta vill,
Bör blott vid uſles åfyn rinna
Och höra menſkligheten til.
Du vore värd, bedragen blifva,
Om at bedras Du frukta kan.
Hvem Jag - - O Gud! – Jag en Tyran - - ?
Hvem Jag, Jaquette – Dig öfvergifva – ?
Jag gaf mit hjerta, utan tvång
Och villigt Du Din hand mig räckte.
Hvem var det, fom min kärlek väckte,
Då jag Dig fåg den förſta gång?
Och denna kärleken förfvinna –!
Nej hör min ſiſta timma ſlå;
Och famma helga eld ſkall brinna,
Som i mit hjerta tändes då.

At öfver mänſkors ſvaghet klaga
Är röja ſin – O min Jaquette,
Vi vilje andres fel fördraga;
Då njute vi en lika rätt.
När nu ej hämd och afvund ſpara,
At öfva ut ſit raſeri —
Låt då vår enda omſorg bli,
At älſka och at ſälle vara.

Et Annat.

Förgäfves min harpa jag tager,
Hon vägrar det ſuckande hjertat ſit ljud.
Farväl, Min Odödlighets Lager!
Jag glöms, men dock käns af en Vän och af Gud.
Jaquette! vill Du trogen mig blifva,
Föraktar jag ſkatter och lyſande Namn.
Den Nåd mig en Konung kan gifva,
Ack! ſvarar den väl mot en kyſs i Din famn?

Klagan.

Jag ſkådar Vintrens mulna dagar,
Men åter rinner Solen opp:
Jag hör, hur Turtur-dufvan klagar,
Hon klagar – men med ömma hopp.

Den ſjö, ſom raſande ſig häfver,
Vid ſtormarnes och töknens krig,
Utaf Naturen vila kräfver
Och äntlig får han vila ſig.

Jag ſer, hur marken vill förſmägta,
Då himlen ſig med järn beſlår;
Men ſnart de ſvala vindar fläkta
Och ſkurar följa deras ſpår.

Ja ſjelfva Flickans ſlagna hjerta,
Som briſta vill på Älſkarns graf,
Blir lindradt i ſin afgrunds-ſmärta
Af ſamma hand, ſom ſlaget gaf.

Men jag et tårfullt öga höjer
Til Dig, Du väsendernes Far;
Mer ömhet Lejoninnan röjer
Emot det rof hon fångat har.

Sjelf jag min Varelse ej våller;
När ville jag väl skapad bli?
Då Ödet mig i fjettrar håller,
Så säger Himlen: Du är fri.

Gud, den jag fruktar, fast ej känner,
Förlåt förtviflans vilda röst!
Du ser den låga kring mig bränner,
Du ser min oskuld i mit bröst.

Med tårar jag beständigt fuktar
Det mörka lifvets tistel-stig,
Som klippig mellan brådjup bugtar,
Tils den vid grafvens ändar sig.

Et dystert måln min himmel höljer
Och målnet ljungar hotande;
På blixten fasans buller följer
Och djeflar åt min ångest le.

Lys då ej mer, Du hoppets ſtrimma!
Jag önſkar (är det Öfverdåd?)
At trotſa i min ſiſta timma
Tyranners hot, Tyranners nåd.

Til R---m.

Var hälſad från en Skald, ſom af Dit Guda-Snille
En ſtråle önſkar ſig!
Mån jag det ſjunga djerfs? Nej jag til ämne ville
Dit hjerta välja mig.

Stolt ljungar åskan fram, den eld ur målnen blänker
Förtjust med skräck jag ser;
Men snart et haf af rägn åt jorden himlen skänker,
Betyder det ej mer?

Til min Moders Skugga.

När Månan sig i hafvet sänker,
Vid trädens sus och böljors svall;
Straxt på Din graf, min Mor, jag tänker,
Villrådig, hvart jag irra skall.
Emellan skogens glesa Lindar
Jag då Din ömma skugga ser:
De suckar, Du mit öde ger,

För-

Förrådas utaf Väſtans vindar,
På branta berg jag klättrar opp,
Mot töcknar matta armar ſträcker,
Ej himlens - - Echos ömkan väcker;
Men hjertat ſtyrks af minſta hopp.
I tuſen vilda känſlors yra
Jag raſar ned til närmſta dal;
Här möter mig en näktergal:
Jag ſlår uppå en mjältſjuk Lyra
Och bägge tolka hjertats qval.
Då börja ljufva tårar ſtrömma;
O minne af förflutna dar!
En tid jag lycklig lefvat har.
Men hvarför ej en tid förglömma,
Hvaraf jag blott har ſaknad qvar?
Nu åter mellan löfven ſväfvar,
Min Mor, Din dyrkan värda hamn;
Jag hör deſs ljud, ſom ſagta bäfvar
Med ſorglig ömhet fram mit namn.
Hvart hälſt jag går, Du tanken följer,
Jag Dig i himlens ungdom ſer:
Du med et Helgons glädje ler,
Som ängslan ſtundom halft fördöljer.
Den ſälla blick Du ſänder mig
I tårar ofta badar ſig
Och Du i måln Dit hufvud höljer.

 Hvad!

Hvad! jag Dit hjertas oro gör?
Du Änglars Syfter qväljes, gråter;
Och fkyndar hit från himlen åter,
Då Du min ömma klagan hör!
Snart ock mit ftoft en friftad finner
I grafvens djup, fom alt förtär:
Jag redan lik en vålnad är.
Min lifs-fol knapt fin middag hinner,
Förn den i ftygens våg förfvinner.
Dock lika äro feklers lopp
Och timman fom i dag förrinner.
Jag irrar och en tufva finner,
Där jag min graf vill kafta opp,
Förtjuft uti det ömma hopp,
At rörd fig någon Vän påminner
Min lefnads olycks-fulla lopp.

Til min Hustru.

Åt Dig min sång jag helga bör,
Jag, som ej drar en suck, den icke dig tilhör.
Det är uti Dit trogna sköte
Mig Dine blickar mana opp,
At göra den förtrykte möte
Och lifva den nedslagnes hopp.

Hvem var det, om ej Du, när våren marken prydde,
Som spridde känslor, då jag skref?
Du kom så öm och glad – Din blick mit hjerta lydde
Och Älskare och Skald jag blef.

Mins, ömma Vän, när jag gömd under höga lindar,
Med Lyran i min hand sönk i Naturens sköt;
Det var ej fältens pragt, det var ej västans vindar –
Nej, endast, endast Du, som frögd i själen göt.

En gång, när Lidner är ej mer – –
Den Lidner, som Du nu Din ömhet värdig finner,
När uppå dessa blad Du ser;
At Du Dig dock förflutna där påminner
Och glömmer ej det hjerta jag Dig gaf!
Min vålnad öfver Dig vid Månans blick skall strimma,
När til min Lager-krönta graf
Du stum och tår-ögd går en helig midnatts-timma–.

FABLER.

Prologue.

Jag ſjunger Dygdens ära.
Hon här bland djuren ſtår,
Som menſkor vishet lära,
Då ej Förnuftet får.
Naturen ämnen gifver,
Och mig ſin enfald lär:
Ju mindre prydd hon blifver,
Ju mera ſkön hon är.
Jag henne härma ville,
Som Raphaël har gjort.
Hon danade hans ſnille,
Och Konſten kalla't ſtort.
När dårar lärt förklara
Et evigt ſkole-gräl:
Den konſt, at menſka vara,
Af henne lär min ſjäl.
Hos henne får jag röna
Hvad förr Horats har ſett:
Det ſina och det ſköna
Är ſimpelt, kort och et.
Mig deſſe känſlor lifva

Med

Med enfald och natur.
At Dygdens dyrd beſkrifva,
Ser jag på fält och djur,
Hör näktergalens toner
Vid bugten af en älf.
Beſkrifver jag paſſioner,
Så går jag til mig ſjelf.
Min oſkuld Flora följer,
Och många roſor tar;
Men Kärlek der ſig döljer:
Jag ſkrifver, han bedrar.
Dock, nej! Min Sång - Gudinna
Vet nog hur verlden är:
Skal Dygden bifall vinna,
Så bör hon vara kär.

Smaragden.

Jag är ju, ſade en Smaragd,
Som var i hafvets botn lagd,
Förutan klarhet, ſken och ſtrålar:
Långt mer än jag et ſandkorn prålar.
Nej, kom, Rubin, kom, låt oſs gå,
Af Sliparns hand vår glans at få.
Kan jag ej ſtrax mit värde öka,
Så laſtas jag dock ej med fog;
Ty ofta är det ära nog,
At ſtora ting förſöka.

Förgäfves han Rubinen ber,
Som ſvarar: jag vil mogna mer,
At kunna verldens bifall vinna.
Hvad hände ſnart? Smaragden geck,
Af Sliparn han ſin klarhet feck
Och köptes af en Kejſarinna.
Rubin, ſom förr åt honom log,
I mörker än ſin lott beklagar,
Och väntar klarhet alla dagar;
Men han får vänta länge nog.

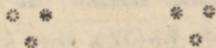
Spiken och Skinlappen.

En Skinlapp på en landsväg låg
Och sade, då han Spiken såg,
Som Bonden mist uti et dike:
Du är ju et föraktadt ting,
Som rullar städs med hjulet kring
I hela Svea Rike.

En Leyonhud min farfar var,
Den Kungens gylne släda bar,
Til des en präktig päls han blifvit.
När den var förd til utländsk ort,
En muff af pälsen konsten gjort,
Som man en Tysk Baron har gifvit.

Då muffen väl var sleten ut,
Feck då hans Jägare en klut,
At på sin mössa utbrodera:
Af denna mössan är jag nu . . .

Tig, inföll Spiken, hvad är du?
En Skinlapp, och ej mera.

Af mormors bror och farfars far,
Som varit Ärans vänner,
Man ej des Ätling mera känner,
Än på ſigillet, ſom är qvar;
Ty hvad är han? En obrukbar.

Natt-

Natt-Violen.

Förnögd geck Iris i det gröna,
At der naturens under se,
Då alt det fina och det ſköna
Åt Iris tycktes offer ge.
För hennes fot ſig blomman bögde,
Och knoppen med ſin mognad drögde,
At, til de andra roſors harm,
Få ſpricka ut i Iris barm.
Sin hvita hand hon varſamt räkte
Och roſor tog af alla ſlag:
Kring hennes hals de bladen ſträkte
Och fingo der et nytt behag,
Som hela parkens afund väkte.

Hon til en Natt-Viol ſyns ila,
Och miſslynt talar henne til:
Tro ej, at jag dig plocka vil.
Den dig vil njuta, får ej hvila.
Du blott i mörkret nytta gör:
Och när ſom ſolen på dig brinner,

Din

Din fägring nog mit öga rör;
Men ſjälen ingen känſla finner.
Den djerfva Blomman ſvarar fritt:
Jag blott för natten ſkapad blifvit;
Men då mit väſend du beſkrifvit,
Beſkref du ej tillika dit?

Fikon-Trädet.

Der aldrig man om Fikon talas hört,
Dit fordom blef et Träd med konſt och möda fört.
Uti en trägård ſatt, det under frugten dignar
Och ſkygd åt vandringsmannen ger,
Då ſvettig han ſig ſätter ner,
Tar Trädets frugt och det välſignar.
En ſkönhet ej des prydnad ſer,

Förr än hon önſkar ſig, at få des frugter ſmaka;
Och endaſt hennes maka,
Et fikon kan åt henne ge,
Så får han dagen ut en mulen min' ej ſe.
Et ſådant träd, i fall det kunde ſke,
Man ſig i Stockholm ſkaffa borde.
Mot briſt på folk det kanſke mycket gjorde.
Om ſäker för en trumpen fru
En ärlig karl ſig gifta torde,
Min ſan! jag geck at fria nu.
Högt trädet ſtod, då et botaniſkt ſnille
De andra träden ympa ville:
Han Fikon-trädets qviſtar ſkar:
Och knapt et år til ända var,
Knapt andra höſten kom, då hela parken lyſte
Af träd, ſom ſamma frugter hyſte.
(J männer, det var bra för er.)
Men ack! i det de flitigt ympa,
De äfven Fikon-Trädet ſtympa
Til des det bär ej mer.
Hvad! ſade man, du inga frugter gifvit?
Bort! Vi ha Fikon nog.
De höggo: Trädet dog,
Hvars grenar nu de andras ſtöttor blifvit.

I hjertat en Monark, i rikets tjenst en träl,
En värdig Patriot sit ljus kring landet sprider.
Sit öde har han fäst vid foster-jordens väl,
Med honom lifvas gylne tider;
Men då hans sol til bergning skrider:
Hvad blir hans lön, hans lott?
Jo, oftast den, som Aristider,
Epaminondas, Du, och Belisaire har fått.
Men J, som afund, hat, som otaksamme vänner
Förfölja plä, ack! fatten mod,
För rikets stöd, för stora männer
Är fattigdom den största ärestod.

Tuppen och Gåſen.

En Tupp blef kär — Hvad! bli ock Tuppar kära?
Ja, Iris, tro du mig,
De anſe för en ära,
At uti något likna dig.
Nog, han blef kär — Uti en höna?
Nej, bättre op!
En Gås var Tuppens ſköna,
Som ock fullbordade hans hopp.
En ſtund de lefva nögdt tilhopa;
Men Tuppen gal. Hålt! börjar Gåſen ropa,
Blygs du ej gala? Hvad jag hör!
Plär jag ſå ſkrika och regera?
Kort: Du ſkal göra hvad jag gör,
Och icke mera.
Han tiger ſtrax, och bugar för ſin maka.
Jag hade gjort långt mer:
När jag en retad Skönhet ſer,
Så ſpringer jag, och törs ej ſe tilbaka.
Snart han et korn på marken tar.
Hör, ſäger hon, en Gås du til gemål ju har;

Skal ſom en Gås du icke äta?
Dit ſlägte efter oſs i ſå uplyſta dar
Sig rätta ſkal i alt. Tupp blygs, at det förgäta!
Hvad båtar, ſvarar han, dit knot?
Du, ſkriker Gåſen til, du talar mig emot?
Gack, uſling, blif et rof för Höken!

* *   * *
*   *

Tupp, fatta mod, du tröſtas kan
Utaf hvar Ärlig Borgersman,
Som gift ſig med en Nådig Fröken.

Presten och Bonden.

En qväll blef Bondens hustru sjuk,
Och Bonden Presten sökte,
Som myndig satt med stor peruk
Och holländsk tobak rökte.
Död, skrek han, är min hustru näst,
Och hon til sig begärt en Prest:
Herr Pastor! tiden lider.
Ja, svarar han, har ni en häst?
Min vana är jag rider.
Men säg, har ni ej någon — då – –
Åh! hördes Bonden skrika,
Är det kring hela verlden gå,
Och för alt folk predika?

Flugan och Spindelen.

I verlden oförſökt, en liten nykläkt Fluga
Et kök med undran ſåg,
Der i en vrå en gammal Spindel låg,
Som då hon kom var färdig ſtrax at buga.
Mamſel, ſå voro Spindelns ord,
Ni endaſt är för nöjen gjord;
Men vet ni rätt er lycka bruka?
Tro frit, at ni i detta kök
Får hufvudvärk af os och rök:
Kom närm're hit, här ſtår en ſiraps kruka:
Der bör min ſköna taga rum.
Hon följer, och af glädje ſtum,
För brädden varſamt kliſver.
Ack! välluſt, mer än ſälla lott!
Hur ſmakar det ej Flugan godt!
Hon äter, men ej aktning giſver,
At Spindeln väſver ſina nät
I det han ropar: Fluga ät!
Hon ville flyga, Spindeln ſkrattar,

Och i ſin väf den arma Flugan mattar.
Uti ſin lefnads vår ſer hon ſit ödes ſlut,
Och ropar helt bedröfvad ut:
Den alla tror, ſom ſmikra blott och buga,
Den uti vällust ſöfves in,
En ſådan ända får, ſom min.

* * * *
* *

Förnuftigt taladt af en Fluga!
Det henne geck, ſom mången tok:
Han blir för ſent, i fall han blifver klok.

Turtur-Dufvan.

Turtur-Dufvan for tilbaka
Til en öm och trogen maka
Med et mirten-blad i mun.
Kärlek hennes vingar förde,
När hon makan kuttra hörde
I en ſtilla aſpelund.

Gladan ſnart med ſnabba vingar
Ner från höga rymden ſvingar
Och den ſtackars Dufvan tar.
Dufvan långt ifrån at klaga,
Sade: lät mig afſked taga
Af den bäſta vän jag har.

Lät mig tacka för de ſtunder
Jag i deſſa tyſta lunder
Ofta egt i hennes famn.
Lät mig denna mirten lemna
Och med tuſen kyſſar nämna
Uti döden hennes namn.

Gladan ſvarar: jag dig följer,
Och bland häckar mig fördöljer,
Fly, du ſkal din vilja få.
Men när Dufvan halſen ſträckte,
Och åt makan mirten räkte,
Tog dem Gladan båda två.

* *   * *
*   *

Älſkare! dit öma hjerta
Utaf vishet ſtyras bör.
Ofta den din vällust gör,
Du af kärlek med dig för
I et haf af ſmärta.

Katten och Råttan.

Katten redan tio år
Hade inga tänder.
Enſam i en vrå han ſtår,
Dit man ſänder
Mjölk och grädda fulla mål,
Morgon, middag, quäll en ſkål.
Frun i huſet, likſom flera,
Al ſin ro i katten fann,
Den hon älſkat mycket mera,
Än ſin man.

Snart en qväll, då Katten äter,
Springer Råttan i hans vrå:
Han ſin mjölk i frögd förgäter,
Endaſt för at henne få.
Gamle gubbe, hon då ſäger,
Du ju inga tänder äger:
Lät mig gå.

Dina barn mig möta kunna:
Vil du mig åt dem ej unna?
Katten Råttan höll och log,
Men ej munnen öpna torde;
Hvilket gjorde,
At han utaf hunger dog.

* *   * *
*   *

Uti en dyster vrå, ser jag en girigbuk
Utmärglad, frusen, blek och sjuk.
I brist och öfverflöd han vakar vid sin kista
Til des han dör,
Af fruktan blott at mista
Det honom ingen nytta gör.

Maskeraden.

En Bonde reste til en stad,
At al des prakt beskåda
Och kom, helt visst, af våda
In på en Maskerad.
Strax börja al i hopa
At skratta högt och ropa:
En narr den Bonden är.
Gack ut. Hvad gör du här?
Godt! Bonden geck. Hvad hände?
Han tog sin kalfskins rock,
Och ut och in den vände,
Samt mössan äfven ock.
I salen så han trädde.
Hans pels man skåda fick:
Sig hela laget glädde,
Och nu var Bonden qvick.

* * * *
* *

Om du bland menſkor vil behaga;
Så ſkifta ſtälning hvar minut,
Och märk, at du bör andra taga
Juſt tvärt emot, för det de ge ſig ut.

Gladan och Påfoglen.

Mot Örnen krig förkunnadt blef:
Och ingen fogel var, ſom icke underſkref.
De ſamla genaſt ſig från alla land och ſtater;
Ty ibland foglar görs proceſſen ganſka kort:
De göda inga advocater,
Som ſlöſa tiden bort.
Strax ſkickar Örnen frids-tractater;
I fruktan och i hopp.

Förgäfves alt: de kriga ville,
Och Gladan ſjelf, et ſtort Fältmarſkalks ſnille,
Sin hela här mot Örnen ſtäller opp.
Påfoglen ſyns. Med präktig fjäder
Vår granne hjelte käkt på tumle-platſen träder:
Han ber om tjenſt i Gladans här,
Och Örnens undergång med Fändriks tärmer ſvär.
Hans fjädrar Gladan ſåg, och helt orolig ſade:
J, krigsmän, lät oſs fly i tid.
Gevären alle nederlade,
Och gjorde frid.

* *   * *
*   *

Den Gladan bör man kalla klok,
Som icke mera kriga ville.
Det farligt är, at hjelpas af en tok,
Då man ſkal fäkta mot et ſnille.

Charons Fårja.

Vid lifvets gräns ſtod Charons färja
Och gubben ſjelf ſteg up på bron.
Han ville ſina ſegel bärja;
Men ſåg en Doctors promotion.
Åt Medici gafs ſiden hattar,
Och Charon, ſom det höra feck,
I båten hufvud ſtupa geck,
Och uti ror och åror fattar.
Nu är ej mera tid för mig,
Man om en tima färjan laſtar:
Så talar Dödens Man och haſtar,
At lägga tågen rätt åt ſig.
Knapt Doctors namn trompeten ropar,
Förr än til Charon ſtora hopar
Af Andar ſväfva om hvar an,
Hvars namn jag ej upräkna kan.
Drabanter, Judar och Monarker,
Poëter, Fröknar, alla ſlag,
Som ſkulle efter ödets lag
Til glädjens Eliſejſka parker.

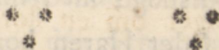
Sjelf Charon deras lycka prisar,
Och landet dem på afstånd visar.
Hvem var väl mera glad än de?

Sin sälla lott förut at se,
En Herre up i färjan stiger;
Då hvitklädd en på stranden står,
Som ömt och kärt åt honom niger.
Men när han Andan skåda får,
Så ropar han och nästan dånar:
Vänd, Charon, om, jag dig besvär;
Min salig hustru är ju här
Den jag har egt i fyra månar.
För heldre mig til Plutos plågo-ort;
Ty det står ej i hans förmåga,
At i en evighet mig plåga,
Så mycket hon i sexton veckor gjort.

Hjeltinnan.

Jag ſjunger om en ſtor Hjeltinna,
En Amazon med Ceſars mod,
Som för at hjelte-namnet vinna,
Ej häpnat vid at gjuta blod.
Må Guden Mars min penſel föra
Och ſamma anda leda mig,
Som fått Homeri känſlor röra
At ſjunga om Achillis krig.
Ack! himla eld, min ſkaldmö lifva:
Dig Taſſo och en Milton haft.
Du hulpit Voltairs ſnille ſkrifva
Och gifvit Klopſtocks anda kraft!
Apollo, med din hela ſkara,
Som facklan för Minerva tänt,
Hjelp mig den barda-lek förklara,
Som klockan et om natten hänt!
Et Leyon lik, ſom vilſint raſar,
När det ſit rof på afſtånd ſer;
Den ſkrämda hjorden flyr och faſar:
Det ryter, dödar, bryter ner:

Så syntes hon ur fängen hoppa,
Europa, hör! jag sägat skall:
Hon tog utur sin barm en Loppa
Och dräpte den, så at den small.

" Jag sjunger Hjeltens verk, som modigt frelste Norden."
Den Skalden lofvar stort! Man undrar vid de orden.
Man vänder bladet om, man kastar ögat kring,
Och finner _____ ingen ting.

Haren.

Misſnögd med ſin lott,
Geck til Ödet Haren bort at klaga:
Hvarför har jag öron fått,
Så at Hunden mig kan taga?
Dem vil jag dig återbringa.
Dåre, Ödet gaf til ſvar:
Ben jag ock dig gifvit har,
Kan du icke ſpringa?

Philomela och Progné. *)

Progné sit öde at förglöma,
Til stadens dån och buller for,
Der dårar midt på dagen dröma,
Och titlars klang gör lasten stor.
Der dygden prisas nog, men fryser:
Der äran i en dunst består;
Och den för et orakel går,
Som med et riddar-band, det matkar spunnit, lyser.

Progné hon for: hvad hon får skåda,
Påminner hennes förra lif.
Hon fruktar städs en större våda
Bland tusen nya tidsfördrif.
På marmor hon sig ofta kastar,
Och bygger näste i et slott;
Men knapt det några timar stått,
Förr än det föll, då hon til skogen ledsen hastar.

*) Progné Pandions Dotter förvandlad til en Svala, och Philomela, genom Konung Terés vrede, i en Näktergal.

Der Philomela glad hon finner,
Just om en stilla sommar-natt.
Vid vassens kant, der källan rinner,
Hon ensam under löfven satt:
Der söng hon glädje, frögd och smärta,
Och hänryckt på sin luta slog;
Då källan hennes tårar tog,
Och Echo delte qual med Philomelas hjerta.

Hur kan du så din tid förnöta?
Hur? frågar då bestört Progné,
Hur kan du blott din känsla sköta
Och ensam dig åt sorgen ge?
Min syster, svarar Näktergalen,
I staden blott jag ensam är.
Naturen gör mig sällskap här
Bland oskuld, träd och park, i denna tysta dalen.

Här jag uti min dygd mig sluter,
Och toligt efter bättre ser.
Ej någon, om jag tårar gjuter,
Åt mig, som åt en vekling, ler.
Ej kan mig ängslan undertrycka,

Då jag mit öde mer ej mins.
Tro ej, at Lyckan städse fins,
Der hon at vara syns — Se Dygd; så ser du lycka.

* *　　* *
*　　*

Du ömma själ, som uti onda tider
Blott för et ärligt hjerta lider,
Fly stadens dån och falska vänners bo;
Naturen är din vän: åt henne dig förtro.
Hvem, om ej hon, gör fjäder-flockens ro?
Gack du på blomsterfält, det skal din känsla båta:
Med Turtur-Dufvan tårar gjut.
Ve! den, som aldrig känt den vällust til at gråta
Och präßa trogna suckar ut.
Ack! Sälla enslighet, hos dig jag detta skrifver,
Långt från min fosterbygd.
Mit hjerta ofta rönt, at du en slagen dygd
Det bästa lugn mot tidens stormar gifver,
Du vid en lind åt mig ger skygd;
Då lyckans träl mig från sig drifver.
Men nu jag ser min lefnads vår,
Nu kallar verlden mig, at henne nyttig blifva.
J dalar, tysta rum, från er jag tvungen går,
På stora verldens haf, at för des stormar drifva.

Men ſkulle hon förſkjuta mig:
Om mig des hjelp, men ej min dygd förlåter:
Så lät mig komma åter,
O! Enſlighet, til dig.

Kalkonhönan.

I Svarfvarens verkſtad Kalkonhönan geck,
Der mat i en vrå hon tilräckeligt feck;
Men pjunkade dock, ſom en nygifter fru,
Och frågade ſtäds: hvad gör han? hvad gör du?
Ej var någon öpning, dit hon icke ſåg,
Bland

Bland grytor, och ketlar, och ſpinrockar låg.
Nyfikenhet Hönan ju medfödd ſig har,
Och denna på köpet en tjåpa ock var.
En afton ſin ſvarfſtol Herr Mäſtare rör.
Det undrar mig, ſade hon, ſe hvad han gör.
Sit hufvud i hiulet hon nyfiken ſtack:
Strax miſte hon näbbet och ſuckade ack!

Den ſtackars Hönan dog; men ropade til ſlut:
Kryp aldrig i et hol, der du ej kommer ut.

Biet.

På brädden af en honungs-kaka,
Som smält af solens strålar var,
Satt Biet stolt, och såg tilbaka
På hvad des flit arbetat har.
Hvad har jag icke för et snille!
Hvem utaf djuren liknar mig?
Sin honung strax det smaka ville;
Men föll deri, och dränkte sig.

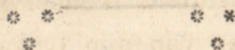
En afgud hvar och en utaf sit snille gör,
Förtjuses af beröm, och midt i konsten dör.

Ödet.

Arist, en Gråhårsman, som länge tjent i krig,
Blef Tiggar-stafven skänkt, för det han trogen varit.
Än blodig af de skott, som kring hans hjessa farit,
Geck han, at af en rik en koja tigga sig.
Batil, som aldrig känt den vällust til at öma,
Sig skyndar, at Arist för feg och veklig döma.
Du, sade han, har flytt. Se kojan ledig står;
Men du är dödens rof, om du i henne går.
Af fruktan at bli rörd, den Rike hemåt hastar.
Då ner på jorden sig Arist med tårar kastar:
Är ingen, ropar han, är ingen himmel til?
Är Dygden blott en boll, som Ödet kasta vil?
När han förbanna tänkt sin moders födslo-stunder,
I skyen Jofur kom, med eld, med brak och dunder.
En vigge tumlar ner, och slår, beundransvärdt,
Den kojan, hvilken nyss han af Batil begärt.
Då elden utsläkt var, och alt i aska brunnit,
Har han en dyrbar skatt på samma ställe funnit.

Han

Han ſkatten tog förnögd, och fann med takſam ſjäl,
Det Himlen bätre vet, än vi, vårt ſanna väl.

Svaga vett, lät bli at klandra
Ödets delnings ſätt.
Himlen har åt dig och andra
Tid och lycka mätt.
Genom fall du ſegrar vinner,
Läkedom i giftet finner,
Och i gallan ſötma är.
Labyrinten väg dig teknar.
Blomman, ſom om våren bleknar,
Under ſnön dig frugter bär.
Samma hand, ſom dig förföljer,
Mot ſin vilja bröd dig ger.
Solen uti moln ſig döljer,
För at ſedan lyſa mer.
Den, ſom i beſkydd vil taga
Alt hvad uppå jorden går,
Gaf dig tårar til at klaga,
Hopp, hvaraf du ſtyrka får.
Sök då ej din framtid veta,

Längta

Längta ej til lyckans högd:
Den kan enſam lycklig heta,
Som är med ſin lott förnögd.
Mig Naturens ſkönhet gläder;
Och en vän min lycka gör.
Om jag än på törnen träder;
Jag min väg med rosor ſtrör.

Den Nya Syndafloden.

Då menſkan med förmätit mod
Mot Himlen bryta torde;
Så kom en faſlig Syndaflod,
Och ſlut på ſlägtet gjorde.
Dock Fader Noach ökte glad
Den hopen, ſom fick lefva,

Lik

Lik Adam uti Kelkeſtad
Med ſin gemål Fru Eva.
De nye Fäder lefde väl,
Men barnen deſto värre.
De började med enig ſjäl,
At ſynda mot vår Herre.
Strax ſkulle hopen minſkad bli:
Så kommo Herrar Medici.

Rhenströmen.

Från Söder ut til Norr den breda Rhenen flöt,
Och i kanaler sig med spridda armar bröt.
En gren, som vidsträkt lopp til Nederländska
parker,
Har en gång hastigt mött
En annan, hvilken smal rann genom ödemarker,
Då han uti en sandbank stött.
Den förre sade stolt: jag vidt kring verlden rinner,
Uti mit svall Neptun de största segel för;
Jag handelns lif och Rikens lycka gör,
När utan nytta du försvinner.
Jag vet nog, var den andres svar,
At icke jag dig likna hinner;
Men mins, at du med mig det samma ursprung har.

Sparfven.

Solen rann med töcken opp,
Då en Sparf på åſkan tänkte,
Ropade och ner ſig ſänkte:
Slutadt är mit lefnads lopp.
Se hur Himlen ſvartnar mera,
Der et moln, och der ock et;
Der, ack! ſe, der ſamlas flera:
Slut jag på min lefnad ſett.
Jofurs tände viggar brinna:
Sparfven flyr, at friſtad finna.
I et träd en bur han ſer,
Och med glädje hoppar ner.
Då ſin frögd han vil utropa,
Faller locket hårt tilhopa,
Solen ſtrålar från ſig ger.
Ingen åſka får han höra:
Men oſs med ſit öde lär,
At vi det ej frukta böra,
Som ännu ej kommit är:

Från

Från et oviſst ondt ej haſta,
Och oſs i et ſäkert kaſta.

Eken.

Orörlig ſtod en Ek och genom molnen bröt,
Och näſtan Jofur ſjelf på henne fåfängt ſköt.
Vid Nordan-ſtorm hon ſig ej rörde,
Men gäck med alla vindar dref,
Då hon et Rö, ſom vädret förde,
I vaſſen varſe blef.
Af mig, hon ſade, bild man länar:
Jag Hjeltar til exempel tjenar.
Vid lyckans ſtorm och ödets raſeri,
Jag, Äran lik, kan ej nedſlagen bli.

Inunder mig ſig många träd bevara
Och alla ſkyddar jag;
Men, ſvaga ting, hvars urbild kan du vara?
Hvem liknar du? Det lilla Röet ſvara:
En Flickas ſinnelag.

Hackspiken.

En Hackspik tankfull sågs til Ödets Tempel vandra.
Bland djuren en Poët han var:
Det är et kreatur, som sällan något har.
Jag, sade han, berömes framför andra,
I hvarje vecko-skrift läggs mig et loford til;
Men på en lärd Mercur, likson på et sigill,
Fast än det utaf anor blänker,
Ej Köpman något borga vil;
Ej Bagarn bröd för fyra öre skänker.
Ung, och bland andra vackra djur,
Är jag ej, Gudi lof! et otäkt kreatur.
Jag eger konsten at behaga;
Men trots min poësi;
Så öfverljudas hon af magens jämmerskri.
På torra träd jag nödgas föda taga,
Då andre utaf bär och växter mätte bli,
Som flyga utan vett med löje mig förbi.
Vid detta tal, Herr Autor Gåsen möter,
Som fet och frodig går.
Hör, säger han, jag ej förstår,

Hur du til mats så mycket får:
Hvad gjör du? Tiden jag förnöter
Med ingen ting, var Gåsens svar,
Jag dagen, som han kommer, tar.
Så gjorde far och farfars far,
Och hvar och en förmögen var.
Sit hufvud strax han philosophiskt skakar.
Då Templets port han öpnas ser,
I alla murar knakar.
När han för Ödet faller ner,
Ack! ropar han, om du vil nådigt handla,
Så värdes til en Gås mig genast nu förvandla.
Knapt talar han, förr än en Gås han är.
En gammal Jungfru strax åt honom hvete bär:
Hon honom vatten ger. Han dricker och han äter,
Men samma ögnablick sin hela konst förgäter.
Som Gåsen dum han likväl minnas kan
Det tilstånd, hvari han, som Hackspik sig befann.
För honom så en dag förswann,
Då häpen han til Templet hastar
Och åter sig för Ödet kastar.
Om, är hans rop, om jag dig vågar be,
Så värdes mig mit snille återge.
Mig til en Hackspik gjör; ty om jag nu får välja
Af dumhet och af hungers nöd:

Jag

Jag hälre mina dar i fattigdom vil tälja,
Än vara dum med öfverflöd.

Göken och Näktergalen.

Aurora genom gyldne ſkyar
På horizonten tindrar fram.
En mängd af Barn från alla byar
Geck ut, at höra Gökens glam.
Han gol, och de hans röſt beundra.
Sin like, fäga månge hundra,
Har Göken ej bland foglars tal.

I nejden ſjöng en Näktergal.
Än hörs han höga toner drilla:

Än fänka fig: än tiga ftilla:
Än åter öma fuckar flå.
Likfom han plötfligt mift fin fåta;
Än tyckes han af glädje gråta,
I hopp at henne återfå.

En enda hörde Näktergalen.
Af högmod upblåft Göken kom,
Och fade: Frände, vänd dig om,
Se hur de följa mig i dalen.
Men Näktergalen teg här til.
Du tiger? inföll Göken åter,
För en du nog dig höra låter:
För hopen du ej fjunga vil?
Sjung nu; få prifa de din tunga.
Nej, Floras Härold gaf til fvar:
För dårar vil jag icke fjunga;
Men blott för den fom känfla har.

Til Låſaren.

At den bör ſjunga kort, ſom ſöker ſjunga ſkönt,
Har jag af Näktergalen rönt.
Jag ſlutar nu min Bok — Min unga Sång-Gudinna
Upmärkſam vara ſkal, på hvad hon hör och ſer.
Ej något ſlumpevis på hela jorden ſker:
Man plär hos Morer guld, hos Dårar vishet finna.

Men då Naturen än mig rika ämnen ger,
Och jag min barndoms flit dig öfverlemna vågar;
Är det dit bifall, ſom jag frågar
Om jag ſkal ſkrifva mer?

